

Komparativna analiza financijske pismenosti studenata diplomskih studija ekonomije u Hrvatskoj i Sloveniji

---

Budanec, Karlo

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:211:720394>

Rights / Prava: [Attribution 3.0 Unported](#)/[Imenovanje 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-07**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Organization and Informatics - Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN**

Karlo Budanec

**Komparativna analiza financijske
pismenosti studenata diplomskih studija
ekonomije u Hrvatskoj i Sloveniji**

DIPLOMSKI RAD

Varaždin, 2023.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
V A R A Ž D I N

Karlo Budanec

Matični broj:44580/16-R

Studij: Ekonomika poduzetništva

**Komparativna analiza financijske pismenosti
studenta diplomskih studija ekonomije u Hrvatskoj
i Sloveniji**

DIPLOMSKI RAD

Mentorica:

Dr. sc. Ivana Đunđek Kokotec

Varaždin, rujan 2023.

Karlo Budanec

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je moj diplomski rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada.

Autor potvrdio prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI-radovi

Riječi zahvale

Obranom ovog diplomskog rada završavam diplomski studij „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu. Stoga, htio bih uputiti zahvalu svima koji su dali svoj obol mom akademskom postignuću i životu tijekom studiranja.

Htio bih se zahvaliti svim nastavnicima koji su mi predavali na preddiplomskom i diplomskom studiju „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu te koji su dali značajan doprinos stjecanju znanja kojeg posjedujem. Nadalje, htio bih se zahvaliti nenastavnom osoblju Fakultetu organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu koji svojim pozadinskim radom omogućuju uvjete za normalno funkcioniranje Fakulteta te s kojima sam uvijek imao ugodna iskustva. Htio bih se zahvaliti djelatnicima Studentskog centra u Varaždinu koji su mi pomogli u Varaždinu osjećati se kao kod kuće te s kojima sam ostvario brojna poznanstva i prijateljstva. Nadalje, htio bih se zahvaliti i svim drugim pojedincima koji su oplemenili moj put prema ovom akademskom postignuću i dali svoj doprinos mom životu tijekom studiranja.

Posebno bih se htio zahvaliti mentorici Dr. sc. Ivani Đunđek Kokotec na dostupnosti, ažurnosti i velikoj pomoći tijekom izrade diplomskog rada te na dobrom odnosu tijekom cijelog mog studiranja.

Htio bih iskazati zahvalnost svojoj obitelji, a posebno bakama Smiljani i Veri na podršci i financijskoj potpori tijekom studiranja te zahvaliti se najužem krugu prijatelja i djevojci L.H. koji su u dobrim i lošim životnim trenutcima uvijek bili uz mene.

Sažetak

Financijska pismenost je pojam koji podrazumijeva znanje pojedinaca i općenito društva o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala. Nadalje, financijsku pismenost možemo definirati kao kombinaciju znanja o financijskim tržištima i ponašanja pojedinca s ciljem donošenja racionalnih financijskih odluka. Danas u rapidno globaliziranom svijetu se financijska tržišta ubrzano razvijaju, nastaju nove mogućnosti odnosno novi proizvodi i usluge te financijska pismenost postaje sve važnija kako bi pojedinci kvalitetno proživjeli život kao i pripremili se za mirovinu. Cilj ovog diplomskog rada je istražiti važnost financijske pismenosti u odgovornom planiranju i upravljanju osobnim financijama s posebnim naglaskom na važnost edukacije mladih te usporediti rezultate istraživanja hrvatskih i slovenskih studenata diplomskih ekonomskih smjerova studija. Istraživanje će se provesti na studentima diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studentima studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Naposljetku, svrha ovog rada je ispitati utjecaj i doprinos financijskog obrazovanja u visokoškolskom sustavu na razinu financijske pismenosti. Kao instrument istraživanja korištena je anketa, a prikupljeni podaci su obrađeni statističkim metodama deskriptivne statistike, prilikom čega je ispitana pouzdanost korištene mjerne ljestvice Cronbach alfa koeficijentom. Zaključno, provedena je komparativna analiza dobivenih rezultata kako bi se utvrdile sličnosti i razlike između studenata diplomskih ekonomskih smjerova analiziranih studija s ciljem identifikacije smjernica za poboljšanje financijske pismenosti istih te je naposljetku izveden zaključak.

Ključne riječi: financijska pismenost, financijska tržišta, studenti, Republika Hrvatska, Republika Slovenija

Summary and key words (sažetak na engleskom)

Financial literacy is a term that implies the knowledge of individuals and society in general about the offer of products and services in the financial and capital markets. Furthermore, financial literacy can be defined as a combination of knowledge about financial markets and individual behavior with the aim of making rational financial decisions. Today, in a rapidly globalized world, financial markets are developing rapidly and new opportunities are emerging in form of new financial products and services and financial literacy is becoming increasingly important so that individuals can live a quality life and prepare for retirement. The aim of this thesis is to investigate the importance of financial literacy in responsible planning and management of personal finances with a special emphasis on the importance of financial education of young people. Furthermore, goal of this paper is to compare research results of Croatian and Slovenian graduate economics students. The research was conducted on students of the graduate study "Entrepreneurial Economics" of the Faculty of Organization and Informatics of University of Zagreb and students of the graduate studies "Economics and Business Sciences" of the Faculty of Economics of University of Maribor. Ultimately, the purpose of this paper is to examine the impact and contribution of financial education in the higher education system on the level of financial literacy. A survey was used as a research instrument and the collected data was processed using statistical methods of descriptive statistics during which the reliability of the used measurement scale was tested using the Cronbach alpha coefficient. In conclusion, a comparative analysis of the obtained results was carried out in order to determine the similarities and differences between the students of graduate economics majors of the analyzed studies with the aim of identifying guidelines for improving their financial literacy and finally a conclusion was drawn.

Key words: financial literacy, financial markets, students, Croatia, Slovenia

Sadržaj

1. Uvod.....	1
1.1. Definiranje problema istraživanja	2
1.2. Definiranje predmeta i cilja istraživanja	2
1.3. Struktura i sadržaj rada	3
1.4. Očekivani znanstveni doprinos.....	3
2. Financijska pismenost.....	5
2.1. Pojmovno određenje financijske pismenosti.....	5
2.2. Elementi financijske pismenosti	6
2.3. Važnost financijske pismenosti	8
2.3.1. Važnost financijske pismenosti za pojedinaca.....	8
2.3.2. Važnost financijske pismenosti za društvo i gospodarstvo	9
2.3.3. Važnost financijske pismenosti djece i mladih.....	10
2.4. Mjerenje financijske pismenosti	12
2.5. Stereotipovi i rodne razlike u kontekstu financijske pismenosti	13
2.6. Financijska pismenost u svijetu s osvrtom na mlade.....	14
2.7. Financijska pismenost u Hrvatskoj s osvrtom na mlade	16
2.8. Financijska pismenost u Sloveniji s osvrtom mlade.....	18
3. Pregled prethodnih istraživanja financijske pismenosti mladih i studenata.....	20
3.1. PISA 2012 mjerenje financijske pismenosti.....	20
3.2. Mjerenje financijske pismenosti studenata Sveučilišta u Zagrebu	23
3.3. Mjerenje financijske pismenosti studenata Sveučilišta u Ljubljani	24
4. Empirijsko istraživanje financijske pismenosti studenata diplomskog studija ekonomskog područja u Hrvatskoj i Sloveniji.....	26
4.1. Metodološki okvir istraživanja	26
4.2. Izbor uzorka za istraživanje	26
4.3. Postupak provedbe istraživanja	27
5. Rezultati empirijskog istraživanja.....	30
5.1. Rezultati prvog dijela – Opći podaci o ispitanicima.....	30
5.2. Rezultati drugog dijela – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala	42
5.3. Rezultati trećeg dijela – Opća financijska pismenost.....	69
5.4. Rezultati četvrtog dijela – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“	101
5.5. Unutarnja dosljednost podataka.....	125
5.6. Sažeti rezultati istraživanja	127
5.6.1 Sažeti rezultati drugog dijela istraživanja – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala	128
5.6.2. Sažeti rezultati trećeg dijela istraživanja – Opća financijska pismenost.....	131
5.6.3. Sažeti rezultati četvrtog dijela – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“	137

5.7. Ograničenja i preporuke istraživanja.....	141
6. Zaključak	143
7. Popis literature.....	146
Popis slika	151
Popis tablica	152
Popis grafikona.....	157

1. Uvod

Danas živimo u bitno drugačijem svijetu nego što je svijet bio prije samo 30-tak godina. Svjedoci smo velikih promjena u životnom stilu, globalizaciji te ubrzanom razvoju novih financijskih proizvoda i usluga. Paradoks modernog doba je kako nam ono nudi puno više izbora i mogućnosti, no u moru izbora i mogućnosti sve je teže ljudima donositi ispravne životne odluke. Kvaliteta života pojedinca uvelike ovisi o kvaliteti odluka koje donose, a posebice se to odnosi na odluke u sferi osobnih financija. Odluke mogu biti razne od onih trivijalnih o redovnoj kupnji namirnica pa sve do onih kompleksnijih kao što su kupovina nekretnine, priprema za mirovinu kroz razne oblike štednje, investicije u proizvode financijskih tržišta i tržišta kapitala. Stoga, sve češće se danas u raznim kontekstima spominje pojam „financijska pismenost“ te iako većina ljudi površno razumije što taj pojam predstavlja, malo ljudi ga doista razumije. Promatrajući odluke koje ljudi donosi može se zaključiti kako je financijska pismenost većine ljudi na niskoj razini te kako je zapravo većina ljudi nedovoljno financijski pismena.

U recentnoj povijesti svjedoči se događajima čije zbivanje je bilo usko povezano s nedostatkom financijske pismenosti. Jedan od dobro poznatih događaja je „Slučaj Franak“ odnosno kada je švicarski franak (CHF) ojačao te ishodišno tome ljudi čiji su krediti bili denominirani u istom su se suočili s naglim i velikim porastom svojih mjesečnih anuiteta tj. rata kredita. Konkretni slučaj je još uvijek predmet mnogih sudskih sporova između banaka i njihovih klijenata te je stoga nezahvalno donositi konkluzivni sud o tome tko je odgovoran. Ključna pitanja tih sporova su jesu li banke upozorile tj. dovoljno skrenuli pažnju klijentima o rizicima kredita u CHF budući kako njegov tečaj HNB ne kontrolira odnosno ne nastoji ga držati u nekom zadanom okviru fluktuacija kao što je slučaj s eurom (€) te jesu li klijenti bili doista upoznati s rizicima. Kako su sudski sporovi još u tijeku nezahvalno je govoriti o tome tko je ili nije, više ili manje odgovoran, no može se zaključiti kako do istog u tom obujmu ne bi došlo da su ljudi bili informiraniji i financijski pismeniji odnosno da su banke svoje klijente detaljno upoznale s rizicima.

Financijska pismenost pojedinca i društva je vrlo važan preduvjet za kvalitetan gospodarski rast i razvoj zemlje. Promatrajući istraživanja može se primijetiti pozitivna korelacija između stupnja financijske pismenosti i stupnja razvoja gospodarstva. Stoga, u ovom radu osvrnulo se na financijsku pismenost, a posebice na financijsku pismenost mladih ljudi, konkretno studenta diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ na Fakulteta organizacije i

informatike u Varaždinu Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Kako bi istražili odnosno usporedili financijsku pismenost prethodno spomenutih studenata provedena je anketa te će u ovom radu biti izloženi rezultati iste.

1.1. Definiranje problema istraživanja

Istraživanje financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru nudi uvid i usporedbu razine financijske kompetencije studenta te pomaže identificirati područja u kojima je potrebno unaprijediti financijsko znanje i vještine studenata. Analiza rezultata istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru može poslužiti kao kvalitetna povratna informacija matičnim fakultetima, sveučilištima i drugim obrazovnim institucijama kao osnova za kreiranje ciljnih edukacijskih programa i strategija koje će za cilj imati unaprijediti razinu financijske pismenosti studenata studijskih programa u području ekonomskih znanosti te općenito studenata i mladih osoba.

1.2. Definiranje predmeta i cilja istraživanja

Predmet istraživanja obuhvaća financijsku pismenost studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru te stavlja fokus na njihovu sposobnost razumijevanja osnovnih financijskih koncepata, znanju o proizvodima i uslugama financijskog tržišta i tržišta kapitala i njihovim stavovima u kontekstu osobnih financijama.

Cilj istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je utvrditi koliko su razvijene financijske kompetencije studenata te utvrditi postoje li razlike u njihovoj financijskoj pismenosti te stavovima.

1.3. Struktura i sadržaj rada

Diplomski rad sastoji se od 6 glavnih poglavlja koja uključuju uvodni dio i zaključak. U prvom uvodnom poglavlju predstavljen je uvod u temu rada, definirani su problem, predmet i cilj istraživanja kojim se rad bavi. Potom je definirana struktura i sadržaj rada te istaknut očekivani znanstveni doprinos.

U drugom poglavlju pojmovno se određuje financijska pismenost, predstavljaju se elementi koji čine financijsku pismenost te govori se o važnosti financijske pismenosti za pojedinca, društvo i gospodarstvo te djecu i mlade. Objasnjeno je kako se mjeri financijske pismenosti te zašto je važno mjeriti financijsku pismenost. Predstavljeno je kakvu ulogu imaju stereotipi i rodne razlika u kontekstu financijske pismenosti. Predstavljena je financijska pismenost s osvrtom na mlade u svijetu, Hrvatskoj i Sloveniji.

U trećem poglavlju predstavljena su probrana istraživanja financijske pismenosti koja su temeljem ciljne populacije bliska istraživanju koje je predstavljeno u ovom radu.

U četvrtom poglavlju opisana je metodologija samog istraživanja i objašnjen je način odabira uzorka i način provedbe istraživanja.

U petom poglavlju predstavljeni su rezultati empirijskog istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Nakon rezultata istraživanja predstavljena je unutarnja dosljednost podataka, sažeti rezultati istraživanja, ograničenja istraživanja i preporuke kako istraživanje financijske pismenosti učiniti kvalitetniji.

U šestom poglavlju izneseni su glavni zaključci provedenog istraživanja.

1.4. Očekivani znanstveni doprinos

Istraživanje financijske pismenosti studenata diplomskog studija studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru nudi zanimljiv uvid u financijsko znanje,

vještine i stavove studenata diplomskih studija područja ekonomskih znanosti u Hrvatskoj i Sloveniji. Rezultati istraživanja mogu pružiti povratnu informaciju matičnim fakultetima i sveučilištima ispitanika te predstaviti im stavove ispitanika o doprinosu studijskog programa „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studijskih programa Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na razinu financijske pismenosti studenata koji studiraju iste. Usporedba razine financijske pismenosti studenata različitih sveučilišta i država može poslužiti kao osnova za identifikaciju razlika u razini financijske pismenosti, područja u kojima studenti postižu zadovoljavajuće rezultate te područjima u kojima rezultati nisu zadovoljavajući. Rezultati istraživanja potencijalno mogu poslužiti kao temelj za procjenjivanje uspješnosti obrazovnih kurikuluma i studijskih programa.

2. Financijska pismenost

Financijska pismenost je termin koji se danas sve češće pojavljuje u različitim kontekstualnim okvirima, no malo ljudi ga u punom smislu razumije. U ovom poglavlju biti će definirana financijska pismenost te će biti objašnjeno koji su elementi financijske pismenosti te zašto je ona važna. Nadalje, biti će objašnjeno kako se financijska pismenost mjeri te će biti predstavljeni stereotipi i rodne razlike u kontekstu financijske pismenosti. Nakraju, biti će predstavljena financijska pismenost u svijetu, Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji.

2.1. Pojmovno određenje financijske pismenosti

Financijska pismenost je pojam koji je teško u potpunosti definirati jednom definicijom, stoga u ovom poglavlju biti će predstavljene definicije različitih autora čime će se nastojati pokriti i predstaviti što širi spektar pojma financijska pismenost. U definicijama autora može se primijetiti kako neki autori kod definiranja pojma financijske pismenosti stavljaju naglasak na vještine pojedinca odnosno način upravljanja pojedinca novčanim sredstvima, dok drugi autori se fokusiraju na opće razumijevanje načina funkcioniranja ekonomije odnosno gospodarstva.

Jedna od najčešće korištenih odnosno najpopularniji definicija financijske pismenost je definicija organizacije „Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj“ (engl. Organisation for Economic Co-operation and Development) – OECD-a koja financijsku pismenost definira kao *„Kombinaciju svijesti, znanja, vještina, stavova i ponašanja nužnih kako bi se donijela financijska odluka i ultimativno postiglo financijsko blagostanje pojedinca“* (OECD, bez dat.). Barbić i Lucić (2018) također financijsku pismenost opisuju kao kombinaciju financijskog znanja i vještina koje pojedinac posjeduje i koristi s ciljem postizanja financijske stabilnosti te dodatno definiraju četiri zadaće financijskog znanja:

- 1) Pristup podacima - omogućuje pojedincu pristup podacima kojima će lakše balansirati između svojih prihoda i rashoda
- 2) Osiguranje u kontekstu kako će pojedinac razumjeti praćenje potrošnje i ostalih aktivnosti
- 3) Naglašavanje važnosti neprekidnog informiranja
- 4) Pojedincu ukazati na mjesta gdje je dostupna financijska pomoć

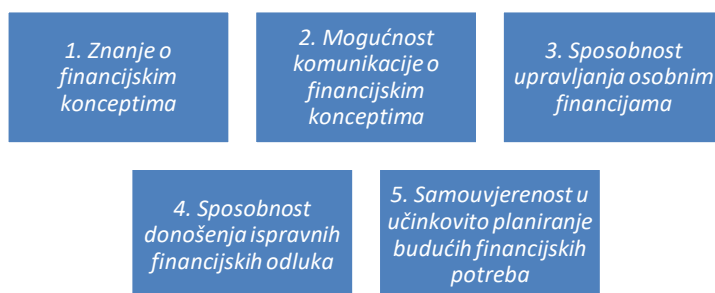
OECD, Barbić i Lucić pri definiranju financijske pismenosti ističu kombinaciju financijskog znanja i vještina, a Mason i Wilson (2000) daju nešto općenitiju perspektivu na financijsku

pismenost te istu definiraju kao skup znanja i vještina koje omogućuju pojedincu da iskoristi dostupne resurse kako bi postigao svoje ciljeve. Lusardi i Mitchell (2014) financijsku pismenost definiraju kao sposobnost razumijevanja i korištenja informacija vezanih uz financije, a s druge strane Chen i Volpe (2002) su se fokusirali na osobne financije pojedinca te ustvrdili kako je financijska pismenost vještina upravljanja osobnim financijama. Prema Vehovcu (2011) financijska pismenost predstavlja financijske odluke koje pojedinac donosi u svom životu na privatnoj i poslovnoj razini te kako ista uključuje odlučivanje u kontekstu financija odnosno uključuje donošenje odluka o zaduživanju, ulaganju, rizicima ulaganja te financijskim instrumentima.

Uz navedene definicija postoji još puno različitih varijacija definicije financijske pismenosti jer je istu kao pojam teško odrediti jednom definicijom koja će biti primjenjiva za svaki kontekst. Kako bi se lakše definiralo definiciju financijske pismenosti ista će biti predstavljena kroz elemente koji se nadziru odnosno koji tvore gotovo svaku definiciju financijske pismenosti.

2.2. Elementi financijske pismenosti

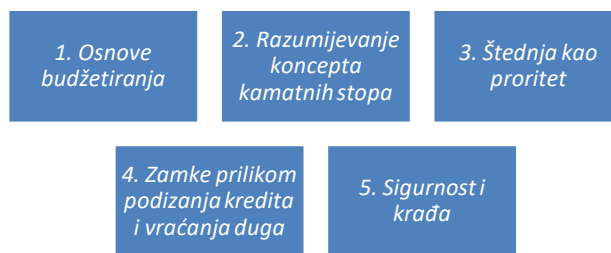
Razvojem ekonomije i financijskih proizvoda i usluga te financijskih instrumenata sve je teže definirati financijsku pismenost odnosno koncept iste. Stoga, Redmund (2010) na temelju istraživanja konceptualnih definicija financijske pismenosti je ustvrdio kako većina njih sadrži neki od sljedećih pet elemenata:

Grafikon 1. Elementi financijske pismenosti

(Izvor: izradio autor prema Redmundu, 2010)

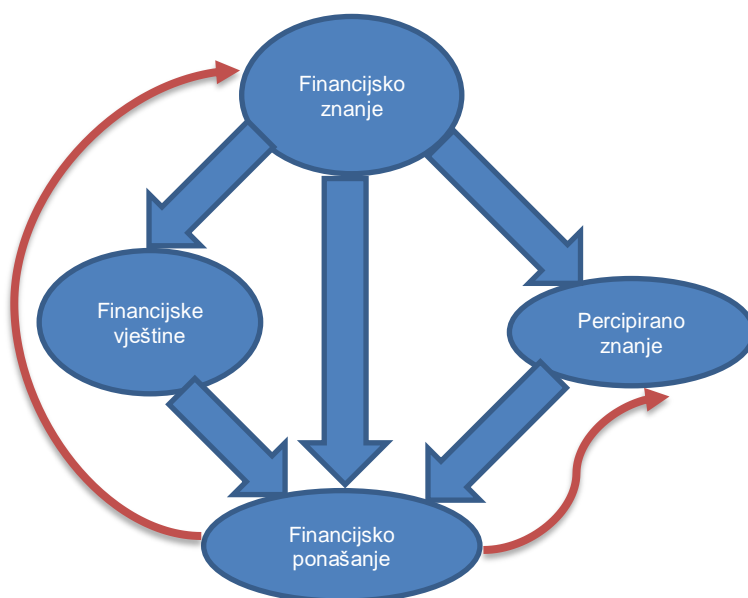
Randolph (2022) se na sličan način pri definiranju glavnih elementa financijske pismenosti fokusira na financijski aspekt te definira sljedećih pet elemenata:

Grafikon 2. Elementi financijske pismenosti

(Izvor: izradio autor prema Randolphu, 2022)

Redmond i Randolph su se prilikom definiranja elemenata financijske pismenosti primarno fokusirali na znanje i razumijevanje financijskih aspekata i njihovu primjenu kao osnovu financijske pismenosti. Elemente financijske pismenosti različiti autori različito definiraju, no suština uz manja odstupanja je ista, a ona se odnosi na potrebno financijsko znanje koje je temelj za financijske vještine koje pojedinac koristi kako bi donio financijsku odluku, a kvaliteta te odluke naravno ovisi o razini financijskog znanja i financijskim vještinama koje pojedinac posjeduje i koristi odnosno manifestira kroz svoje ponašanje. Navedeno se nadzire u gotovo svim definicijama financijske pismenosti odnosno elementima koje tvore istu, no razlika od autora do autora je u tome koliko naglašavaju i kombiniraju financijski i bihevioristički aspekt. Za razliku od Redmonda i Randolpha, Hung i suradnici (2009) elemente financijske pismenosti vide kao skup međusobno povezanih elemenata s povratnom vezom.

Grafikon 3. Konceptualni model financijske pismenosti

(Izvor: izradio autor prema Hung i sur., 2009)

Prema konceptualnom modelu financijske pismenosti Hung i sur. (2009), financijsku pismenost tvore četiri međusobno ovisna elementa: financijsko znanje, financijske vještine, percipirano

znanje i financijsko ponašanje. Financijsko znanje, financijske vještine i percipirano znanje utječu na financijsko ponašanje, a rezultat financijskog ponašanja povratnom vezom vraća se u financijsko znanje u vidu iskustva i vraća se na percipirano znanje te govori pojedincu je li je njegovo financijsko ponašanje u skladu s njegovim percipiranim znanjem.

2.3. Važnost financijske pismenosti

Danas je sve više novih financijskih instrumenata koji su važni, a istovremeno se ubrzano mijenja ekonomsko okruženje te pojedinci sve više trebaju voditi računa o vlastitim financijama odnosno o planiranju istih i općenito upravljanju resursima s kojim raspolažu. Pojedinci danas donose više važnih financijskih odluka tijekom svog života jer se ljudski vijek produljio i postoji širi spektar financijskih proizvoda i usluga. Kada se ovim naglašenim trendovima pridoda niska stopa financijske pismenosti opće populacije tada dolazi do problema koji ukazuju kako bi podizanje financijske pismenosti trebalo biti prioritet kreatora politike (Lusardi 2019).

Prepoznajući problem niske razine financijske pismenosti 2002. godine OECD je pokrenuo projekt koji za cilj ima smanjiti posljedice niske financijske pismenosti. Globalna financijska kriza 2008. godine skrenula je pozornost na problem niske financijske pismenosti i probleme u edukaciji iste. Stoga je OECD odlučio osnovati International Network on Financial Education (INFE) s ciljem prikupljanja iskustva razvijenih zemalja i zemalja u razvoju. Projekt je naišao na veliku podršku te prepoznajući važnost i koristi projekta priključilo mu se 200 institucija iz čak 100 različitih zemalja (PISA, 2012).

Financijska pismenost postaje sve važnija, postoji sve veći fokus na razvoj iste kroz ciljne politike, organizacije i edukativne aktivnosti kako bi se što više ljudi financijski opismenilo jer financijska pismenost pojedinca i društva ima značajan utjecaj na gospodarstvo i blagostanje društva.

2.3.1. Važnost financijske pismenosti za pojedinaca

Financijska pismenost ima utjecaj na mnoge aspekte života pojedinca te utječe na kvalitetu i uspješnost njegovog života. Stoga danas se sve više pažnje posvećuje financijskom obrazovanju kako bi se što više ljudi financijski opismenilo i ostvarilo dovoljnu razinu financijske pismenosti koja će im omogućiti donošenje informiranih financijskih odluka. Prema OECD-u financijska pismenost i edukacija iste je važan stup sigurnosti pojedinaca i društva u cjelini. Nadalje, OECD naglašava financijsku pismenost kao stup sigurnosti pojedinaca jer ista ima mnoge koristi za pojedinca čiji efekti se prelijevaju na društvo u cjelini (OECD,2005).

Prema Vehovec (2011) financijsko obrazovanje tj. opismenjavanje pojedinaca značajno utječe na odgovornost, shvaćanje i preuzimanju rizika kod donošenja financijskih odluka te posebno ističe važnost financijske pismenosti u kontekstu planiranja pojedinaca za period mirovine. Mirovinska pismenost je vrlo važna jer često pojedinci koji nisu dovoljno financijski pismeni su skloni donositi vrlo kratkoročne i impulzivne financijske odluke bez prethodnog promišljanja o široj slici i dalekosežnim posljedicama koje takve odluke mogu imati po njih i njihove bližnje u budućnosti. Financijska pismenosti i mirovinska pismenost su usko povezani pojmovi jer nedostatak financijske pismenosti se translatira u nedostatak mirovinske pismenosti što u konačnici ima negativne posljedice za pojedince koje rezultiraju nedovoljnim prihodima u mirovini, a to ih može odvesti siromaštvo te rezultirati lošom kvalitetom života u starijoj dobi. Financijski nepismeni pojedinci često postaju ovisni o obitelji i društvu jer kako bi namaknuli financijskih sredstava za pokriće osnovnih životnih potreba se oslanjaju na njih. Svaki pojedinac i društvo bi trebali težiti financijskom opismenjavanju jer financijska pismenosti ima mnoge koristi, a posljedice financijske nepismenosti mogu biti izrazito negativne.

2.3.2. Važnost financijske pismenosti za društvo i gospodarstvo

Financijska pismenost ima snažan utjecaj na ekonomski rast jer kada pojedinci razumiju osnove financija mogu donositi informirane odluke o potrošnji, štednji i ulaganju, a to dovodi do veće produktivnosti, potrošnje i investicija u gospodarstvu što rezultira poboljšanim gospodarskim rastom. Financijski pismeni pojedinci su također skloniji stvaranju novih poduzeća i zapošljavanju drugih, što dodatno potiče gospodarski razvoj (Lusardi i Mitchell, 2014).

Financijska pismenost igra vrlo važnu ulogu u smanjenju financijskih prijevara jer pojedinci koji razumiju osnove financijskih transakcija, investicija i bankovnih usluga su manje vjerojatni da će postati žrtve prijevara, a to smanjuje financijske gubitke pojedinaca i štetu društvu kao cjelini te stvara povjerenje u financijski sektor (Braunstein i Welch, 2002). Nadalje, financijska pismenost promiče transparentnost i odgovornost u poslovanju i financijskim institucijama te pojedinci koji su financijski pismeni mogu postavljati relevantna pitanja, zahtijevati jasnije informacije i donositi informirane odluke, a to potiče odgovornost financijskih institucija i potencijalno smanjuje rizik od financijskih skandala i nepoštenih praksi što rezultira jačanjem povjerenja odnosno integriteta u cijeli financijski sustav (Klapper i sur., 2015). Jačanje povjerenja u financijske sustave je vrlo važno budući kako se isti temelje na povjerenju pojedinaca odnosno klijenata koji isti koriste.

Prema OECD financijska pismenost ima značajan utjecaj na društvo i gospodarstvo jer financijski pismeni pojedinci doprinose društvenoj stabilnosti, potiču ekonomski rast, smanjuju opterećenje na javne resurse, smanjuju prijevare te promiču transparentnost i odgovornost. Ulaganje u financijsku pismenost pojedinaca i društva ključno za postizanje dugoročne financijske dobrobiti i prosperiteta (OECD/INFE, 2020). Stoga, prepoznajući važnost financijske pismenosti te utjecaj koji ista ima na živote pojedinaca i društva sve više se pažnje posvećuje edukaciji i podizanju razine financijske pismenosti, a najbolja društvena skupina za isto su djeca i mladi jer oni sudjeluju u obrazovnom sustavu te ih je relativno lagano obuhvatiti kurikularnim promjenama u sustavu obrazovanja te od najranije dobi učiti o financijskoj pismenosti i važnosti iste za njihovu budućnost i budućnost društva. Odrasle pojedince je zahtjevnije financijski opismenjavati jer su isti već formirani pojedinci s razvijenim navikama i obrascima ponašanja koje je teško mijenjati te u pravilu nisu sudionici u obrazovnom sustavu te ih je stoga teže obuhvatiti. Kod razvoja financijske pismenosti odraslih pojedinaca važno je podići razinu društvene svijesti o važnosti financijske pismenosti te utjecaja na njihov život i prosperitet društva. Odrasle pojedince važno je motivirati da samostalno ili u sklopu nekog edukativnog programa porade na podizanju razine financijske pismenosti.

2.3.3. Važnost financijske pismenosti djece i mladih

U današnjem globaliziranom svijetu pojedincima je sve teže donositi kvalitetne financijske odluke odnosno identificirati i procijeniti rizike istih. Kompleksnost financijskih proizvoda i usluga postaje sve veća te je potrebna veća razina financijske pismenosti odnosno financijskih znanja i vještina nego ikad prije kako bi pojedinci donijeli kvalitetne financijske odluke. Razvoj financijskih znanja i vještina postaje sve važnije za pojedince i društvo jer kvaliteta financijskih odluka ima dalekosežne implikacije za pojedince i društvo kao cjelinu. Mnoge države se sve više muče s izazovima vezanih uz održivost mirovinskih i zdravstvenih sustava te zbog nemogućnosti podnošenja tereta istih sve više pribjegavaju djelomičnom ili potpunom prebacivanju odgovornosti za troškove zdravstvenih usluga i štednje za mirovinu na pojedince. Stoga, postaje sve važnije za pojedince i društvo (državu i gospodarstvo) kontinuirano raditi na povećanju razine financijske pismenosti svih dobnih skupina počevši od djece jer je kod njih lakše stvoriti kvalitetne financijske navike i razviti kvalitetan način promišljanja o financijskim odlukama nego kod starijih pojedinaca (Lučić i sur., 2020). Financijska pismenost djece i mladih ima vrlo važnu ulogu u društvu, a njen razvoj od najranije dobi može imati dugoročne pozitivne učinke za njih same kao i za društvo u cjelini. Neke od potencijalnih koristi razvoja financijske pismenosti kod djece i mladih je prevencija financijskih poteškoća jer se edukacijom o financijskim pojmovima kao što su kredit i kamatne stope pomaže djeci razviti svijest o rizicima i zamkama financijskih odluka te pomoći prepoznati i

donijeti kvalitetnu financijsku odluku kako bi izbjegli negativne posljedice odnosno financijske probleme u budućnosti. Razumijevanjem osnova financija i poslovnih modela mladi mogu naučiti kako zaraditi odnosno pokrenuti vlastiti posao te tako generirati pozitivan učinak za sebe, svoju obitelj i društvo.

U današnje doba čija su glavna obilježja konzumerizam i obilje informacija, djeca i mladi su posebno podložni ciljnim „predatorskim“ marketinškim naporima organizacija te zbog toga je vrlo važno da djeca i mladi u što ranijoj dobi razviju osnovne financijske vještine i navike kako ne bi potpali pod utjecaj marketinških napora. Kroz razvoj financijske razboritosti mladi mogu postaviti temelje za financijski prosperitetnu budućnost, a ključnu ulogu u tome ima razvoj njihove financijske pismenosti kako bi bili spremni donositi kvalitetne financijske odluke odnosno procjenjivati prilike i potencijalne rizike s kojima iste dolaze. Autori naglašavaju razumijevanje financijskih pojmova, proizvoda i tržišta kao ključni faktor za donošenje informiranih odluka (Pillai i sur., 2010). Financijska pismenost djece i mladih ima izuzetno važnu ulogu, a njen rani razvoj može imati dugoročne pozitivne učinke na njihovu financijsku budućnost te cijelo društvo. Gutter i Copur smatraju da razvoj financijske pismenosti kod mladih je vrlo dobar temelj za njihovu budućnost te posebno naglašavaju kako razvoj kvalitetnih financijskih navika u mladosti predstavlja dobar temelj koji prati te pojedince kroz cijeli život te smanjuje vjerojatnost financijskih problema tih pojedinaca kasnije u životu (Gutter i Copur, 2011). Financijska edukacija uči djecu i mlade kako upravljati odnosno raspolagati novcem na pametan način kako bi se maksimizirale koristi istog. Razvoj financijskih vještina kao što su štednja i pametna potrošnja služe kao temelj mladima u tranziciji iz financijske ovisnosti ka financijskoj neovisnosti. Mladi kako bi postigli financijsku neovisnost moraju znati kako koristiti financijske usluge i znati donositi informirane financijske odluke o ulaganjima i štednji te dobro procjenjivati rizik kako bi se zaštitili od štetnih posljedica (Tezel, 2015).

Ulaganje u financijsku pismenost djece i mladih je vrlo važno kako bi se stvorile generacije ljudi koji su financijski pismeni te ishodišno tome sposobni donositi informirane financijske odluke uzimajući u obzir rizik koji dolazi s tim odlukama te u konačnici koji imaju razvijeno financijsko znanje i vještine koje će im pomoći ostvariti financijski uspjeh. Stoga, državama je vrlo važno razvoj financijske pismenosti obuhvatiti obrazovnim kurikulumom te implementirati financijsku pismenost u sastavni dio obrazovnog sustava. Uz implementaciju razvoja financijske pismenosti u obrazovni sustava države bi trebale pružiti podršku inicijativama koje promiču razvoj financijske pismenosti među djecom i mladima jer financijska edukacija pridonosi izgradnji prosperitetnog društva.

2.4. Mjerenje financijske pismenosti

Financijska pismenost postaje sve važnija za suvremena društva, stoga mjerenje financijske pismenosti postaje ključna aktivnost koja omogućuje praćenje razine financijske pismenosti društva. Kako bi se uspješno mjerila financijska pismenost važno je imati objektivne i pouzdane metode mjerenja financijske pismenosti. Mjerenje financijske pismenosti je važno kako bi se identificiralo potrebe i slabosti te razvili programi edukacije usmjereni na poboljšanje financijske pismenosti. Također, mjerenje financijske pismenosti omogućuje praćenje napretka i usporedbu rezultata na razini pojedinaca, skupina ili država.

U današnjim uvjetima ubrzanog razvoja financijskog sektora koji postaje sve kompleksniji ključno je razumjeti razinu financijske pismenosti populacije kako bi se moglo procijeniti potrebne kompetencije koje pojedinci trebaju imati kako bi mogli donositi kvalitetne financijske odluke u ovom dinamičnom okruženju. Važno je razumjeti što ljudi trebaju znati i što oni već znaju odnosno doći do podataka o jazu između onoga što je obuhvaćeno edukativnim programima i znanja koje je potrebno u praksi, a do toga se dolazi mjerenjem financijske pismenosti. Kako bi olakšala mjerenje financijske pismenosti Lusardi je odlučila standardizirati skupine pitanja koja se koriste u anketama koje ispituju financijska pismenost. Odlučila je standardizirati ih na način da se vodi sljedećim načelima:

- 1) **Jednostavnost** - pitanja bi trebala mjeriti poznavanje osnovnih elemenata ključnih za donošenje financijskih odluka te bi ona trebala biti bezvremenska odnosno primjenjiva na svako vrijeme
- 2) **Važnost** – pitanja bi se trebala odnositi na koncepte koji su relevantni za donošenje svakodnevnih financijskih odluka tijekom života te moraju odražavati općenite stavove pojedinaca, a ne stavove vezane uz specifičan kontekst
- 3) **Sažetost** - broj pitanja ne smije biti prevelik kako bi ankete bile praktične, a to bi trebalo osigurati široko usvajanje odnosno univerzalnu uporabu
- 4) **Usporedivost** - pitanja bi trebala razlikovati financijsko znanje na takav način da omogućuje usporedbu među ljudima

Na temelju tih načela stvoren je skup od tri standardna pitanja popularnog naziva „Big Three“ (hrv. Velika trojka). Uporaba „Velike trojke“ u anketama privatnog sektora je postala toliko rasprostranjena da je s vremenom prihvaćen kao gotovo standardan način kojim se mjeri financijska pismenost (Lusardi, 2019).

Anketiranje je najpopularniji način provedbe istraživanja odnosno mjerenja financijske pismenosti, a neki od korištenijih načina su simuliranje i analiza financijskog ponašanja. Simuliranje omogućuje ispitanicima da se suoče s realnim financijskim situacijama i procijene svoje sposobnosti u donošenju financijskih odluka (Collins i sur.,2010), a analiza ponašanja promatra stvarno financijsko ponašanje ispitanika kako bi se procijenila njegova financijska pismenosti (Bernheim i sur., 2001) Svaki način ima svoje prednosti i nedostatke, a anketiranje se najčešće koristi zato što je najjeftinije i najpraktičnije (najlakše je obuhvatiti velik broj ispitanika).

2.5. Stereotipovi i rodne razlike u kontekstu financijske pismenosti

Istraživanja financijske pismenosti su pokazala kako postoje rodne razlike u razini financijske pismenosti muškaraca i žena, a društveni stereotipovi mogu još dodatno utjecati na te razlike. Brojna istraživanja financijske pismenosti pokazala su kako postoji značajna razlika u razini financijske pismenosti različitih država, spolova, dobnih skupina i različitih etničkih skupina.

U anketama temeljenim na načelima „Velike Trojke“ (eng. Big Three“) žene su puno učestalije odgovarale s „ Ne znam“ nego muškarci“ (Lusardi i Mitchell, 2014). Istraživanja koja su provedena na sveučilišnim studentima pokazala su kako žene imaju niže ocjene u testovima financijske pismenosti u usporedbi s muškarcima te kako definitivno postoje rodne razlike u razini financijske pismenosti (Robb i Sharpe, 2009). Nadalje, Klapper i Lusardi navode kako rezultati istraživanja financijske pismenost provedenih u 140 zemalja, različitog stupnja razvoja koji su pokazala kako je razlika u financijskoj pismenosti između žena i muškaraca svugdje slična te kako rezultati pokazuju kako su žene manje financijski pismene od muškaraca (Klapper i Lusardi, 2020). OECD-ovi PISA (Programme for International Student Assessment) procjena koja se smatra jednom od najopsežnijih i najkvalitetniji testova za mjerenje financijske pismenosti provedena je 2012. godine i 2015. godine u Italiji nad 15-godišnjacima. U istraživanju je sudjelovalo 1158 škola te više od 7000 ispitanika, a rezultati su pokazali kako prosječno samo 10% od 15-godišnjaka je postiglo maksimalnu ocjenu na testu financijske pismenosti te kako su djevojčice ostvarile lošije rezultate od dječaka (OECD, 2017).

Mogući razlog različitih razina financijske pismenosti djevojčica i dječaka su stereotipovi i rodne uloge odnosno društveni pritisak na pojedince koji ih uklapa u određene utvrđene društvene uloge te koji utječe na njihovo promišljanje o tome kako mladi ljudi postaju financijski pismeni. Istraživanja su pokazala kako okolina ima veliki utjecaj na razinu financijske

pismenosti djece te kako društvena i kulturna okolina uvelike utječe na razmišljanje djece. Velik utjecaj na financijsku pismenost djevojčica ima podrijetlo roditelja, a posebno majke. Veliki utjecaj na oblikovanje rodni razlika u financijskoj pismenosti imala je i nejednakost žena u društvu kroz povijest (Bottazzi i Lusardi, 2020). Stoga, kako bi se moglo shvatiti što rezultati istraživanja financijske pismenosti prikazuju treba se razmotriti mnoge faktore kao što su dob, spol, kultura, pristup obrazovanju i socijalno-ekonomski status jer oni znatno utječu na razinu financijske pismenosti.

Stereotipovi i rodne razlike imaju veliki utjecaj na razlike u financijskoj pismenosti spolova, a to potencijalno može imati ozbiljne posljedice za pojedince i društvo. Žene s nižom financijskom pismenošću mogu biti izložene većem riziku od financijskih poteškoća, nepovoljnih kreditnih uvjeta i manje šanse za postizanje financijske sigurnosti. Stoga, kako bi se smanjile rodno uvjetovane razlike trebalo bi se više resursa ulagati u edukacijske inicijative i programe koji mogu pružiti ženama potrebno znanje i vještine za donošenje informiranih financijskih odluka. Nadalje, trebalo bi se poraditi na prevladavanju stereotipova koji često stvaraju dodatne poteškoće ženama i demotiviraju ih na putu stjecanja financijske pismenosti (Furnham i Argyle, 1998). Kako bi se postigla veću razinu financijske pismenosti žena, društvo bi trebalo poraditi na razumijevanju rodno uvjetovanih razlika na financijsku pismenost te nastojati pružiti podršku ženama u stjecanju financijske pismenosti. Žene bi trebalo poticati u stjecanju financijske pismenosti jer će veća razina financijske pismenosti žena imati pozitivan efekt na društvo.

2.6. Financijska pismenost u svijetu s osvrtom na mlade

Financijska pismenost u svijetu je vrlo važna za svjetsku ekonomiju jer utječe na prosperitet odnosno kvalitetu života pojedinca, njegove obitelji te društva (države i gospodarstva). Visoka razina financijske pismenosti populacije pozitivno će se odraziti na prosperitet gospodarstva i opće blagostanje države, a niska razina financijske pismenosti imati će obrnuti negativni efekt.

Prema Svjetskoj banci (eng. World Bank) financijska pismenost je ključna vještina koja značajno utječe na prosperitet pojedinaca i gospodarstva u cijelom svijetu. Mnoge organizacije i vlade diljem svijeta su prepoznali važnost financijske pismenosti te su uložili značajne napore kako bi istražili stanje iste i implementirali politike s ciljem podizanja razine financijske pismenosti. Prema bazi podataka Svjetske banke – Global Findex, mnogi ljudi u svijetu imaju nedovoljno znanje i vještine potrebne za donošenje informiranih financijski odluka te postoje velike razlike u razini financijske pismenosti širom svijeta (World Bank, 2017). Kod

osoba koje nisu financijski pismene postoji velik rizik pojavljivanja financijskih problemima, a to može dovesti do dugoročnih negativnih posljedica po njih i njihove obitelji. Posljedice mogu biti razne, a neke od njih su siromaštvo, nejednakost i ekonomska nestabilnost (World Economic Forum, 2021). Ukoliko je značajan dio populacije neke države financijski nepismen navedene posljedice za pojedinca mogu se odraziti na čitavo društvo i gospodarstvo te države. Jedna od potencijalnih posljedica za državu je potreba za odvajanjem značajnih financijskih sredstava za financiranje programa socijalnih politika kako bi se osigurala osnovna financijska sredstva za preživljavanje osiromašenih pojedinaca, a taj novac bi mogao biti uložen u rast i razvitak države odnosno podizanje životnog standarda svih njenih stanovnika. U slučaju u kojem je značajan dio populacije države siromašan, gospodarstvu će biti teže rasti i razvijati se jer je kupovna moć siromašnih slaba i limitirana što ujedno limitira prihode i potencijalnu dobit poduzeća koja djeluju na tržištu te države.

Povećana svijest o važnosti financijske pismenosti u svijetu rezultirala je osnivanjem brojnih organizacija i inicijativa čija misija je povećanje razine financijske pismenosti u svijetu, a neke od najpoznatijih su Svjetska banka i OECD-e. Po uzoru na njih mnoge organizacije na razini svijeta i/ili određene države provode kampanje i programe s ciljem edukacije pojedinaca u području financijske pismenosti. Mnoge neprofitne organizacije, financijske institucije i poduzeća iz privatnog sektora pružaju obuku i ulažu resurse kako bi poboljšali razinu financijske pismenosti diljem svijeta. (World Economic Forum, 2021.). Inicijative za unapređenje financijske pismenosti u svijetu uključuju javne kampanje za podizanje svijesti o financijskom znanju i vještima, edukativne materijale i alate za građane, programe obrazovanja o financijama u sklopu obrazovnog sustava, internacionalnu suradnju vlada, financijskih institucija i nevladinih organizacija, a primjeri takvih inicijativa su Nacionalne strategije za financijsku pismenost i projekte međunarodnih institucija i Globalni tjedan novca.

Prema rezultatima istraživanja PISA-e 2018 većina mladih ljudi nije dovoljno financijski pismena te ima limitirano razumijevanje osnovnih financijskih pojmova i vještima. Slaba financijska pismenost mladih velik je problem jer ona ukazuje na moguća buduća kretanja financijske pismenosti populacije te stoga posebna pažnja se posvećuje financijskoj pismenosti mladih ljudi. Mladi ljudi u današnjem svijetu obilježenim brzim tehnološkim napretkom i složenim financijskim sustavima čija ponuda i usluge se ubrzano šire moraju se što prije financijski opismeniti kako bi izbjegli financijske poteškoće koje mogu značajno utjecati na njihovu budućnost. Stoga, važno je financijsku pismenost uključiti u obrazovne programe u što ranijim fazama obrazovanja kako bi mladi što prije stekli temeljne financijske vještine i znanja. Uz edukaciju u sklopu obrazovnog sustava važne su i edukativne inicijative poput edukativnih aplikacija, interaktivnih radionica i savjetodavnih resursa kako bi mladi što

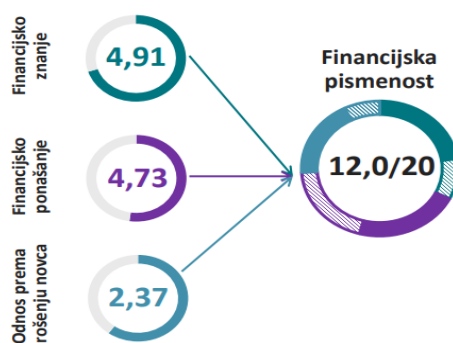

prije naučili temeljne financijske vještine i znanja te razvili svijest o važnosti financijske pismenosti i naučili kontinuirano se usavršavati kako bi uvijek bili u koraku s vremenom (OECD, 2020). Važno je pratiti napredak i uspješnost inicijativa čiji je cilj povećanje razine financijske pismenosti mladih te je iste potrebno kontinuirano evaluirati. Evaluacijom programa edukacije financijske pismenosti se mogu identificirati jaka i slabija područja financijske pismenosti mladih te na temelju dobivenih povratnih informacija se mogu edukacijski programi korigirati kako bi se ostvarilo željene ishode edukacije. Povratne informacije se mogu razmjenjivati s drugim organizacijama i državama te na temelju njih se mogu optimizirati postojeći i napraviti novi edukativni programi financijske pismenosti.

2.7. Financijska pismenost u Hrvatskoj s osvrtom na mlade

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Hrvatska narodna banka (HNB) proveli su u suradnji s agencijom Ipsos Nacionalno ispitivanje financijske pismenosti građana sukladno metodologiji OECD-a u periodu od 2.3.2023. do 21.3.2023. godine, a cilj istog je bio ispitati financijsku pismenost, financijske uključenosti, digitalnu financijsku pismenost te prikupiti podatke o financijskim znanju, stavovima i ponašanju građana Republike Hrvatske. Istraživanje su proveli nad 1000 ispitanika pritom nastojeći prikupiti uzorak koji će što bolje prikazati cjelokupnu populaciju Hrvatske odnosno njenih različitih društvenih skupina. Stoga, ispitanici su ciljno odabrani različite dobi, stupnja obrazovanja, visine mjesečnih prihoda u kućanstvu, veličine naselja i regija u kojima žive te je zastupljenost spolova približno jednaka. Kako bi rezultati što kvalitetnije predstavili opću populaciju Hrvatske isti su ponderirani po spolu, dobi, veličini naselja i regiji u kojoj ispitanici žive te stupnju obrazovanja, a razlike između podgrupa testirane su za razinu pouzdanosti 95% (HNB, 2023).

Ukupni rezultati

Slika 1. Ukupni rezultati istraživanja nacionalnog ispitivanja financijske pismenosti građana Republike Hrvatske

(Izvor: preuzeto iz HNB, 2023)

Ukupni rezultat istraživanja nacionalnog ispitivanja financijske pismenosti građana Republike Hrvatske prema metodologiji OECD-a pokazuju kako su ispitanici koji temeljem uzorka predstavljaju opću populaciju Hrvatske kao rezultat ostvarili 12 od mogućih 20 bodova. Rezultat istraživanja dobiven je zbrajanjem uspješnost tj. bodova ispitanika u tri različita segmenta istraživanja - financijskom znanju, financijskom ponašanju i odnosu prema novcu. Rezultati istraživanja pokazali su kako najlošije prosječne rezultate ostvaruje najmlađa dobna skupina odnosno ispitanici od 18. do 19. godine što ukazuje na njihovu nisku razinu financijske pismenosti. Rezultate najmlađe dobne skupine bi društvo trebalo ozbiljno shvatiti jer su oni njihova budućnost te postoji pozitivna korelacija između financijske pismenosti društvenog blagostanja (HNB, 2023).

U Hrvatskoj prema istraživanju Hrvatske narodne banke (HNB) samo 45% mladih u dobi od 15 do 18 godina ima osnovno znanje o financijskim pojmovima i vještinama te je opća financijska pismenost populacije relativno niska (HNB, 2019). Stoga, potrebno je razumjeti trenutno stanje i otkriti zašto razina financijske pismenosti nije bolja i što u postojećim programima edukacije je dobro, a što nije dovoljno dobro kako bi se postavili temelji za ostvarivanje boljih rezultata financijske pismenosti u budućnosti.

Financijska pismenost mladih je vrlo važna za njihovu budućnost i budućnost cijelog društva (države i gospodarstva), a obrazovni sustav igra ključnu ulogu u pružanju financijske edukacije i razvoju financijskog znanja i vještina mladih ljudi. U istraživanju Instituta za društvena istraživanja pokazalo se je kako u hrvatskim školama postoji nedostatak formalnih programa financijske edukacije odnosno kako u svega 29% škola u Hrvatskoj postoje formalni programi financijske edukacije (Institut za društvena istraživanja, 2021). Problem nedostatka formalnih programa financijske pismenosti u Hrvatskoj prepoznao je i OECD te navodi kako bi se osiguralo poboljšanje financijske pismenosti u Hrvatskoj ključno je pružiti podršku obrazovnom sustavu, financijskim institucijama i organizacijama civilnog društva. OECD naglašava kako je potrebno provoditi kontinuirane procijene financijske pismenosti kako bi se identificirali uspješni programi i područja kao i oni manje uspješni, a sve s ciljem poboljšanja edukacije te u konačni povećanja razine financijske pismenosti populacije u Hrvatskoj. U svom osvrtu OECD kao ključne probleme tj. izazove Hrvatske u provedbi programa financijske edukacije je definirao nedostatak stručnog nastavnog kadra i dosljednost u provedbi programa financijske edukacije (OECD, 2019).

U Hrvatskoj uz financijsku edukaciju u sklopu obrazovnog sustava postoji još niz inicijativa i programa usmjerenih na jačanje financijske pismenosti mladih. Banke, osiguravajuća i druge financijske institucije pružaju edukacijske programe i ulažu resurse te

tako ostvaruju vrlo važnu ulogu u podizanju razine financijske pismenosti u Hrvatskoj. Primjerice, Hrvatska narodna banka (HNB) provodi program „Novac i ja“ koji za cilj ima podizanje svijesti o financijskim temama među građanima u RH (HNB, bez dat.). Civilne organizacije kao što su udruge „Financijski klub“, „Padobran“, „Za financijsku pismenost“ i mnoge druge provode edukativne radionice i projekte s mladima kako bi mladim ljudima pomogli razviti financijsko znanje i vještine.

Hrvatska treba poraditi na financijskoj pismenosti populacije, a to zahtjeva zajednički napor obrazovnog sustava, vladinih i civilnih organizacija. Hrvatska ima puno prostora za napredak financijske pismenosti kroz sustav obrazovanja gdje boljom i većom implementacijom financijske pismenosti u obrazovni kurikulum uz pružanje odgovarajućih resursa u vidu edukacije nastavnog kadra i podrške mladima može značajno utjecati na razvoj financijskog znanja i vještina koje će njima, društvu i hrvatskom gospodarstvu služiti kao kvalitetna podloga za budućnost.

2.8. Financijska pismenost u Sloveniji s osvrtom mlade

Nacionalna banka Slovenije (NBS) je 2020. godine provela Nacionalnu anketu o financijskoj pismenosti u Sloveniji. Istraživanje se temeljilo na kvantitativnim podacima dobivenim putem anketiranja te su njime obuhvaćeni različiti aspekti financijske pismenosti kao što je razumijevanje osnovnih financijskih pojmova i sposobnosti rješavanja financijskih problema. Rezultati istraživanja pokazali su kako samo 39% građana Slovenije može uspješno riješiti financijske zadatke srednje složenosti te je iz toga izvučen zaključak kako većina stanovništva Slovenije nije dovoljno financijski pismeno (Banka Slovenije, bez dat.).

Najlošije rezultate u istraživanju ostvarila je najmlađa dobna skupina odnosno mladi u dobi od 18 do 29 godina. Rezultati najmlađe dobne skupine pokazali su kako je njihova razina financijske pismenosti znatno niža od prosjeka populacije što sugerira kako bi Slovenija trebala posveti više pažnje edukaciji mladih kroz obrazovni sustav i druge edukativne programe kako bi se povećala razina njihove financijske pismenosti. Kako bi podigli razinu financijske pismenosti mladih Nacionalna banka Slovenije (NBS) surađivala je s Ministarstvom obrazovanja, znanosti i sporta kako bi razvila programe financijskog obrazovanja u školama te je pokrenula internetsku platformu "Finance with a Purpose" koja nudi edukativne materijale na temu financijske pismenosti (Banka Slovenije, bez dat.). Rezultate najmlađe dobne skupine u Sloveniji bi društvo trebalo ozbiljno shvatiti jer su oni njihova budućnost te postoji pozitivna korelacija između financijske pismenosti i društvenog blagostanja.

U Sloveniji, postoji sve veća svijest o važnosti financijske pismenosti, a istraživanja pokazuju određen napredak na razinu financijske pismenosti. Prema istraživanju PISA 2018 provedenom od strane OECD-a mladi u Sloveniji imaju solidnu razinu financijske pismenosti, ali još uvijek postoje izazovi koje treba adresirati kako bi se osiguralo da mladi imaju potrebna znanja i vještine za upravljanje financijama (OECD, 2020).

Prepoznavši važnost financijske pismenosti Vlada Republike Slovenije 2010. godine je usvojila Nacionalni program financijske edukacije, a isti predstavlja sistemski i koordinirani napor s ciljem povećanja razine financijske pismenosti na razini države Slovenije. Nadalje, cilj nacionalnog programa financijske edukacije je unaprijediti sve komponente financijske pismenosti pojedinca kako bi isti mogao razviti financijsko znanje i vještine te prepoznati rizike kako bi isti mogao donositi informirane financijske odluke (Vlada Slovenije, bez dat.).

Uz napore u sklopu obrazovnog sustava u Sloveniji postoji još niz inicijativa koje se bave problematikom financijske pismenosti mladih. Organizacije poput Banke Slovenije, vladinih i nevladinih organizacija te financijskih institucija provode programe financijske edukacije i podižu svijest o važnosti financijske pismenosti. Programi financijske edukacije često uključuju radionice, seminare, edukativne materijale te online tečajeve kako bi mladi stekli potrebna znanja i vještine za upravljanje osobnim financijama. Banka Slovenije provodi program ""MojDenar"" koji je namijenjen mladima i pruža im osnovna financijska znanja i praktične vještine (Banka Slovenije, 2019.). Organizacije civilnog društva imaju važnu ulogu u promicanju financijske pismenosti u Sloveniji, a primjer toga je udruga "Finance za mlade" koja provodi edukativne programe usmjerene na razvoj financijskih vještina mladih (Finance za mlade, bez dat.).

3. Pregled prethodnih istraživanja financijske pismenosti mladih i studenata

Istraživanje financijske pismenosti mladih igra važnu ulogu u razumijevanju njihove razine znanja, vještina i stavova o financijama te pruža uvid u njihovu sposobnost upravljanja novcem, razumijevanje osnovnih financijskih pojmova i donošenje informiranih financijskih odluka. Rezultati istraživanja financijske pismenosti mladih mogu pomoći u identificiranju slabih područja i potreba mladih te oblikovanju prilagođenih programa obrazovanja (OECD/INFE, 2017). Istraživanje financijske pismenosti mladih ima direktan utjecaj na oblikovanje i poboljšanje programa financijskog obrazovanja te na temelju rezultata istraživanja, mogu se identificirati ključne područja i sadržaji koje treba uključiti u obrazovne programe kako bi se mladi osnažili u području financija. Istraživanja financijske pismenosti mladih omogućuju evaluaciju učinkovitosti postojećih programa i identifikaciju područja koja zahtijevaju poboljšanje (CFPB, 2018). Istraživanjima financijske pismenosti mladi dobivaju povratne informacije o svojim financijskim znanjima i vještinama. Povratne informacije mladima su vrlo važne jer tako dobivaju orijentir na čemu još moraju raditi kako bi se mogli smatrati financijski pismenima.

Istraživanja financijske pismenosti mladih omogućuju usporedbu i praćenje napretka rezultata na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Kontinuirana istraživanja omogućuju praćenje promjena u razini financijske pismenosti mladih tijekom vremena i usporedbu rezultata različitih populacija, regija, država i sličnog. Praćenjem rezultata financijske pismenosti različitih država dobiva se uvid u razlike i sličnosti u financijskoj pismenosti mladih na globalnoj razini. Stoga, u ovom poglavlju biti će predstavljeni rezultati odabranih istraživanja financijske pismenosti mladih i studenata. Predstaviti će se rezultati istraživanja provedenim nad mladima u svijetu te istraživanja financijske pismenosti studenata na Sveučilištu u Zagrebu i Sveučilištu u Ljubljani.

3.1. PISA 2012 mjerenje financijske pismenosti

PISA je međunarodno istraživanje koje provodi Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). PISA je najveća međunarodna procjena znanja i vještina učenika u dobi od 15 godina te je njezin cilj usmjeren na ispitivanje sposobnosti mladih tj. ispitivanje kako primjenjuju svoje znanje i vještine u novim situacijama i nepoznatim okruženjima, kako u školi tako i izvan nje. PISA se fokusira na kompetencije koje će 15-godišnji učenicima biti potrebne u budućnosti te istražuje se kako oni primjenjuju ono što su naučili. PISA istraživanje provodi

se od 1997. godine, no tek u sklopu ciklusa provjere PISA 2012 je prvi put prepoznata financijska pismenost kao jedna od najvažnijih životnih vještina te uvrštena u okvir PISA procijene. PISA istraživanje se provodi redovito u trogodišnjim ciklusima, njegovim istraživanjem su pokrivena 34 zemlje članice OECD-a i 31 partnerske zemlje koje zajedno predstavljaju gotovo 90% svjetskog gospodarstva prema kriteriju ekonomske moći. Svako izvješće PISA istraživanja pruža podatke o razini obrazovanja i postignućima učenika u različitim zemljama širom svijeta. Rezultate PISA istraživanja koriste kreatori obrazovnih politika diljem svijeta kako bi detektirali dobre i loše točke u programima edukacije tj. obrazovnom sustavu, ispitali znanje i vještine svojih učenika te usporedili ih s učenicima drugih zemalja sudionica u PISA istraživanju te kako bi se postavili obrazovni standardi odnosno ciljevi (PISA, 2014).

OECD članice		Zemlje partnerice	
 Australija	 Luksemburg	 Albanija	 Lihtenštajn
 Austrija	 Mađarska	 Argentina	 Litva
 Belgija	 Meksiko	 Brazil	 Makao-Kina
 Češka Republika	 Nizozemska	 Bugarska	 Malezija
 Čile	 Norveška	 Cipar	 Peru
 Danska	 Novi Zeland	 Crna Gora	 Rumunjska
 Estonija	 Njemačka	 Hong Kong-Kina	 Ruska Federacija
 Finska	 Poljska	 Hrvatska	 Singapur
 Francuska	 Portugal	 Indonezija	 Srbija
 Grčka	 SAD	 Jordan	 Šangaj-Kina
 Irska	 Slovačka	 Katar	 Tajland
 Island	 Slovenija	 Kazakstan	 Tunis
 Italija	 Španjolska	 Kineski Tajpei	 Ujedinjeni Arapski Emirati
 Izrael	 Švedska	 Kolumbija	 Urugvaj
 Japan	 Švicarska	 Kostarika	 Vijetnam
 Južna Koreja	 Turska	 Latvija	
 Kanada	 Ujedinjena Kraljevina		

Slika 2. Zemlje sudionice u ciklusu istraživanja PISA 2012

(Izvor: preuzeto iz PISA 2012, 2014)

Na Slici 2. prikazane su zemlje sudionice u ciklusu istraživanja PISA 2012 te je prikazana podjela zemalja koje su članice OECD-a te onih koje su u istraživanju sudjelovali kao partneri. Na Slici 2. je vidljivo kako je Slovenija članica OECD-a, a Hrvatska je u istraživanju sudjelovala kao zemlja partner. Nadalje, od prikazanih 65 zemalja samo 18 ih je sudjelovalo u procijeni financijske pismenosti, a jedne od njih su bile Hrvatska i Slovenija. Hrvatska se PISA istraživanjima priključila u ciklusu 2006. godine te PISA 2012 predstavlja

treći uzastopni ciklus u kojem Hrvatska sudjeluje. Istraživanju financijske pismenosti PISA 2012 u Hrvatskoj je sudjelovalo 1145, a u Sloveniji 1312 učenika (PISA, 2014).

Prema istraživanju financijske pismenosti u sklopu PISA 2012 kreirana je ukupna bodovna skala te su zemlje sudionice istraživanja poredane prema prosječnom rezultatu ispitanika njihove zemlje. U nastavku biti će prikazana ljestvica s rezultatima zemlja sudionica istraživanja financijske pismenosti u sklopu PISA 2012:

	Prosjek	S.E.	RANGOVI	
			Najviši	Najniži
Šangaj – Kina	603	(3,2)	1	1
Belgija	541	(3,5)	2	2
Estonija	529	(3,0)	3	4
Australija	526	(2,1)	3	5
Novi Zeland	520	(3,7)	4	6
Češka	513	(3,2)	5	7
Poljska	510	(3,7)	6	7
Latvija	501	(3,3)	8	9
SAD	492	(4,9)	8	12
Ruska Federacija	486	(3,7)	9	14
Francuska	486	(3,4)	9	14
Slovenija	485	(3,3)	9	14
Španjolska	484	(3,2)	10	15
Hrvatska	480	(3,8)	11	16
Izrael	476	(6,1)	11	17
Slovačka	470	(4,9)	15	17
Italija	466	(2,1)	16	17
Kolumbija	379	(4,7)	18	18

	Statistički značajno iznad prosjeka OECD-a
	Nije statistički značajno različito od prosjeka OECD-a
	Statistički značajno ispod prosjeka OECD-a

Slika 3. Prosječni rezultat istraživanja financijske pismenosti zemalja sudionica

(Izvor: preuzeto iz PISA 2012, 2014)

Prema podacima prikazanim na Slici 3. vidljivo je da su ispitanici u Sloveniji ostvarili prosječan rezultat od 485 bodova što ih rangira na 12. mjesto, a ispitanici u Hrvatskoj su ostvarili prosječan rezultat od 480 bodova što ih rangira na 14. mjesto. Dakle, ispitanici u Sloveniji su ostvarili marginalno bolji rezultat od ispitanika u Hrvatskoj, no s obzirom da je razlika svega pet bodova može se ustvrditi kako između rezultata Hrvatske i Slovenije ne postoji značajna

razlika te kako su rezultati krajnje usporedivi. Prema rezultatima istraživanja financijske pismenosti PISA 2012 rezultati Hrvatske i Slovenije se nalaze značajno ispod prosjeka OECD-a (PISA, 2014).

3.2. Mjerenje financijske pismenosti studenata Sveučilišta u Zagrebu

Mišević, Pavković i Šoštarčić su 2015. godine proveli istraživanje financijske pismenosti studenta Sveučilišta u Zagrebu. Odlučili su provesti istraživanje jer su zaključili kako dotada nijedno relevantno i cjelovito istraživanje financijske pismenosti nije provedeno nad značajnom studentskom populacijom na Sveučilištu u Zagrebu. Cilj istraživanja bio je utvrditi prosječnu financijsku pismenost studenta na Sveučilištu u Zagrebu te skupine studenata čija je razina financijske pismenosti najviša i najniža te detektirati znanje studenta u područjima financijske pismenosti kako bi povratna informacija potencijalno poslužila kao orijentir i temelj za formiranje novih edukacijskih programa financijske pismenosti. Stoga, proveli su istraživanje financijske pismenosti na uzorku od 1600 studenata, a kako bi uzorak bio što bolji odraz cjelokupne studentske populacije Sveučilišta u Zagrebu nastojali su u uzorku sadržati studente različitog spola (64% žene, 35% muškarci), dobi (od 17 do 29 i više godina) godina), godine studija, prosjeka ocjena, radnog iskustva te prema vrsti smještaja u kojem su smješteni. Istraživanje su proveli prema OECD-ovoj metodologiji odnosno provjeravali su financijsku pismenost kroz tri komponente – financijsko znanje, financijsko ponašanje i odnos prema novcu (Anđelinović i sur., 2016).

Rezultati istraživanja financijske pismenosti studenata Sveučilišta u Zagrebu pokazali su kako studenti koji su odslušali financijske kolegije su prosječno financijski pismeniji od studenata koji nisu odslušali financijske kolegije. Također, rezultati su pokazali da područje studija znatno utječe na financijsku pismenost odnosno da financijska pismenost studenata ovisi o području kojem pripada njihov studijski program. Rezultati ukazuju kako između spolova nema značajnije razlike u razini financijske pismenosti odnosno kako studenti i studentice imaju jednaku razinu financijske pismenosti. Radno iskustvo ispitanika pokazalo se kao značajna determinanta financijske pismenosti. Naime, ispitanici koji su imali radnog iskustva ostvarili su bolje rezultate od ispitanika koji nisu imali radnog iskustva (Anđelinović i sur., 2016).

3.3. Mjerenje financijske pismenosti studenata Sveučilišta u Ljubljani

Na Sveučilištu u Ljubljani, Kozina i Ponikvar su 2015. godine proveli istraživanje financijske pismenosti studenata prve godine preddiplomskog studija. U istraživanju je sudjelovalo ukupno 259 studenata s Učiteljskog fakulteta i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. Cilj istraživanja bio je usporediti rezultate studenata Učiteljskog i Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani kako bi se istražilo koliki utjecaj ekonomski odnosno financijski kolegiji imaju na rezultat financijske pismenosti studenata. Važno je naglasiti kako studenti Učiteljskog fakulteta dvopredmetnog studijskog programa „Domaćinstvo i Biologija ili Kemija“ su odslušali određeni broj ekonomskih odnosno financijskih kolegija. Istraživanje je provedeno na završetku prvog semestra nad studentima prve godine te u Tablici 1. biti će prikazani studijski programi, izraženo koliko ispitanika je sudjelovalo u istraživanju iz svakog pojedinog studijskog programa te biti će prikazani ekonomski odnosno financijski kolegiji koje su odslušali (Kozina i Ponikvar, 2015).

Tablica 1. Struktura ispitanika prema studiju i odslušanim ekonomskim kolegijima

Fakultet	Studijski program	Broj ispitanika	Broj ispitanika izražen u postotku	Ekonomski kolegiji koje su odslušali ispitanici:
Ekonomski fakultet	Sveučilišni studij – Poslovne i ekonomske znanosti	73	28.2%	„Uvod u Mikroekonomiju“ „Makroekonomija 1“ „Načela računovodstva“ „Uvod u poslovanje“ „Menadžment“
Ekonomski fakultet	Stručni studij – Poslovna administracija	72	27.8%	-
Učiteljski fakultet	Sveučilišni studij – Dvopredmetni studij (specijalizacija Domaćinstva i Biologije ili Kemije)	36	13.9%	„Domaćinstvo“ (novac, budžet, tržište, ponuda i potražnja)
Učiteljski fakultet	Sveučilišni studij - Primarno obrazovanje	29	11.2%	-
Učiteljski fakultet	Sveučilišni studij - Predškolski odgoj	49	18.9%	-

(Izvor: izrada autora prema Kozina i Ponikvar, 2015)

Istraživanje se sastojalo od općenitih pitanja i koncepata koje možemo podijeliti u sljedeće četiri kategorije: (Kozina i Ponikvar, 2015)

- 1) Pitanja vezana uz demografske i socioekonomske karakteristike ispitanika kao što su dob, spol, područje studija itd.
- 2) Pitanja vezana uz uvjerenja ispitanika o novcu te njihovih vještina upravljanja istim
- 3) Pitanja vezana uz financijske navike ispitanika
- 4) Pitanja koja su ispitivala općenito financijsko znanje

Rezultati segmenta istraživanja koji su se odnosili na općenito financijsko znanje su pokazali kako su rezultati većinom usporedivi odnosno jako slični uz par iznimka. Iznimke se odnose na rezultate ispitanika na pitanjima vezana uz likvidnost, inflaciju te realni prihod gdje su ispitanici koji su odslušali ekonomske kolegije ostvarili znatno bolje rezultate. Ispitanici koji nisu odslušali ekonomske kolegije pokazali su veću sklonost riziku te više znanja o dionicama i scenariju propasti banke. Važno je naglasiti kako nedostatak ovog istraživanja je bio to što u obzir ne uzima prethodno područje obrazovanja ispitanika odnosno njihovo predznanje te stoga postoji vjerojatnost kako ispitanici koji nisu odslušali ekonomske kolegije na fakultetu imaju već prethodna znanja koja su potencijalno veća od pojedinaca koji su odslušali ekonomske kolegije na fakultetima. Rezultati istraživanja su pokazali kako studenti koji su odslušali ekonomske kolegije su skloniji voditi računa o svojim financijama te imaju više samopouzdanja u vlastite financijske odluke nego studenti koji nisu odslušali ekonomske kolegije. Autori istraživanja na temelju rezultata kao ideju predlažu kako bi bilo dobro svim studentima (neovisno o području studija) pružiti opciju slušanja ekonomskih tj. financijski kolegija kako bi povećali svoje financijsko znanje odnosno savladali osnovne financijske koncepte te na taj način razvili kvalitetne financijske navike (Kozina i Ponikvar, 2015).

4. Empirijsko istraživanje financijske pismenosti studenata diplomskog studija ekonomskog područja u Hrvatskoj i Sloveniji

Za potrebe ovog rada provedeno je empirijsko istraživanje financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studentima diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Podaci za provedbu istraživanja prikupljeni su uz pomoć online anketnog upitnika izrađenog na Google platformi te koristeći alat Google Docs.

Cilj ovog rada je istražiti, proanalizirati, prikazati i usporediti rezultate financijske pismenosti, financijskih stavova i stavova vezanih uz financijsku pismenost u kontekstu obrazovnog sustava studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

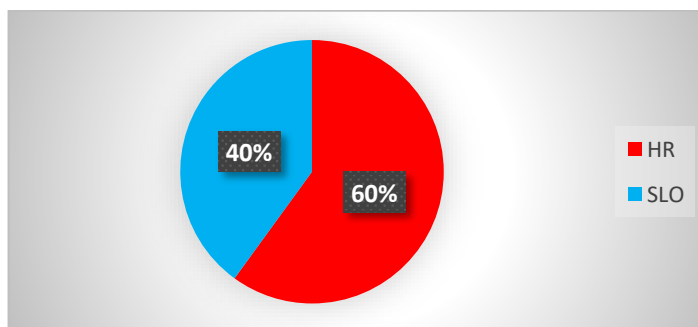
4.1. Metodološki okvir istraživanja

Za potrebe provedbe istraživanja izrađene su dva online anketna upitnika istog sadržaja, no različitog jezika. Naime, kako je istraživanje trebalo provesti u Hrvatskoj i Sloveniji online anketni upitnici napravljeni su na hrvatskom i slovenskom jeziku. Stoga, za potrebe istraživanja nad studentima diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu naziv online anketnog upitnika glasi „Financijske pismenosti studenata diplomskih studija područja ekonomije Fakulteta organizacije i informatike“ te je na hrvatskom jeziku, a za potrebe istraživanja nad studentima diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru glasi „Finančna pismenost podiplomskih študentov s područja ekonomije, Ekonomsko-poslovna fakulteta“ te je na slovenskom jeziku.

4.2. Izbor uzorka za istraživanje

U provedenom istraživanju korišteni su primarni podatci koji su prikupljeni provođenjem online anketnog upitnika. Populaciju ovog istraživanja čine studenti diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenti diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta

u Mariboru. U istraživanju je sudjelovalo ukupno 70 ispitanika, 42 ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i 28 ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. U nastavku rada biti će detaljnije prikazana struktura ispitanika. Na Grafikonu 4. su prikazani usporedba broja ispitanika u Hrvatskoj i Sloveniji.

Grafikon 4. Usporedba broja ispitanika u Hrvatskoj i Sloveniji

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

U provedenom istraživanju korišten je reprezentativni prigodan uzorak kojeg čine studenti diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenti diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

4.3. Postupak provedbe istraživanja

Za potrebe ovog istraživanja kreiran je online anketni upitnik s ciljem ispitivanja financijske pismenosti, financijskih stavova i stavova vezanih uz financijsku pismenost u kontekstu obrazovnog sustava ispitanika. Napravljeni online anketni upitnik se sastoji od četiri dijela:

- 1) Uvodni dio upitnika
- 2) „Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala“
- 3) „Financijska pismenost“
- 4) „Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području "Ekonomije"

Prvi dio upitnika „Uvodni dio upitnika“ sastojao se od 9 pitanja te je sadržavao zamolbu autora za sudjelovanje ispitanika, kratki opis teme istraživanja, informacije o tome tko, zašto i nad kime provodi istraživanje te je istaknut cilj istraživanja. Istaknuta je „Izjava povjerljivosti podataka“ kojom se autor obvezuje čuvati povjerljivost svih prikupljenih podataka te kako će iste čuvati i nakon prestanka ovlasti pristupa podacima. Istaknuta je napomena o

anonimnosti odnosno kako je online anketni upitnik anonimnog karaktera te kako sudionici u njemu mogu sudjelovati ako to oni žele odnosno na dobrovoljnoj osnovi. Jedno od pitanja je bilo eliminacijskog kriterija te su ispitanici u istom trebali potvrditi kako su studenti diplomskih studija obuhvaćenih istraživanjem tj. kako su dio ciljne populacije istraživanja kako bi se njihovi odgovori uzimali u obzir u istraživanju. Drugi dio upitnika „Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala“ sastoji se od 13 pitanja za koje je korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova kao najčešća vrsta primjenjivane ljestvice za mjerenje stavova. Ispitanici su odgovarali na pitanja izražavanjem stupnja slaganja ili neslaganja sa stavom izrađene tvrdnje. Pojedinoj kategoriji odgovora pridruženi su brojevi, počevši od 1 = Nedovoljno/Nisam sklon, 2 = Dovoljno/Više nesklon nego što sam sklon, 3 = Dobro/ Niti sam sklon, niti sam nesklon, 4 = Vrlo dobro/Više sam sklon nego što sam nesklon te 5 = Odlično/Sklon sam. Objašnjenje vrijednosti prikazana su dualno zbog toga što su se pitanja sastojala od dva tipa tvrdnji. Jedan tip tvrdnji je tražio ispitanike da samostalno procijene svoje znanje, a drugi je preispitivao njihove sklonosti. Cilj ovog dijela online anketnog upitnika bio je provjeriti znanje ispitanika o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala. Treći dio upitnika „Financijska pismenost“ sastoji se od 19 pitanja. Skup pitanja sastojao se od 9 pitanja višestrukog odabira te 10 pitanja za koje je korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova kao najčešća vrsta primjenjivane ljestvice za mjerenje stavova. Ispitanici su odgovarali na pitanja izražavanjem stupnja slaganja ili neslaganja sa stavom izrađene tvrdnje. Pojedinoj kategoriji odgovora pridruženi su brojevi, počevši od 1 = Uopće se ne slažem, 2 = Uglavnom se ne slažem, 3 = Niti se slažem niti se ne slažem, 4 = Uglavnom se slažem te 5 = Slažem se. Cilj ovog dijela bio je ispitati financijsko znanje ispitanika o osnovnim pojmovima te njihove stavove u kontekstu financijske pismenosti. Četvrti dio upitnika „Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području "Ekonomije" , a isti se sastojao od 12 pitanja. Skup pitanja sastojao se od jednog pitanja s više ponuđenih odgovora te 11 pitanja za koje je korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova kao najčešća vrsta primjenjivane ljestvice za mjerenje stavova. Pojedinoj kategoriji odgovora pridruženi su brojevi, počevši od 1 = Nedovoljno/Uopće se ne slažem, 2 = Dovoljno/Uglavnom se ne slažem, 3 = Dobro/ Niti se slažem niti se ne slažem, 4 = Vrlo dobro/ Uglavnom se slažem te 5 = Odlično/ U potpunosti se slažem. Objašnjenje vrijednosti prikazana su dualno zbog toga što su se pitanja sastojala od dva tipa tvrdnji. Jedan tip tvrdnji je tražio ispitanike da samostalno procijene razinu svoje financijske pismenosti, a drugi je preispitivao koliko se slažu s određenom tvrdnjom.

U Republici Hrvatskoj je istraživanje provedeno u periodu od 2.6. do 20.6. 2022. godine, a sama anketa je distribuirana studentima diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu putem društvenih

mreža nakon čega je provedeno istraživanje u Sloveniji nad studentima diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru i to u periodu od 9.6. do 4.7. 2022. godine. Također, kao u Republici Hrvatskoj i u Sloveniji je korišten online anketni upitnik koji je studentima distribuiran putem društvenih mreža općenito, te putem određenih zatvorenih grupa.

5. Rezultati empirijskog istraživanja

U ovom poglavlju biti će predstavljeni rezultati empirijskog istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Rezultati istraživanja biti će prikazani kroz četiri dijela provedenog online anketnog upitnika:

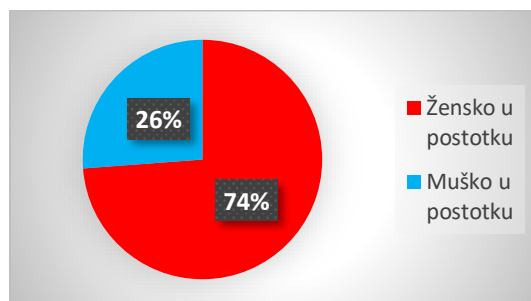
- 1) Opći podaci o ispitanicima
- 2) Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala
- 3) Opća financijska pismenost
- 4) Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području "Ekonomije

Online anketni upitnik ukupno se sastojao od 53 pitanja odnosno 19 pitanja višestrukog odgovora te 34 pitanja u kojima je korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova te je nad njima provedena deskriptivna statistika koja će biti prikazana u ovom poglavlju u sklopu prezentacije rezultata ispitanika. Rezultati ispitanika odnosno studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru biti će prikazani zajedno za svako pitanje. U izlaganju rezultata za svako pitanje prvo će biti izloženi rezultati studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu pa potom rezultati studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

5.1. Rezultati prvog dijela – Opći podaci o ispitanicima

U nastavku biti će prikazani **rezultati prvog dijela istraživanja čiji je cilj bio prikupiti osnovne podatke o ispitanicima**. Osnovni podaci o ispitanicima su važni kako bi se prikazala struktura ispitanika te dao kontekst cjelokupnim rezultatima istraživanja.

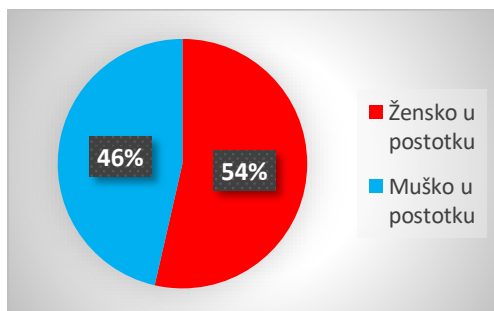
1. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati **spol ispitanika** kako bi se mogao odrediti broj ispitanika muškog spola te broj ispitanika ženskog spola koji je sudjelovao u istraživanju.

Grafikon 5. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema spolu

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 5. prikazana je struktura ispitanika prema spolu. U istraživanju provedenom nad studentima diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu sudjelovalo je 42 ispitanika od čega 31 ispitanika ženskog spola (74%) te 11 ispitanika muškog spola (26%). Omjer ispitanika ženskog i muškog spola je očekivan s obzirom na znatno veću zastupljenost ženskog spola u općoj populaciji studija „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu Organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu.

Grafikon 6. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema spolu

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

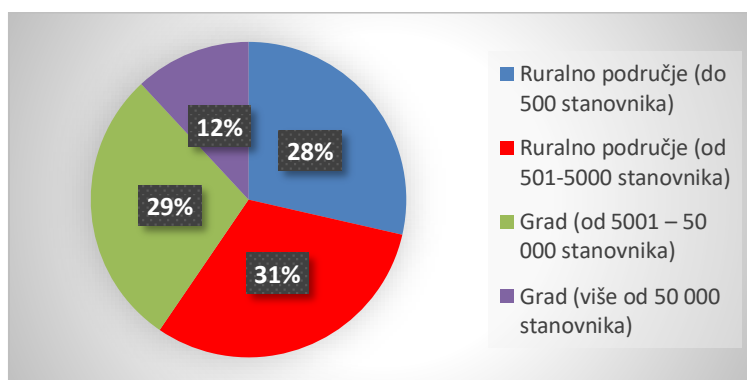
Na Grafikonu 6. prikazana je struktura ispitanika prema spolu. U istraživanju provedenom nad studentima studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru sudjelovalo je 28 ispitanika od čega 15 ispitanika ženskog spola (54%) te 13 ispitanika muškog spola (46%). Zastupljenost ispitanika oba spola gotovo je ujednačena.

2. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati pripadaju li ispitanici ciljnoj populaciji istraživanja tj. **jesu li studenti studija „Ekonomika poduzetništva“ na**

Fakultetu Organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu odnosno studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Svi ispitanici su odgovorili kako su studenti studija „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu Organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu odnosno studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru te stoga su svi prikupljeni odgovori uzeti u obzir istraživanja.

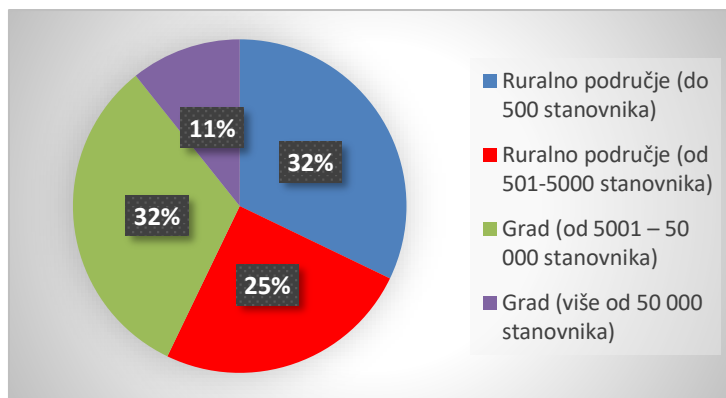
3. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati **mjesto prebivališta ispitanika** kako bi se moglo prikazati u kakvim sredinama ispitanici žive.

Grafikon 7. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema mjestu prebivališta

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 7. prikazana je struktura ispitanika prema mjestu prebivališta. U istraživanju provedenom nad studentima diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu sudjelovalo je: 12 ispitanika s mjestom prebivališta u ruralnom području tj. naselju koje broji do 500 stanovnika te su oni činili 28% od ukupnog broja ispitanika; 13 ispitanika s mjestom prebivališta u ruralnom području tj. naselju koje broji između 501 i 5000 stanovnika te su oni činili 31% od ukupnog broja ispitanika; 12 ispitanika s mjestom prebivališta u gradu koji broji od 5001 do 50 000 stanovnika te su oni činili 29% od ukupnog broja ispitanika; 5 ispitanika s mjestom prebivališta u gradu koji broji više od 50 000 stanovnika te su oni činili 12% od ukupnog broja ispitanika. Omjer ispitanika prema mjestu prebivališta je približno jednak s iznimkom ispitanika iz gradova koje broje više od 50 000 stanovnika, no to je očekivano s obzirom kako velika većina studenata studija „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu Organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu dolazi iz krajeva sjeverne Hrvatske gdje nema gradova većih od 50 000 stanovnika.

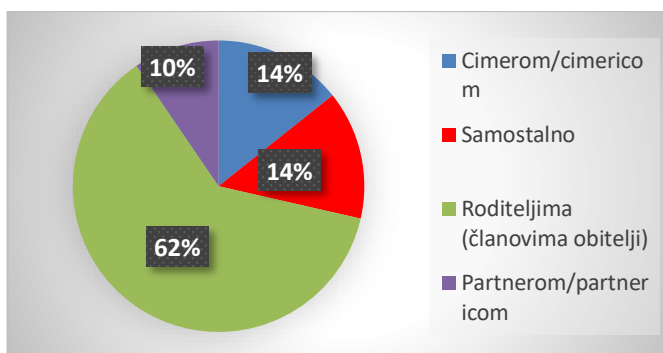

Grafikon 8. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema mjestu prebivališta

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 8. prikazana je struktura ispitanika prema mjestu prebivališta U istraživanju provedenom nad studentima diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru sudjelovalo je: 9 ispitanika s mjestom prebivališta u ruralnom području tj. naselju koje broji do 500 stanovnika te su oni činili 32% od ukupnog broja ispitanika; 7 ispitanika s mjestom prebivališta u ruralnom području tj. naselju koje broji između 501 i 5000 stanovnika te su oni činili 25% od ukupnog broja ispitanika; 9 ispitanika s mjestom prebivališta u gradu koji broji od 5001 do 50 000 stanovnika te su oni činili 32% od ukupnog broja ispitanika; 3 ispitanika s mjestom prebivališta u gradu koji broji više od 50 000 stanovnika te su oni činili 11% od ukupnog broja ispitanika. Omjer ispitanika prema mjestu prebivališta je približno jednak s iznimkom ispitanika iz gradova koje broje više od 50 000 stanovnika, no to je očekivano s obzirom kako Slovenija ima samo dva grada koji broje više od 50 000 stanovnika, a to su Ljubljana i Maribor te većina populacije Slovenije živi u manjim gradovima i naseljima.

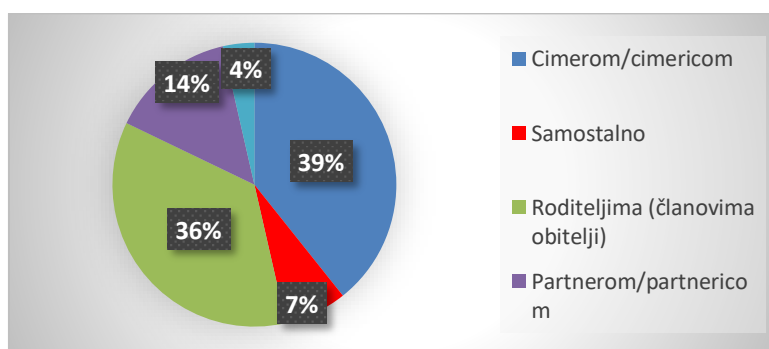
4. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati **s kime ispitanici žive** kako bi se moglo prikazati u kakvoj zajednici ispitanici žive.

Grafikon 9. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema tome s kime žive

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 9. prikazana je struktura ispitanika prema tome s kime ispitanici žive. U istraživanju provedenom nad studentima diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu sudjelovalo je: 6 ispitanika koji žive s cimerom ili cimericom te su oni činili 14% od ukupnog broja ispitanika; 6 ispitanika koji žive sami te su oni činili 31% od ukupnog broja ispitanika; 26 ispitanika koji žive s roditeljima te su oni činili 62% od ukupnog broja ispitanika; 4 ispitanika koji žive s partnerom ili partnericom te su oni činili 10% od ukupnog broja ispitanika. Rezultati su pokazali kako većina ispitanika živi s roditeljima odnosno njih čak 62% što je očekivano jer većina studenata studija „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu Organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu živi relativno blizu fakultetu te se radi o mlađim osobama koje u Hrvatskoj većinom do kasnih 20-tih ili ranih 30-tih godina žive s roditeljima.

Grafikon 10. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema tome s kime žive

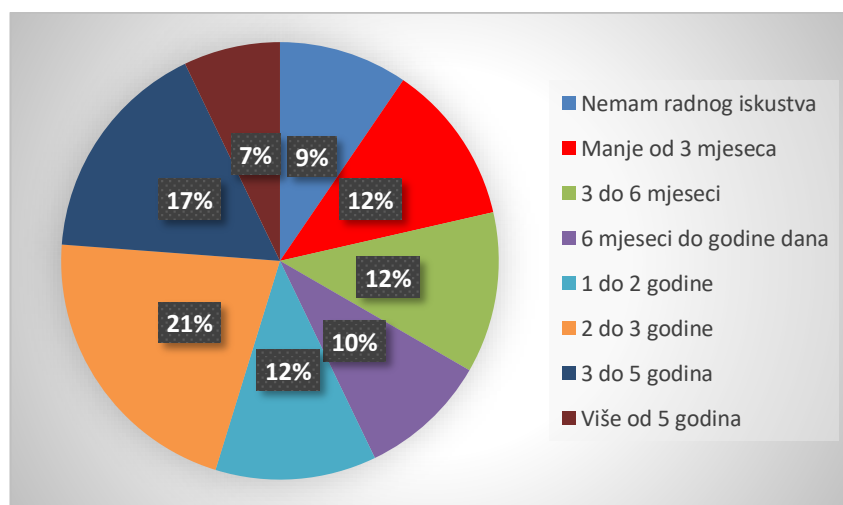
(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 10. prikazana je struktura ispitanika prema tome s kime ispitanici žive. U istraživanju provedenom nad studentima diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru sudjelovalo je: 11 ispitanika koji žive s cimerom ili cimericom te su oni činili 39% od ukupnog broja ispitanika; 2 ispitanika koji žive sami te su oni činili 7% od ukupnog broja ispitanika; 10 ispitanika koji žive s roditeljima te su oni činili 36% od ukupnog broja ispitanika; 4 ispitanika koji žive s partnerom ili partnericom te su oni činili 14% od ukupnog broja ispitanika; 1 ispitanik koji živi s suprugom/supružnikom te je on činio 4% od ukupnog broja ispitanika.

Rezultati su pokazali kako većina ispitanika živi s cimerom/cimericom (39%) odnosno roditeljima (36%) što je značajno drugačije u odnosu na ispitanike s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu Organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu gdje 62% ispitanika živi s roditeljima. Dakle, ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru manje žive s

roditeljima te više žive s cimerom/cimericom od ispitanika s studija „Ekonomika poduzetništva“ na Fakultetu Organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a potencijalni razlozi razlike mogu se pronaći u tome kako više studenata živi dalje od Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru te stoga su u većoj mjeri smješteni u studentskim domovima ili privatnom smještaju gdje se u većini slučajeva živi s minimalno još jednom osobom.

5. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati **koliko radnog iskustva ispitanici imaju**, a isto podrazumijeva cjelokupno radno iskustvo koju su ispitanici skupili u životu neovisno o tome da li su bili plaćeni ili ne (volontiranje, stažiranje, studentske poslove i druge poslove)

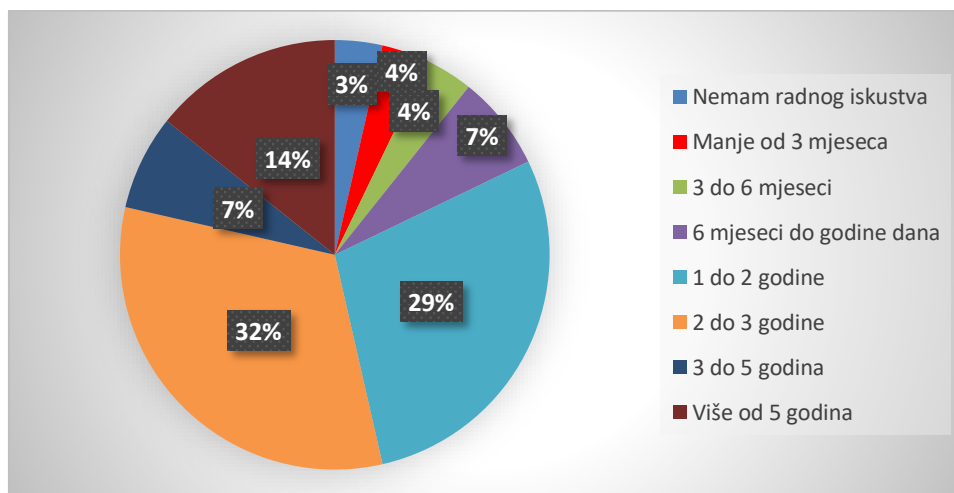

Grafikon 11. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema radnom iskustvu

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 11. prikazana je struktura ispitanika prema radnom iskustvu. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su se o svom radnom iskustvu izjasnili na sljedeći način: 4 ispitanika nema radnog iskustva što predstavlja 9% od ukupnog broja ispitanika; 5 ispitanika ima radno iskustvo manje od 3 mjeseca što predstavlja 12% od ukupnog broja ispitanika; 5 ispitanika ima radno iskustvo od 3 do 6 mjeseci što predstavlja 12% od ukupnog broja ispitanika; 4 ispitanika ima radno iskustvo od 6 mjeseci do godine dana što predstavlja 10% od ukupnog broja ispitanika; 5 ispitanika ima radno iskustvo od 1 do 2 godine što predstavlja 12% od ukupnog broja ispitanika; 9 ispitanika ima radno iskustvo od 2 do 3 godine što predstavlja 21% od ukupnog broja ispitanika; 7 ispitanika ima radno iskustvo od 3 do 5 godina što predstavlja 17% od ukupnog broja ispitanika; 3 ispitanika ima radno iskustvo od 5 godina ili više što predstavlja 7% od ukupnog broja ispitanika. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika

poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu pokazali su kako većina studenata ima značajno radnog iskustva odnosno čak 57% ispitanika ima radno iskustvo veće od 1 godine, 9% nema radnog iskustva i 34% ima radnog iskustvo manje od godine dana. Najviše ispitanika ima radno iskustvo u trajanju od 2 do 3 godine (21%) i 3 do 5 godina (17%).

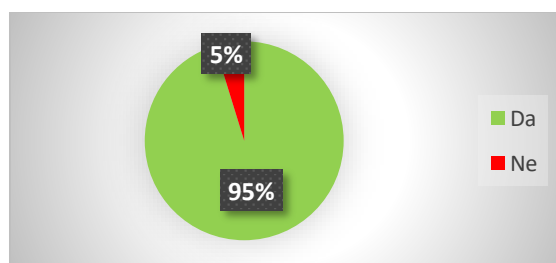
Grafikon 12. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema radnom iskustvu

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 12. prikazana je struktura ispitanika prema radnom iskustvu. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su se o svom radnom iskustvu izjasnili na sljedeći način: 1 ispitanik nema radnog iskustva što predstavlja 3% od ukupnog broja ispitanika; 1 ispitanik ima radno iskustvo manje od 3 mjeseca što predstavlja 4% od ukupnog broja ispitanika; 1 ispitanika ima radno iskustvo od 3 do 6 mjeseci što predstavlja 4% od ukupnog broja ispitanika; 2 ispitanika ima radno iskustvo od 6 mjeseci do godine dana što predstavlja 7% od ukupnog broja ispitanika; 8 ispitanika ima radno iskustvo od 1 do 2 godine što predstavlja 29% od ukupnog broja ispitanika; 9 ispitanika ima radno iskustvo od 2 do 3 godine što predstavlja 32% od ukupnog broja ispitanika; 2 ispitanika ima radno iskustvo od 3 do 5 godina što predstavlja 7% od ukupnog broja ispitanika; 4 ispitanika ima radno iskustvo od 5 godina ili više što predstavlja 14% od ukupnog broja ispitanika. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su pokazali kako većina studenata ima značajno radnog iskustva odnosno čak 82% ispitanika ima radno iskustvo veće od 1 godine, 4% nema radnog iskustva i 14% ima radnog iskustvo manje od godine dana. Najviše ispitanika ima radno iskustvo u trajanju od 2 do 3 godine (32%) i 1 do 2 godina (29%).

Rezultati su pokazali kako ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru u prosjeku imaju veće radno iskustvu jer čak 82% ispitanika ima radno iskustvo veće od godine dana dok kod ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu 57% ispitanika ima više radnog iskustva od godine dana. Potrebno je naglasiti kako na razliku u radnom iskustvu između ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru potencijalno mogu utjecati brojni faktori kao što su razlike u obrazovnom sustavu, visina naknade za rad, dostupnost poslova te motivirajući faktori koji potencijalno mogu utjecati na sklonost pojedinca prema radu.

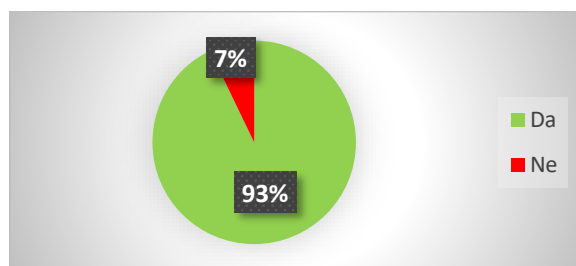
6. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati **jesu li ispitanici radili uz studij.**

Grafikon 13. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema radu uz studij

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 13. prikazana je struktura ispitanika prema tome jesu li radili uz studij. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su gotovo svi tijekom studija radili. Naime, 40 ispitanika (95%) se izjasnilo kako su radili uz studij, a svega 2 ispitanika (5%) kako nikad nisu radili uz studij.

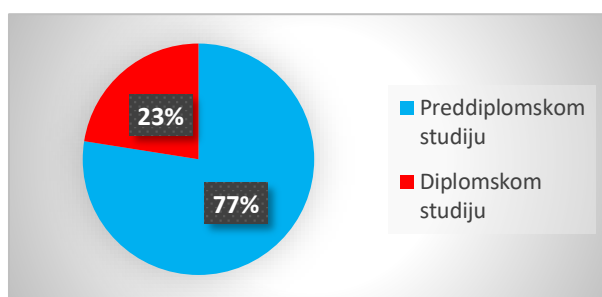
Grafikon 14. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema radu uz studij

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 14. prikazana je struktura ispitanika prema tome jesu li radili uz studij. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su gotovo svi tijekom studija radili. Naime, 26 ispitanika (93%) se izjasnilo kako su radili uz studij, a svega 2 ispitanika (7%) kako nikad nisu radili uz studij.

Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pokazuju kako su gotovo svi ispitanici radili u nekom periodu za vrijeme studija.

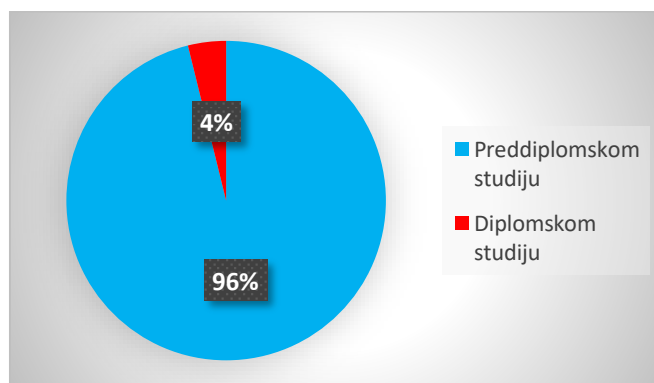
7. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati **na kojoj razini studija su ispitanici počeli raditi** (ako su ikad radili uz studij).

Grafikon 15. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema razini studija na kojoj su počeli raditi

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 15. prikazana je struktura ispitanika prema razini studija na kojoj su počeli raditi. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu koji su radili za vrijeme studija većinom su počeli raditi na preddiplomskom studiju odnosno čak 31 ispitanik (77%) te 9 ispitanika (23%) je počelo raditi na diplomskom studiju dok 2 ispitanika nisu nikad radila uz studij.

Grafikon 16. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema razini studija na kojoj su počeli raditi

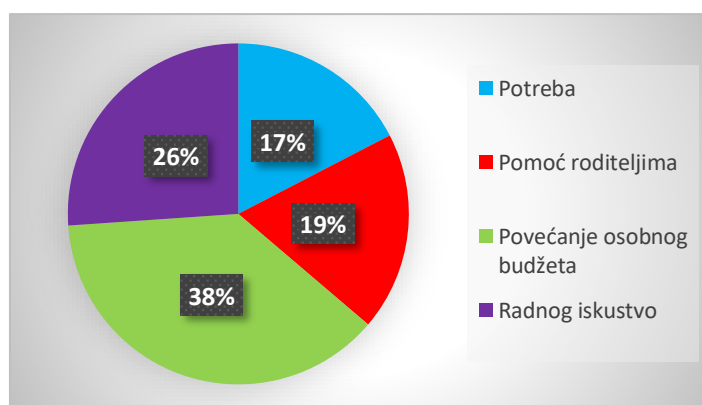
(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 16. prikazana je struktura ispitanika prema razini studija na kojoj su počeli raditi. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru koji su radili za vrijeme studija su gotovo svi počeli raditi na preddiplomskom studiju odnosno čak 25 ispitanik (96%) te 1 ispitanika (4%) je počelo raditi na diplomskom studiju dok 2 ispitanika nikad nisu radila uz studij.

Rezultati ispitanika diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pokazuju kako su velikom većinom studenti koji su radili tijekom studija počeli raditi na preddiplomskom studiju. Rezultati pokazuju kako čak 96% ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je počelo raditi za vrijeme preddiplomskog studija te 77% ispitanika diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu počelo raditi za vrijeme preddiplomskog studija.

8. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo ispitati **faktore koji su motivirali ispitanike za rad** te je bilo moguće odabrati više faktora, a pitanje je bilo namijenjeno ispitanicima koji su radili uz studij.

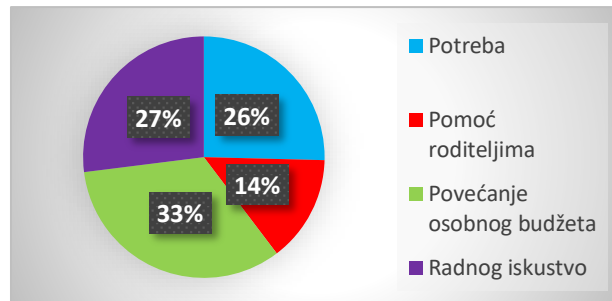
Grafikon 17. Motivirajući faktori za rad ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 17. prikazana su faktori koji su motivirali ispitanike s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu za rad. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su se o motivirajućim faktorima izjasnili na sljedeći način: u 17% prikupljenih odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli potrebu u kontekstu pokrivanja osnovnih troškova studija (školarina, troškovi smještaja i drugi direktni i indirektni troškovi studija); 19% prikupljenih odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli pomoć roditeljima u kontekstu pomoći roditeljima u financiranju studija ispitanika; 38% prikupljenih

odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli povećanje osobnog budžeta; u 26% prikupljenih odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli radno iskustvo u kontekstu stjecanja istog te razvijanja radnih navika. Prema rezultatima vidljivo je kako većini ispitanika glavni motivirajući faktori su bili povećanje osobnog budžeta (38%) i stjecanje radnog iskustva (26%).

Grafikon 18. Motivirajući faktori za rad ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru

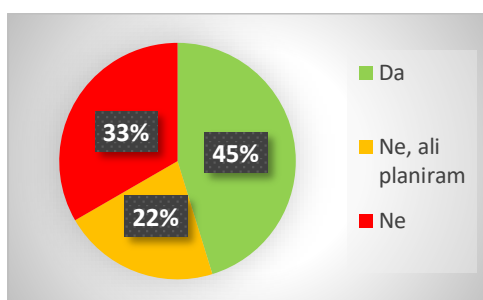
(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 18. prikazana su faktori koji su motivirali ispitanike s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru za rad. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su se o motivirajućim faktorima izjasnili na sljedeći način: u 26% prikupljenih odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli potrebu u kontekstu pokrivanja osnovnih troškova studija (školarina, troškovi smještaja i drugi direktni i indirektni troškovi studija); u 14% prikupljenih odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli pomoć roditeljima u kontekstu pomoći roditeljima u financiranju studija ispitanika; u 33% prikupljenih odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli povećanje osobnog budžeta; 27% prikupljenih odgovora ispitanici su kao motivirajući faktor naveli radno iskustvo u kontekstu stjecanja istog te razvijanja radnih navika. Prema rezultatima vidljivo je kako većini ispitanika glavni motivirajući faktori su bili povećanje osobnog budžeta (33%) i stjecanje radnog iskustva (27%).

Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pokazali su kako su ispitanici jako slično naveli motivirajuće faktore za rad, no može se uočiti razlika kod potrebe kao motivirajućeg faktora. Naime, ispitanici diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su u 26% odgovora navodili potrebu kao jedan od motivirajućih faktora dok su isto ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu navodili u 17% odgovora. Stoga, rezultati ukazuju kako ispitanike diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti

Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru više motivira potreba za pokrivanje osnovnih troškova studija od ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu.

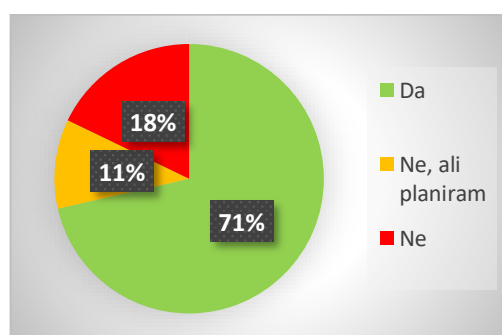
9. pitanje online anketnog upitnika za cilj je imalo **utvrditi je li ispitanici trenutno rade uz studij.**

Grafikon 19. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema njihovom trenutnom radnom statusu

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 19. prikazana je struktura ispitanika prema njihovom trenutnom radnom statusu. Rezultati su pokazali kako s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu 19 ispitanika (45%) trenutno radi uz studij, 14 ispitanika (33%) ne radi i 9 ispitanika (22%) ne radi, ali planira raditi uz studij. Rezultati su pokazali kako 67% ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu radi ili planira raditi tijekom diplomskog studija te 33% ne radi i ne planira raditi tijekom diplomskog studija.

Grafikon 20. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema njihovom trenutnom radnom statusu

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 20. prikazana je struktura ispitanika prema njihovom trenutnom radnom statusu. Rezultati su pokazali kako s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru 20 ispitanika (71%) trenutno radi uz

studij, 5 ispitanika (18%) ne radi i 3 ispitanika (11%) ne radi, ali planira raditi uz studij. Rezultati su pokazali kako čak 82% ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru radi ili planira raditi tijekom diplomskog studija te 18% ne radi i ne planira raditi tijekom diplomskog studija.

Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pokazali su kako 71% ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru radi uz studij te kako 45% ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu radi uz studij. Nadalje, rezultati su pokazali kako 82% ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru radi ili planira raditi tijekom diplomskog studija te kako 67% ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu koji rade ili planiraju raditi tijekom studija. Stoga, može se zaključiti kako su ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru više radno aktivni te skloniji radu uz studij od ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu.

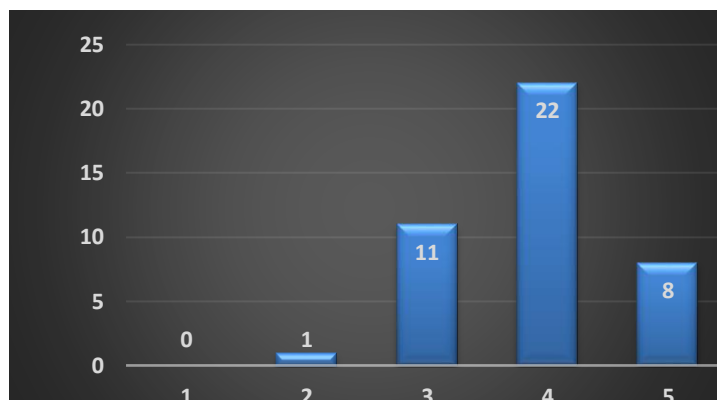
5.2. Rezultati drugog dijela – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala

Drugi dio upitnika „Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala“ sastoji se od 13 pitanja za koje je korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova kao najčešća vrsta primjenjivane ljestvice za mjerenje stavova. Ispitanici su odgovarali na pitanja izražavanjem stupnja slaganja ili neslaganja sa stavom izrađene tvrdnje. Pojedinoj kategoriji odgovora pridruženi su brojevi, počevši od 1 = Nedovoljno/Nisam sklon, 2 = Dovoljno/Više nesklon nego što sam sklon, 3 = Dobro/ Niti sam sklon, niti sam nesklon, 4 = Vrlo dobro/Više sam sklon nego što sam nesklon te 5 = Odlično/Sklon sam. U nastavku biti će prikazani rezultati drugog dijela istraživanja koji je **za cilj imao provjeriti znanje ispitanika o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala.**

10. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu kvalitete upravljanja vlastitim financijama.**

Tablica 2. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena kvalitete upravljanja vlastitim financijama	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,880952381
Standardna pogreška	0,114065312
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,73922771
Varijanca	0,546457607
Asimetričnost	-0,235937686
Zaobljenost	-0,185591628
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	163
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	53,34%

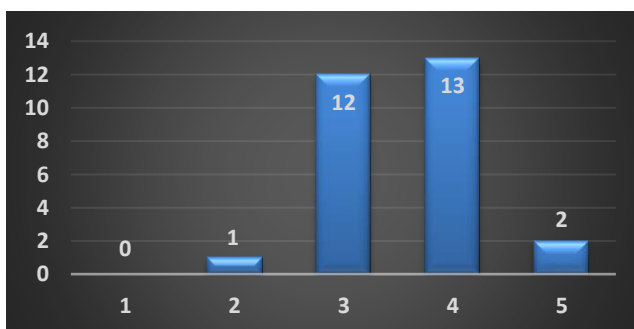
Grafikon 21. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 21. prikazani su rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 2. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 21. vidljivo je kako je najviše ispitanika (22) kvalitetu upravljanja vlastitim financijama procijenilo kao „Vrlo dobro (4)“, a na isto ukazuje i Mod koji ima vrijednost 4. Medijan ima vrijednost 4 koja je veća od vrijednosti aritmetičke sredine 3,89 što ukazuje negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 3. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena kvalitete upravljanja vlastitim financijama	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,571428571
Standardna pogreška	0,130410133
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,690065559
Varianca	0,476190476
Asimetričnost	-0,070215385
Zaobljenost	0,089177703
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	100
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	45,92%

Grafikon 22. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

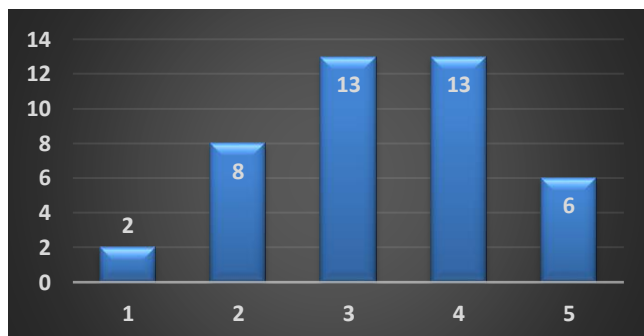
Na Grafikonu 22. prikazani su rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 3. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 22. vidljivo je kako je najviše ispitanika (13) kvalitetu upravljanja vlastitim financijama procijenilo kao „Vrlo dobro (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan ima vrijednost 4 koja je veća od vrijednosti aritmetičke sredine 3,57 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,31) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,88 („Vrlo dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru 3,57 („Vrlo dobro“).

11. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta** (npr. krediti, štednje, faktoring, leasing itd.) .

Tablica 4. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,30952381
Standardna pogreška	0,168645954
Medijan	3
Mod	4
Standardna devijacija	1,092950699
Varijanca	1,194541231
Asimetričnost	-0,610752319
Zaobljenost	-0,190730397
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	139
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	116,61%

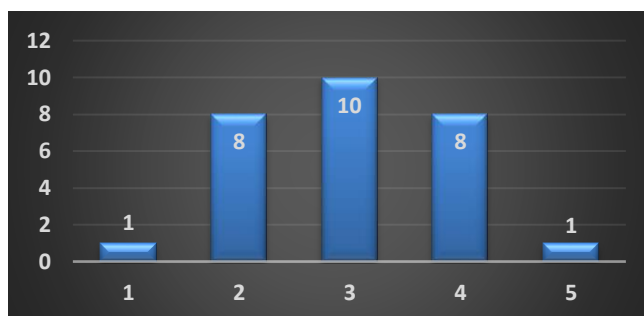
Grafikon 23. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 23. prikazani su rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 4. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na temelju predstavljenog vidljivo je kako je jednak broj ispitanika (13) procijenio svoje znanje s „Dobro (3)“ i „Vrlo dobro (4)“. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,31 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 5. Rezultati samostalne procjene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3
Standardna pogreška	0,178174161
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,942809042
Varijanca	0,888888889
Asimetričnost	-0,553846154
Zaobljenost	-1,7713E-17
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	84
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	85,71%

Grafikon 24. Rezultati samostalne procjene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

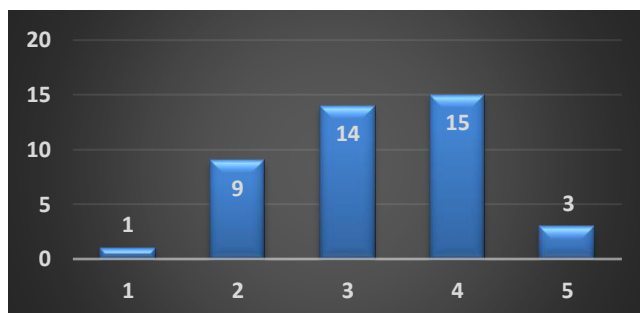
Na Grafikonu 24. prikazani su rezultati samostalne procjene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 5. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 24. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (10) je procijenio svoje znanje kao „Dobro (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je jednak vrijednosti aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3 što ukazuje na simetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju samostalne procjene kvalitete upravljanja vlastitim financijama postoji neznajna razlika u rezultatima (0,31) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,30 („Dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3 („Dobro“).

12. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala** (npr. vlasnički vrijednosni papiri, dužnički vrijednosni papiri, međunarodna razmjena valuta, derivati itd.).

Tablica 6. Rezultati samostalne procjene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,238095238
Standardna pogreška	0,147804387
Medijan	3
Mod	4
Standardna devijacija	0,957881907
Varijanca	0,917537747
Asimetričnost	-0,541179988
Zaobljenost	-0,158445578
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	136
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	89,57%

Grafikon 25. Rezultati samostalne procjene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

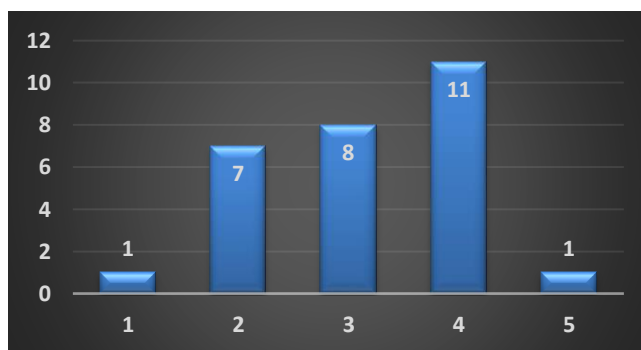
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 25. prikazani su rezultati samostalne procjene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 6. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 25. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (15) procijenio svoje znanje o proizvodima i uslugama tržišta kapitala kao „Vrlo dobro (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,24 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 7. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,142857143
Standardna pogreška	0,183400318
Medijan	3
Mod	4
Standardna devijacija	0,970463261
Varijanca	0,941798942
Asimetričnost	-0,71145038
Zaobljenost	-0,304588602
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	88
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	90,82%

Grafikon 26. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

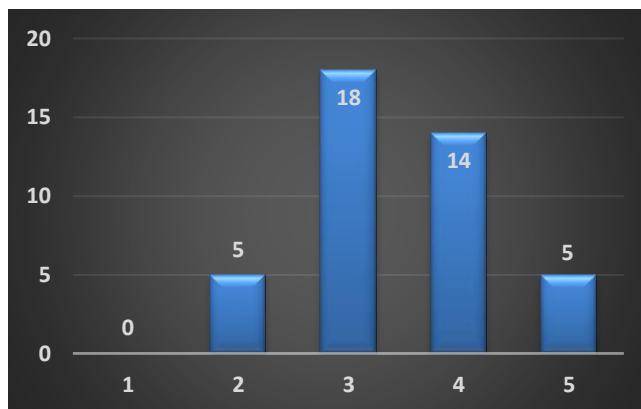
Na Grafikonu 26. prikazani su rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 7. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 26. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (11) procijenio svoje znanje o proizvodima i uslugama tržišta kapitala kao „Vrlo dobro (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,14 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala postoji neznačajna razlika u rezultatima (0,10) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,24 („Dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,14 („Dobro“).

13. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu znanja o načinu poslovanja burza.**

Tablica 8. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burza ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o načinu funkcioniranja burza	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,452380952
Standardna pogreška	0,132878351
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,861150137
Varijanca	0,741579559
Asimetričnost	-0,514305858
Zaobljenost	0,154316395
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	145
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	72,39%

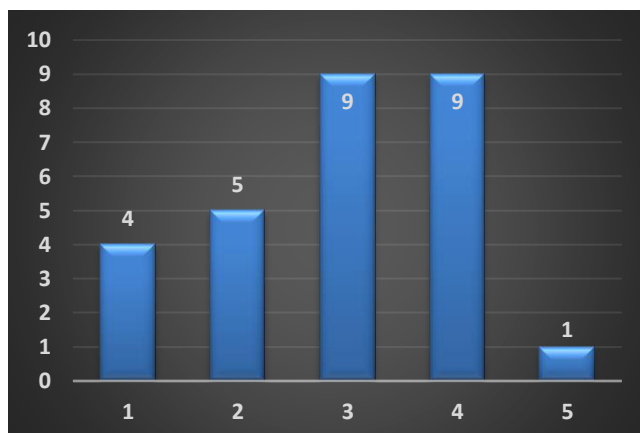
Grafikon 27. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burza ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 27. prikazani su rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burzi ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 8. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 27. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (18) procijenio svoje znanje načinu funkcioniranja burzi kao „Dobro (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,45 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 9. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o načinu funkcioniranja burza	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,928571429
Standardna pogreška	0,211623677
Medijan	3
Mod	4
Standardna devijacija	1,11980724
Varijanca	1,253968254
Asimetričnost	-0,736310996
Zaobljenost	-0,361725909
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	82
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	120,92%

Grafikon 28. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burza ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

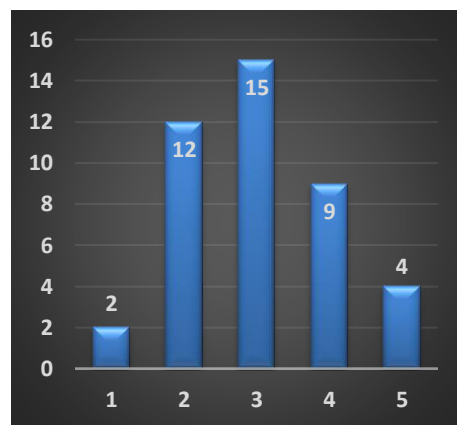
Na Grafikonu 28. prikazani su rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burzi ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 9. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 28. vidljivo je jednak broj ispitanika (9) procijenio svoje znanje kao „Dobro (3)“ i kao „Vrlo dobro (4)“. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,93 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burzi postoji značajna razlika u rezultatima (0,52) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene o načinu funkcioniranja burzi ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,45 („Dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,93 („Dobro“).

14. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu sklonosti investiranju u dionice.**

Tablica 10. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u dionice	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,023809524
Standardna pogreška	0,16161243
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	1,047368252
Varijanca	1,096980256
Asimetričnost	-0,512804253
Zaobljenost	0,218147416
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	127
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	107,09%

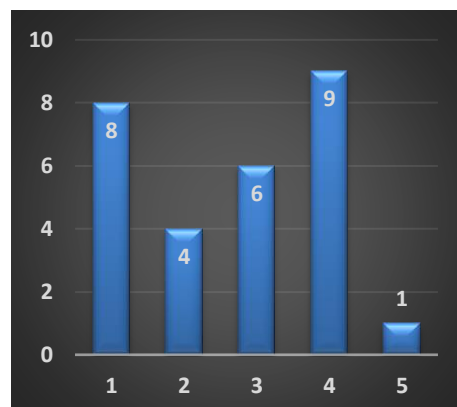
Grafikon 29. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 29. prikazani su rezultati samostalne sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 10. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 29. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (15) procijenio svoju sklonost investiranja u dionice kao „Niti sam sklon, niti sam nesklon (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je nešto manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,02 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 11. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u dionice	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,678571429
Standardna pogreška	0,246958062
Medijan	3
Mod	4
Standardna devijacija	1,306779231
Varijanca	1,707671958
Asimetričnost	-1,446294651
Zaobljenost	-0,100265936
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	75
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	164,67%

Grafikon 30. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

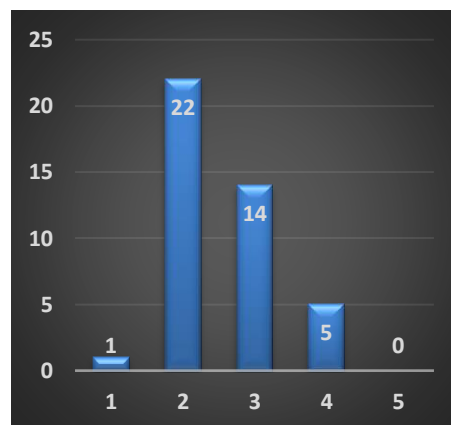
Na Grafikonu 30. prikazani su rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 11. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 30. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (9) procijenio sklonost investiranja u dionice kao „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,68 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju samostalne procjene sklonosti investiranju u dionice postoji neznajna razlika u rezultatima (0,34) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,02 („Niti sam sklon, niti sam nesklon“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,68 („Niti sam sklon, niti sam nesklon“).

15. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu sklonosti investiranju u obveznice.**

Tablica 12. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u obveznice	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,547619048
Standardna pogreška	0,114065312
Medijan	2
Mod	2
Standardna devijacija	0,73922771
Varijanca	0,546457607
Asimetričnost	-0,344003489
Zaobljenost	0,5892642
Raspon podataka	3
Minimum	1
Maksimum	4
Zbroj	107
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	53,34%

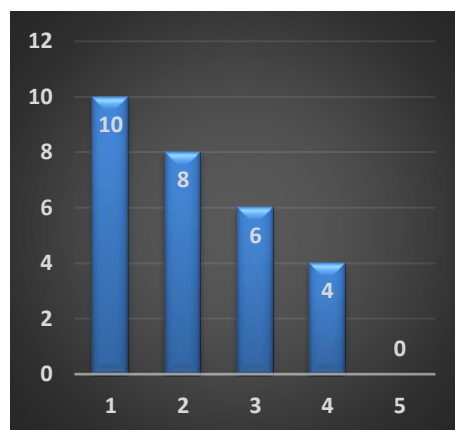
Grafikon 31. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 31. prikazani su rezultati samostalne sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 12. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 31. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (22) procijenio svoju sklonosti investiranju u obveznice kao „Više nesklon nego što sam sklon (2)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 2. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 2. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,55 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 13. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u obveznice	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,142857143
Standardna pogreška	0,203892581
Medijan	2
Mod	1
Standardna devijacija	1,078898125
Varijanca	1,164021164
Asimetričnost	-1,046576987
Zaobljenost	0,458898652
Raspon podataka	3
Minimum	1
Maksimum	4
Zbroj	60
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	112,25%

Grafikon 32. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 32. prikazani su rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 13. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 32. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (10) procijenio sklonost investiranja u dionice kao „Nisam sklon (1)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 1. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 2. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,14 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

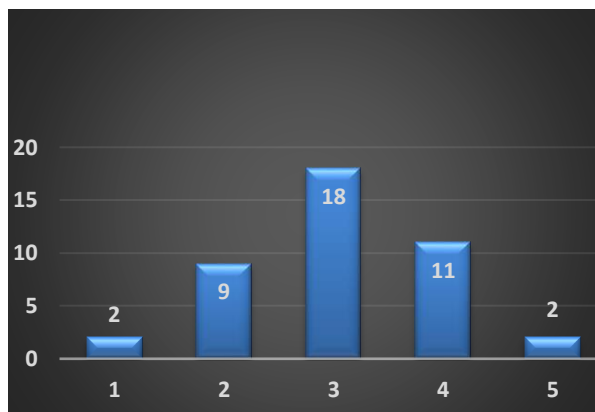
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice postoji neznajna razlika u rezultatima (0,41) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 2,55 („Niti sam sklon, niti sam nesklon“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,14 („Više nesklon nego što sam sklon“).

16. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu sklonosti investiranju u investicijske fondove.**

Tablica 14. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u investicijske fondove	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,047619048
Standardna pogreška	0,144397426
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,935802276
Varijanca	0,8757259
Asimetričnost	-0,135906141
Zaobljenost	-0,097931545
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	128
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	85,49%

Grafikon 33. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

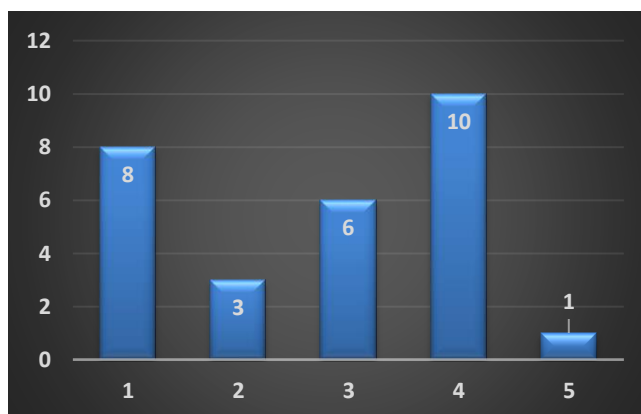
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 33. prikazani su rezultati samoprocjene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 14. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 33. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (18) procijenio svoju sklonost investiranja u investicijske fondove kao „Niti sam sklon, niti sam nesklon (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je nešto manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,05 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 15. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u investicijske fondove	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,75
Standardna pogreška	0,25
Medijan	3
Mod	4
Standardna devijacija	1,322875656
Varijanca	1,75
Asimetričnost	-1,46031746
Zaobljenost	-0,226132591
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	77
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	168,75%

Grafikon 34. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

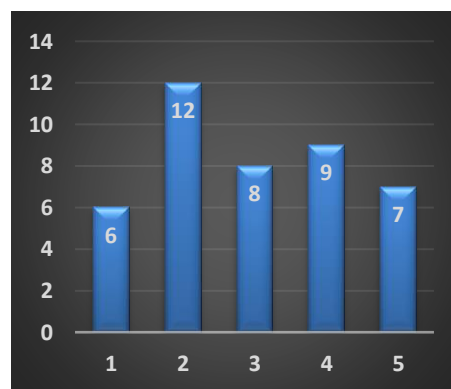
Na Grafikonu 34. prikazani su rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 15. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 34. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (10) procijenio svoju sklonost investiranja u investicijske fondove kao „Više sam sklon nego što sam nesklon (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,75 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako u pitanju samostalne procjene sklonosti investiranju u investicijske fondove postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,30) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,05 („Niti sam sklon, niti sam nesklon“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,75 („Niti sam sklon, niti sam nesklon“).

17. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu sklonosti investiranju u kriptovalute.**

Tablica 16. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u kriptovalute	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,976190476
Standardna pogreška	0,205860973
Medijan	3
Mod	2
Standardna devijacija	1,334131585
Varijanca	1,779907085
Asimetričnost	-1,185202038
Zaobljenost	0,110146129
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	125
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	173,75%

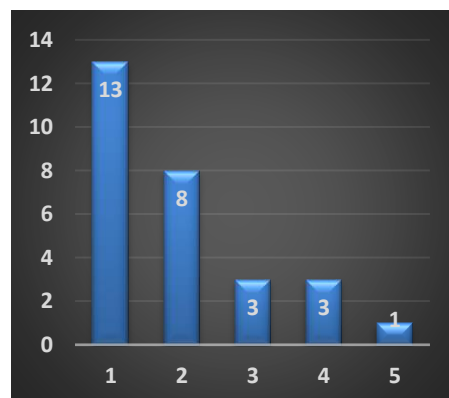
Grafikon 35. Rezultati samostalne procjene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 35. prikazani su rezultati samoprocjene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 16. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 35. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (12) procijenio svoju sklonost investiranja u kriptovalute kao „Više nesklon nego što sam sklon (2)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 2. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,98 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 17. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena sklonosti investiranju u kriptovalute	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	1,964285714
Standardna pogreška	0,221121138
Medijan	2
Mod	1
Standardna devijacija	1,170063083
Varijanca	1,369047619
Asimetričnost	0,366354166
Zaobljenost	1,119531058
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	55
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	132,02%

Grafikon 36. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

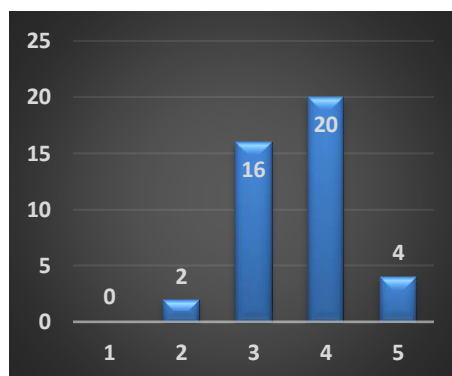
Na Grafikonu 36. prikazani su rezultati samoprocjene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 17. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 36. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (13) procijenio svoju sklonost investiranja u kriptovalute kao „Nisam sklon (1)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 1. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 2. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 1,96 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako u pitanju samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute postoji značajna razlika u rezultatima (0,98) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 2,98 („Niti sam sklon, niti sam nesklon“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 1,96 („Više nesklon nego što sam sklon“).

18. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu znanja o bankovnim uslugama** (uslugama kao što su kreditiranje, štednja, hipoteke, dozvoljen minus itd.).

Tablica 18. Rezultati samostalne procjene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o uslugama banaka	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,619047619
Standardna pogreška	0,112785351
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,730932614
Varijanca	0,534262485
Asimetričnost	-0,160068126
Zaobljenost	-0,042233121
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	152
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	52,15%

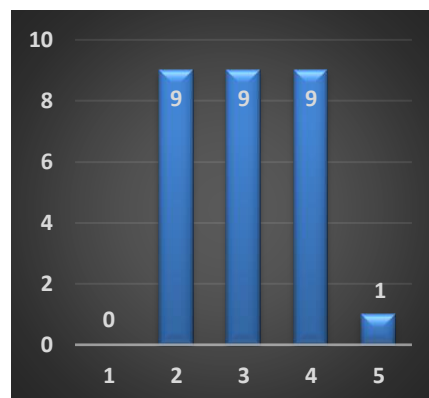
Grafikon 37. Rezultati samostalne procjene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 37. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 18. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 37. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (20) procijenio svoje znanje o bankovnim uslugama procijenio kao „Vrlo dobro (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,62 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 19. Rezultati samostalne procjene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o bankovnim uslugama	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,071428571
Standardna pogreška	0,17003401
Medijan	3
Mod	2
Standardna devijacija	0,899735411
Varijanca	0,80952381
Asimetričnost	-1,078115518
Zaobljenost	0,181048701
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	86
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	78,06%

Grafikon 38. Rezultati samostalne procjene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

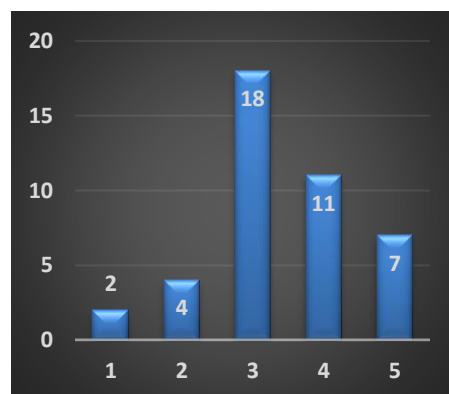
Na Grafikonu 38. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 19. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 38. vidljivo je kako je jednak broj ispitanika (9) procijenio svoje znanje o uslugama banaka kao „Dovoljno (2)“, „Dobro (3)“ i Vrlo dobro (4)“. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,07 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako u pitanju samostalne procjene znanja o bankovnim uslugama postoji značajna razlika u rezultatima (0,55) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,62 („Vrlo dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,07 („Dobro“).

19. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu znanja o različitim vrstama kreditnih kartica** (kreditne kartice, kreditne kartice s odgodom, debitne kartice, darovne kartice, revolving kartice itd.).

Tablica 20. Rezultati samostalne procjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o različitim vrstama kreditnih kartica	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,404761905
Standardna pogreška	0,160065041
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	1,037340027
Varijanca	1,076074332
Asimetričnost	-0,071029691
Zaobljenost	-0,214702901
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	143
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	105,05%

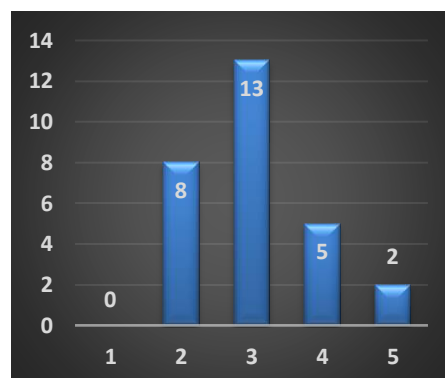
Grafikon 39. Rezultati samostalne procjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 39. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 20. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 39. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (18) procijenio svoje znanje o različitim vrstama kreditnih kartica kao „Dobro (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,41 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 21. Rezultati samostalne procjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o različitim vrstama kreditnih kartica	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,035714286
Standardna pogreška	0,166524883
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,881166855
Varijanca	0,776455026
Asimetričnost	-0,041322312
Zaobljenost	0,626841834
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	85
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	74,87%

Grafikon 40. Rezultati samostalne procjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 40. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 21. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 40. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (13) procijenio svoje znanje o različitim vrstama kreditnih kartica kao „Dobro (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,04 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

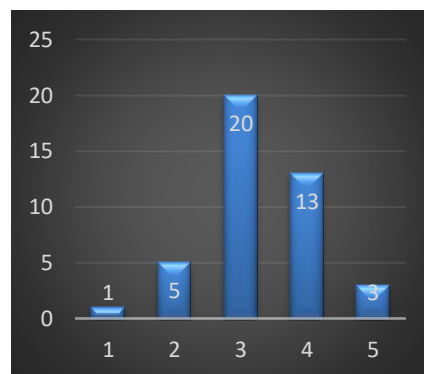
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako u pitanju samostalne procjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,37) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,41 („Dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,04 („Dobro“).

20. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu znanja o različitim vrstama štednje** (bankovna štednja, oročena štednja, rentna štednja, dječja štednja, stambena štednja, štednja u zlatu, štednja u gotovini, štednja u dionicama, štednja u obveznicama, štednja u investicijskim fondovima itd.).

Tablica 22. Rezultati samostalne procjene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o različitim vrstama štednje	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,285714286
Standardna pogreška	0,133242046
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,863507151
Varijanca	0,745644599
Asimetričnost	0,341884746
Zaobljenost	-0,126629866
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	138
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	72,79%

Grafikon 41. Rezultati samostalne procjene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

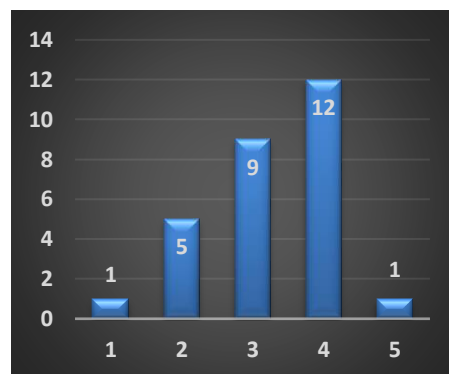
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 41. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 22. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 41. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (20) procijenio svoje znanje o različitim vrstama štednje kao „Dobro (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,29 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 23. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o različitim vrstama štednje	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,25
Standardna pogreška	0,175368094
Medijan	3
Mod	4
Standardna devijacija	0,927960727
Varijanca	0,861111111
Asimetričnost	-0,179466901
Zaobljenost	-0,542826943
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	91
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	83,04%

Grafikon 42. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

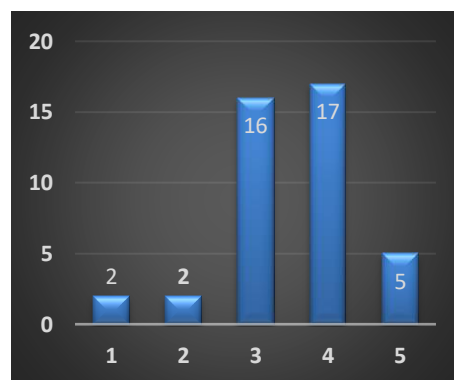
Na Grafikonu 42. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 23. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 42. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (12) procijenio svoje znanje o različitim vrstama štednje kao „Vrlo dobro (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3.25 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako u pitanju samostalne procijene znanja o različitim vrstama štednje postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,04) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,29 („Dobro“) , a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,25 („Dobro“).

21. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima**.

Tablica 24. Rezultati samostalne procjene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,5
Standardna pogreška	0,145589434
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,943527372
Varijanca	0,890243902
Asimetričnost	0,886793597
Zaobljenost	-0,640267158
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	147
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	86,91%

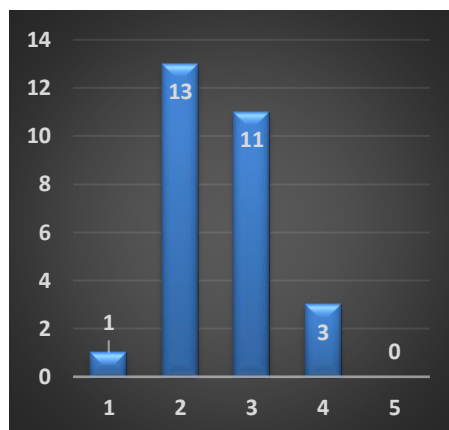
Grafikon 43. Rezultati samostalne procjene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 43. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 24. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 43. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (17) procijenio svoje znanje o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima kao „Vrlo dobro (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,50 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 25. Rezultati samostalne procijene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,142857143
Standardna pogreška	0,176040262
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,931517508
Varijanca	0,867724868
Asimetričnost	0,57098705
Zaobljenost	-0,598188719
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	88
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	53,06%

Grafikon 44. Rezultati samostalne procijene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

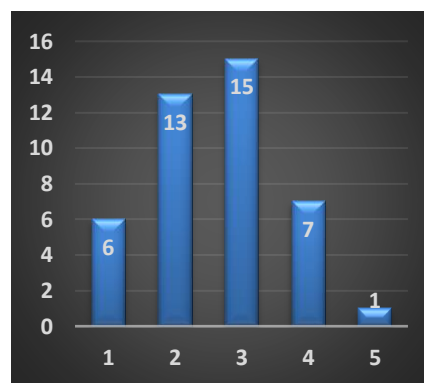
Na Grafikonu 44. prikazani su rezultati samoprocjene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 25. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 44. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (13) procijenio svoje znanje o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima kao „Dovoljno (2)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,14 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako u pitanju samostalne procijene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,36) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,50 („Vrlo dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,14 („Dobro“).

22.a pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu o razinu Vašeg povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske.**

Tablica 26. Rezultati samostalne povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,619047619
Standardna pogreška	0,155996594
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	1,010973473
Varijanca	1,022067364
Asimetričnost	-0,501366239
Zaobljenost	0,104422306
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	110
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	99,77%

Grafikon 45. Rezultati samostalne procjene povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

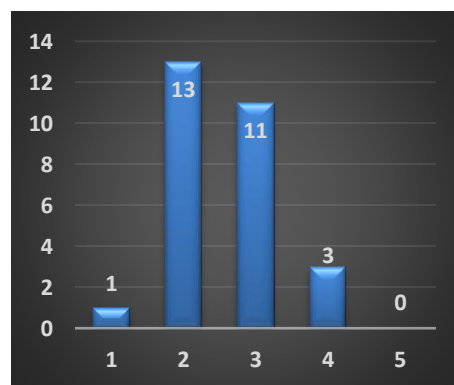
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 43. prikazani su rezultati samoprocjene povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 26. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 45. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (15) procijenio svoje povjerenje u mirovinski sustav Republike Hrvatske kao „Dobro (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,62 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

22.b pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu o razinu Vašeg povjerenja u mirovinski sustav Republike Slovenije.**

Tablica 27. Rezultati samostalne procijene povjerenja u mirovinski sustav Republike Slovenije ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena povjerenja u mirovinski sustav Republike Slovenije	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,571428571
Standardna pogreška	0,14018668
Medijan	2,5
Mod	2
Standardna devijacija	0,741798187
Varijanca	0,55026455
Asimetričnost	-0,255068275
Zaobljenost	0,323059526
Raspon podataka	3
Minimum	1
Maksimum	4
Zbroj	72
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	53,06%

Grafikon 46. Rezultati samostalne procijene povjerenja u mirovinski sustav Republike Slovenije ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 46. prikazani su rezultati samoprocjene povjerenja u mirovinski sustav Republike Slovenije ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 27. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 46. vidljivo je kako je najveći broj ispitanika (13) procijenio svoje povjerenje u mirovinski sustav Republike Slovenije kao „Dovoljno (2)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 2. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 2,5. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,57 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog možemo zaključiti kako u pitanju samostalne procijene povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske odnosno Republike Slovenije postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,05) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 2,62 („Dobro“), a prosječan rezultata samoprocjene povjerenja u mirovinski

sustav Republike Slovenije ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,57 („Dobro“).

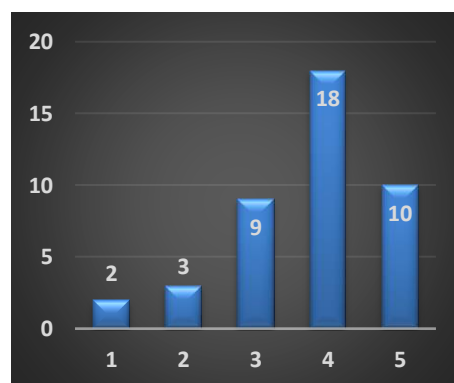
5.3. Rezultati trećeg dijela – Opća financijska pismenost

Treći dio upitnika „Opća financijska pismenost“ sastoji se od 19 pitanja koja su podijeljena na dvije cjeline. Prva cjelina se sastoji od 10 pitanja koja su za cilj imala ispitati stavove ispitanika te je kod njih korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova kao najčešća vrsta primjenjivane ljestvice za mjerenje stavova. Ispitanici su odgovarali na pitanja izražavanjem stupnja slaganja ili neslaganja sa stavom izrađene tvrdnje. Pojedinoj kategoriji odgovora pridruženi su brojevi, počevši od 1 = Uopće se ne slažem, 2 = Uglavnom se ne slažem, 3 = Niti se slažem niti se ne slažem, 4 = Uglavnom se slažem te 5 = Slažem se.. Druga cjelina se sastoji od 9 pitanja višestrukog odabira koja su za cilj imala ispitati financijsko znanje ispitanika o osnovnim pojmovima kontekstu financijske pismenosti. U nastavku biti će prikazani rezultati trećeg dijela istraživanja koji je **za cilj imao ispitati financijsko znanje ispitanika o osnovnim pojmovima te stavove ispitanika u kontekstu financijske pismenosti.**

23. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“.**

Tablica 28. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnjom „Štedljiva sam osoba“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,738095238
Standardna pogreška	0,163652857
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	1,060591731
Varijanca	1,12485482
Asimetričnost	0,514323595
Zaobljenost	-0,858853701
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	157
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	109,81%

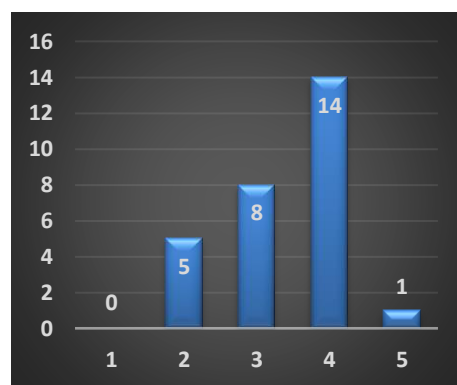
Grafikon 47. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 47. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“, a na Tablici 28. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 47. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (18) na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ zauzeo stav kako se „Uglavnom slaže (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,74 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 29. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnjom „Štedljiva sam osoba“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,392857143
Standardna pogreška	0,157184939
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,831744517
Varijanca	0,691798942
Asimetričnost	-0,697967764
Zaobljenost	-0,465249441
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	95
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	66,71%

Grafikon 48. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 48. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“, a na Tablici 29. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 48. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (18) na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ zauzeo stav kako se „Uglavnom slaže (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,39 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Štedljiva sam osoba“ postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,35) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta

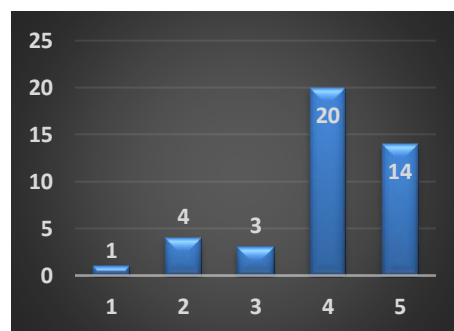

Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,74 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,39 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

24. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“**.

Tablica 30. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4
Standardna pogreška	0,156173762
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	1,012121655
Varijanca	1,024390244
Asimetričnost	1,126373626
Zaobljenost	-1,185628224
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	168
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	100%

Grafikon 49. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

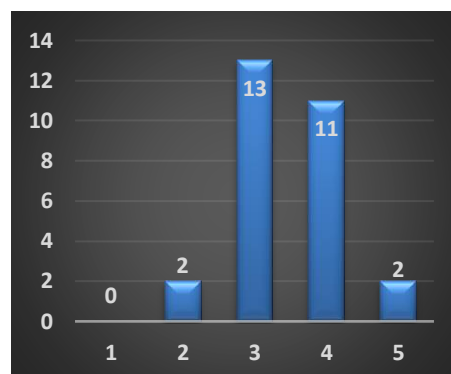
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 49. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“, a na Tablici 30. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 49. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (20) na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ zauzeo stav kako se „Uglavnom slaže (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je jednak vrijednosti aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4 što ukazuje na simetričnu distribuciju podataka.

Tablica 31. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,464285714
Standardna pogreška	0,140691253
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,744468135
Varijanca	0,554232804
Asimetričnost	-0,076650281
Zaobljenost	0,130945637
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	97
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	53,44%

Grafikon 50. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

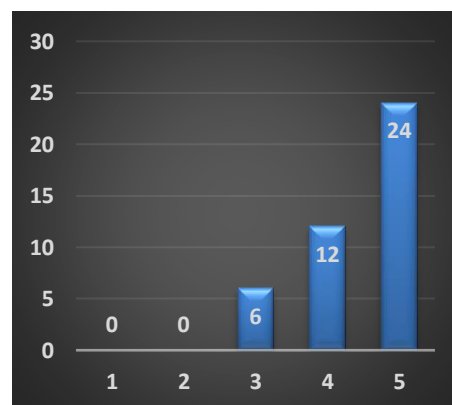
Na Grafikonu 50. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“, a na Tablici 31. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 50. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (13) na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,46 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,54) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,46 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

25. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“**.

Tablica 32. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnjom „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,428571429
Standardna pogreška	0,113761866
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,737261152
Varijanca	0,543554007
Asimetričnost	-0,561176225
Zaobljenost	-0,892075088
Raspon podataka	2
Minimum	3
Maksimum	5
Zbroj	186
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	53,06%

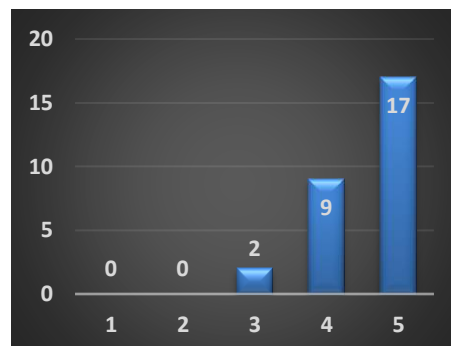
Grafikon 51. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 51. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“, a na Tablici 32. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 51. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (24) na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,43 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 33. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnjom „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,535714286
Standardna pogreška	0,120428499
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,63724772
Varijanca	0,406084656
Asimetričnost	0,186168325
Zaobljenost	-1,06752933
Raspon podataka	2
Minimum	3
Maksimum	5
Zbroj	127
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	39,16%

Grafikon 52. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

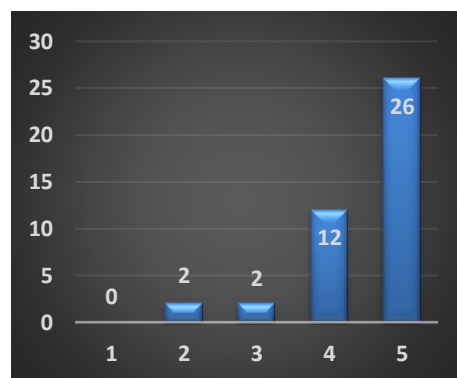
Na Grafikonu 52. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“, a na Tablici 33. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 52. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (17) na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ zauzeo je stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,54 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ postoji neznajna razlika u rezultatima (0,11) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,43 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 4,54 („U potpunosti se slažem“).

26. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“**.

Tablica 34. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,476190476
Standardna pogreška	0,123996999
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,803592399
Varijanca	0,645760743
Asimetričnost	2,676045644
Zaobljenost	-1,695623217
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	188
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	63,04%

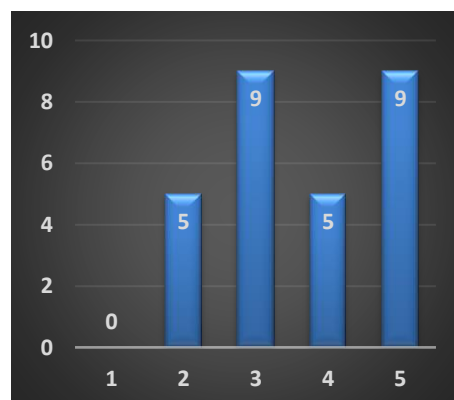
Grafikon 53. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 53. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“, a na Tablici 34. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 53. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (26) na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,48 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 35. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,642857143
Standardna pogreška	0,213402058
Medijan	3,5
Mod	3
Standardna devijacija	1,12921755
Varijanca	1,275132275
Asimetričnost	-1,413350427
Zaobljenost	-0,050878523
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	102
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	122,96%

Grafikon 54. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

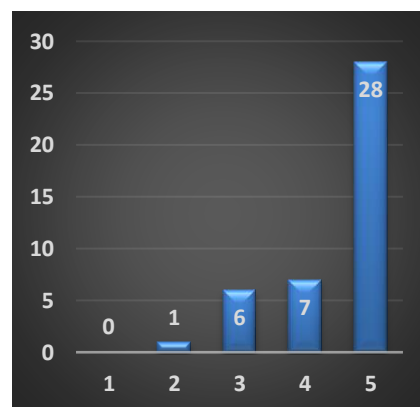
Na Grafikonu 54. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“, a na Tablici 35. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 54. vidljivo je kako je podjednak broj ispitanika (9) na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“ odnosno „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3,5. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,64 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,84) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,48 („Uglavnom se slažem“) , a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,64 („Uglavnom se slažem“).

27. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“.**

Tablica 36. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,476190476
Standardna pogreška	0,128595085
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,833391403
Varijanca	0,694541231
Asimetričnost	0,780166028
Zaobljenost	-1,381107772
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	188
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	67,80%

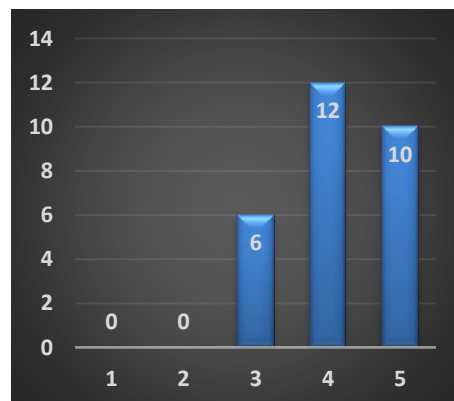
Grafikon 55. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 55. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“, a na Tablici 36. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 55. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (28) na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,48 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 37. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,142857143
Standardna pogreška	0,142857143
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,755928946
Varijanca	0,571428571
Asimetričnost	-1,148717949
Zaobljenost	-0,24874585
Raspon podataka	2
Minimum	3
Maksimum	5
Zbroj	116
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	55,10%

Grafikon 56. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 56. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“, a na Tablici 37. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 56. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (12) na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,14 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

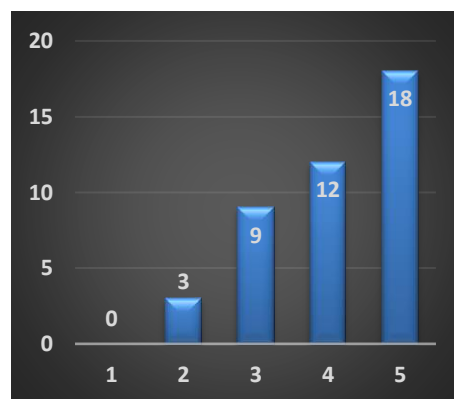
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,34) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,48 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 4,14 („Uglavnom se slažem“).

28. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“**.

Tablica 38. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stava ispitanika na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,071428571
Standardna pogreška	0,150078791
Medijan	4
Mod	5
Standardna devijacija	0,972621731
Varijanca	0,945993031
Asimetričnost	-0,693465573
Zaobljenost	-0,649267534
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	171
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	92,35%

Grafikon 57. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

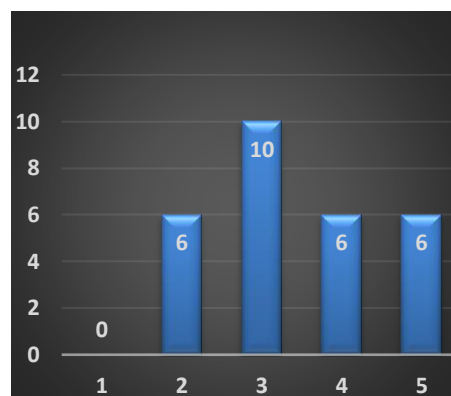
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 57. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“, a na Tablici 38. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 57. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (18) na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,07 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 39. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stava ispitanika na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,428571429
Standardna pogreška	0,202030509
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	1,069044968
Varijanca	1,142857143
Asimetričnost	-1,148717949
Zaobljenost	0,19987486
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	96
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	128,95%

Grafikon 58. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 58. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“, a na Tablici 39. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 58. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (10) na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,43 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

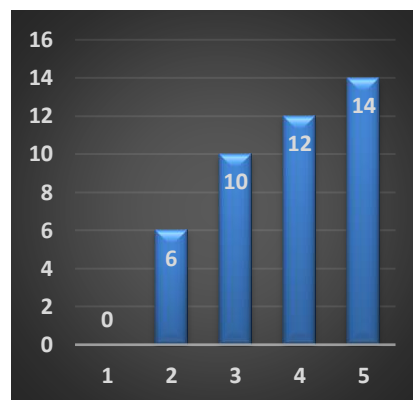
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,64) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,07 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih

znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,43 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

29. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“**.

Tablica 40. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,80952381
Standardna pogreška	0,164285293
Medijan	4
Mod	5
Standardna devijacija	1,064690388
Varijanca	1,133565621
Asimetričnost	-1,10646968
Zaobljenost	-0,363955573
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	160
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	110,66%

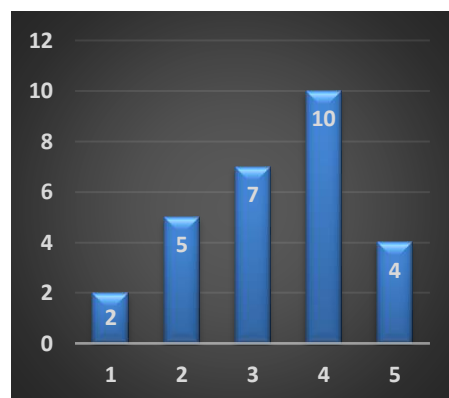
Grafikon 59. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 59. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“, a na Tablici 40. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 59. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (14) na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,81 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 41. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,321428571
Standardna pogreška	0,218542378
Medijan	3,5
Mod	4
Standardna devijacija	1,156417566
Varijanca	1,337301587
Asimetričnost	-0,589145928
Zaobljenost	-0,380359074
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	93
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	128,95%

Grafikon 60. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 60. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“, a na Tablici 41. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 60. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (10) na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3,5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,32 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

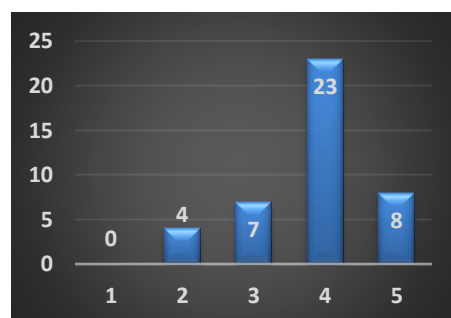
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,49) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,81 („Uglavnom se slažem“), a

ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,32 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

30. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“**.

Tablica 42. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,833333333
Standardna pogreška	0,131623767
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,853019505
Varijanca	0,727642276
Asimetričnost	0,148592308
Zaobljenost	-0,655574549
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	161
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	71,03%

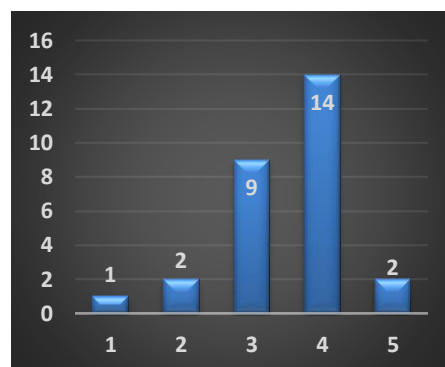
Grafikon 61. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 61. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“, a na Tablici 42. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 61. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (23) na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,83 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 43. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,5
Standardna pogreška	0,166666667
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,881917104
Varijanca	0,777777778
Asimetričnost	1,281758242
Zaobljenost	-0,872225707
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	98
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	75%

Grafikon 62. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

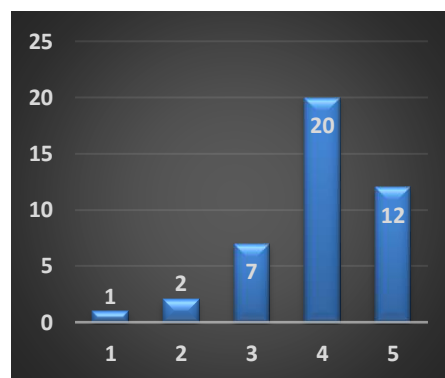
Na Grafikonu 62. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“, a na Tablici 43. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 62. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (14) na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,50 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ postoji neznajčajna razlika u rezultatima (0,33) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,83 („Uglavnom se slažem“) , a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,50 („Uglavnom se slažem“).

31. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“.**

Tablica 44. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,952380952
Standardna pogreška	0,144397426
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,935802276
Varijanca	0,8757259
Asimetričnost	1,378935902
Zaobljenost	-1,027076561
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	166
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	85,49%

Grafikon 63. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

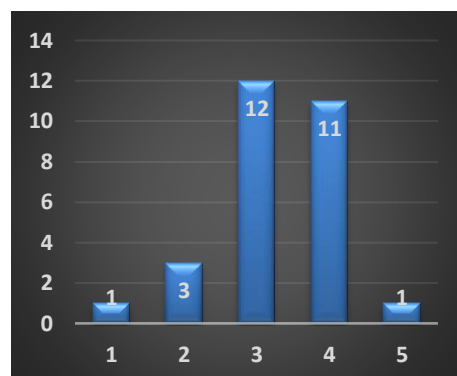
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 63. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“, a na Tablici 44. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 63. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (20) na tvrdnju „Smatram da je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem(4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,95 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 45. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,285714286
Standardna pogreška	0,161484047
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,854493259
Varijanca	0,73015873
Asimetričnost	0,720602007
Zaobljenost	-0,610583085
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	92
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	70,41%

Grafikon 64. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

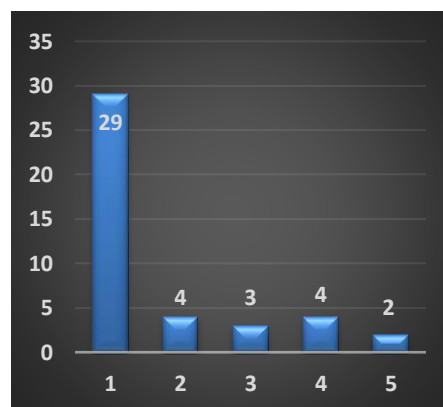
Na Grafikonu 64. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“, a na Tablici 45. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 64. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (12) na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,29 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,66) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,95 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,29 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

32. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“**.

Tablica 46. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	1,714285714
Standardna pogreška	0,190621315
Medijan	1
Mod	1
Standardna devijacija	1,235367315
Varijanca	1,526132404
Asimetričnost	1,108196082
Zaobljenost	1,55685491
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	72
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	148,98%

Grafikon 65. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

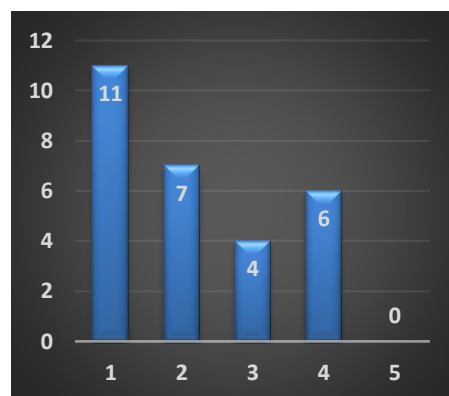
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 65. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“, a na Tablici 46. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 65. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (29) na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ zauzeo stav „Uopće se ne slažem (1)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 1. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 1. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 1,71 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 47. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,178571429
Standardna pogreška	0,224513415
Medijan	2
Mod	1
Standardna devijacija	1,188013325
Varijanca	1,411375661
Asimetričnost	-1,295305285
Zaobljenost	0,485893115
Raspon podataka	3
Minimum	1
Maksimum	4
Zbroj	61
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	136,10%

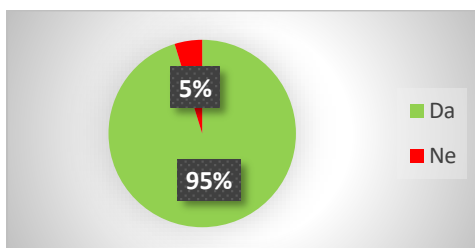
Grafikon 66. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 66. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“, a na Tablici 47. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 66. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (11) na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ zauzeo stav „Uopće se ne slažem (1)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 1. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 2. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,18 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ postoji neznačajna razlika u rezultatima (0,47) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 1,71 („Uglavnom se ne slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,18 („Uglavnom se ne slažem“).

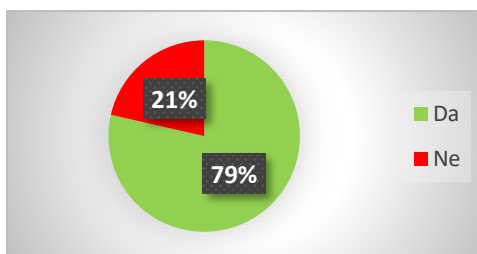
33. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?“**.

Grafikon 67. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?"

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 67. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?". Rezultati su pokazali kako bi 40 ispitanika (95%) znalo od bruto plaće izračunati neto plaću i ukupna davanja državi te kako 2 ispitanika (5%) ne bi znalo.

Grafikon 68. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?"

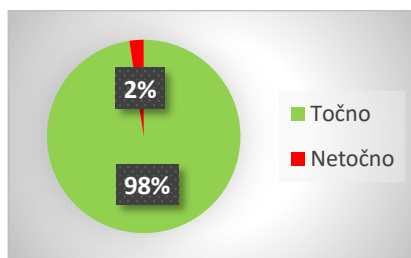
(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 68. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?". Rezultati su pokazali kako bi 22 ispitanika (79%) znalo od bruto plaće izračunati neto plaću i ukupna davanja državi te kako 6 ispitanika (21%) ne bi znalo.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?" postoji značajna

razlika u uspješnosti (16%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?" ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 95%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 79%.

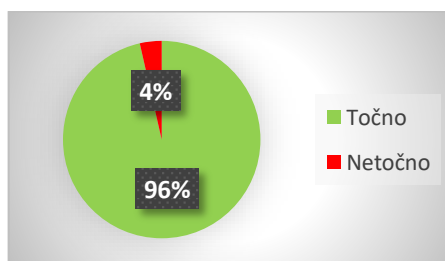
34. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“**.

Grafikon 69. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 69. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“. Rezultati su pokazali kako je 41 ispitanika (98%) točno odgovorilo na pitanje te kako je samo jedan ispitanik (2%) netočno odgovorio.

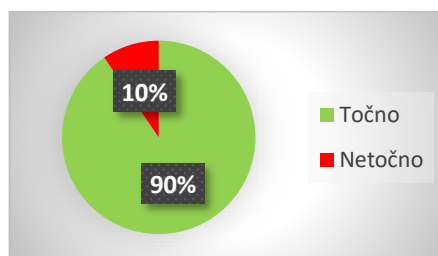
Grafikon 70. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 70. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“. Rezultati su pokazali kako je 27 ispitanika (96%) točno odgovorilo na pitanje te kako je samo jedan ispitanik (4%) netočno odgovorio.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“ postoji neznačajna razlika u uspješnosti (2%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 98%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 96%.

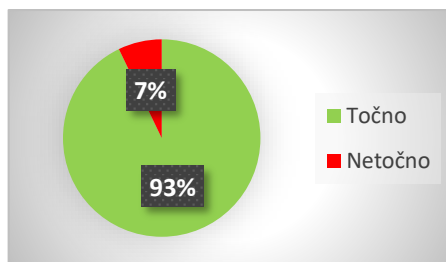
35. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“**.

Grafikon 71. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 71. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“. Rezultati su pokazali kako je 38 ispitanika (90%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 4 ispitanika (10%) netočno odgovorio.

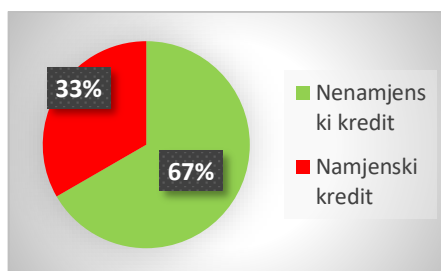
Grafikon 72. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 72. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“. Rezultati su pokazali kako je 26 ispitanika (93%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 2 ispitanika (7%) netočno odgovorilo.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“ postoji neznčajna razlika u uspješnosti (3%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 90%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 93%.

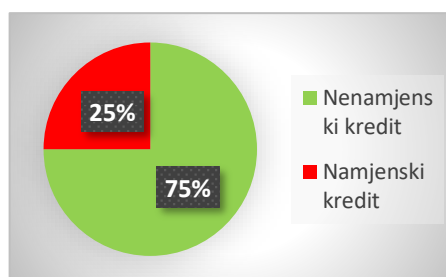
36. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Koji je skuplji oblik kredita?“**.

Grafikon 73. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Koji je skuplji oblik kredita?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 73. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Koji je skuplji oblik kredita?“. Rezultati su pokazali kako je 28 ispitanika (67%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 14 ispitanika (33%) netočno odgovorilo.

Grafikon 74. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Koji je skuplji oblik kredita?“

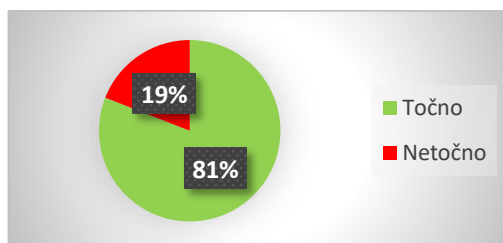
(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 74. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Koji je skuplji oblik kredita?“. Rezultati su pokazali kako je 21 ispitanika (75%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 7 ispitanika (25%) netočno odgovorilo.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Koji je skuplji oblik kredita?“ postoji neznačajna razlika u uspješnosti (8%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Koji je skuplji oblik kredita?“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili

su uspješnost od 67%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 75%.

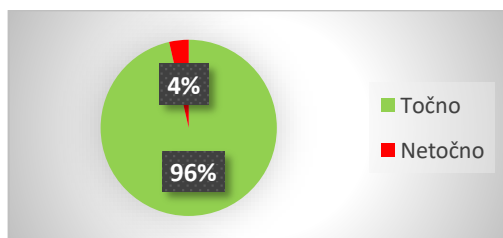
37. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“**.

Grafikon 75. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 75. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“. Rezultati su pokazali kako je 34 ispitanika (81%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 8 ispitanika (19%) netočno odgovorilo.

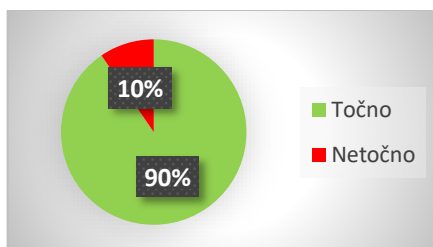
Grafikon 76. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 76. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“. Rezultati su pokazali kako je 27 ispitanika (96%) točno odgovorilo na pitanje te kako je jedan ispitanik (4%) netočno odgovorio.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“ postoji značajna razlika u uspješnosti (15%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 81%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 96%.

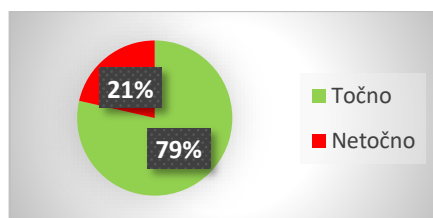
38. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“**.

Grafikon 77. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 77. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“. Rezultati su pokazali kako je 38 ispitanika (90%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 4 ispitanika (10%) netočno odgovorilo.

Grafikon 78. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“

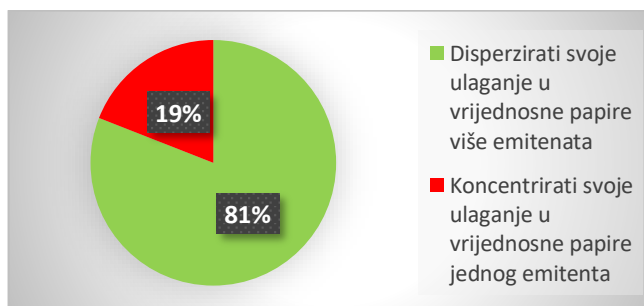
(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 78. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“. Rezultati su pokazali kako je 22 ispitanika (79%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 6 ispitanika (21%) netočno odgovorilo.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“ postoji značajna razlika u uspješnosti (11%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 90%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 79%.

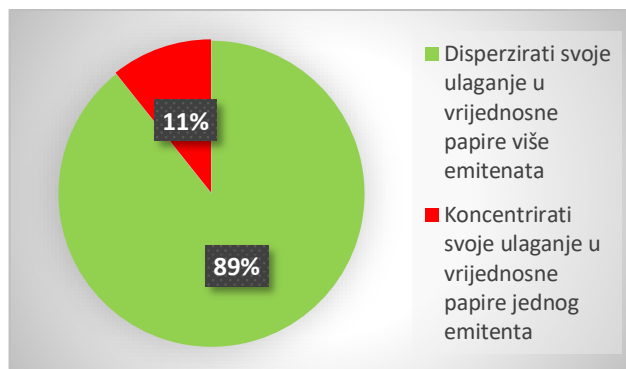
39. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?“**.

Grafikon 79. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 79. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?“ . Rezultati su pokazali kako je 34 ispitanika (81%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 8 ispitanika (19%) netočno odgovorilo.

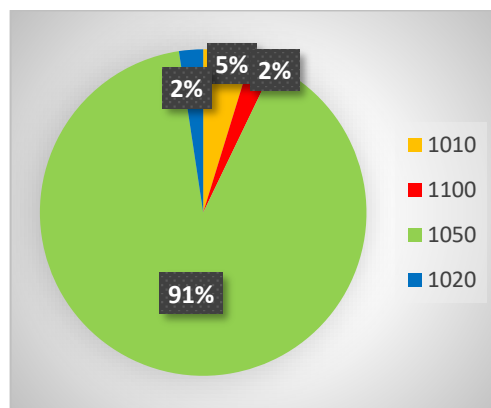
Grafikon 80. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?”

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 80. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?”. Rezultati su pokazali kako je 25 ispitanika (89%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 3 ispitanika (11%) netočno odgovorio.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?” postoji neznčajna razlika u uspješnosti (8%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?” ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 81%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 89%.

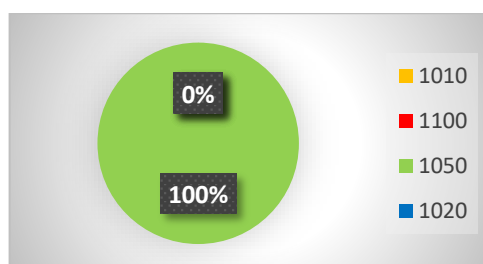
40. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?“**.

Grafikon 81. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 81. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?“. Rezultati su pokazali kako je 38 ispitanika (91%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 4 ispitanika (9%) netočno odgovorilo.

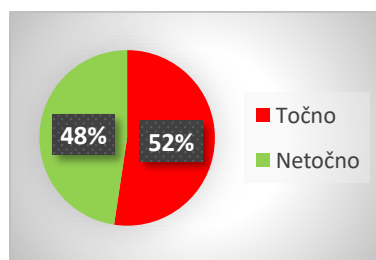
Grafikon 82. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 82. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?“. Rezultati su pokazali kako je svih 28 ispitanika (100%) točno odgovorilo na pitanje.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?“ postoji neznatna razlika u uspješnosti (9%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 91%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 100%.

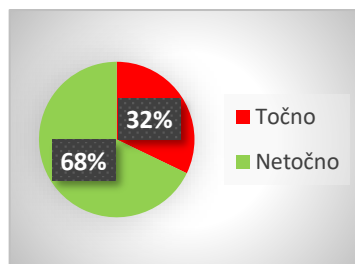
41. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **odgovor ispitanika na sljedeće pitanje „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“.**

Grafikon 83. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 83. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“. Rezultati su pokazali kako je 20 ispitanika (48%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 22 ispitanika (52%) netočno odgovorilo.

Grafikon 84. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 84. prikazani su rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“. Rezultati su pokazali kako je 19 ispitanika (68%) točno odgovorilo na pitanje te kako je 9 ispitanika (32%) netočno odgovorilo.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na pitanju „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“ postoji značajna razlika u uspješnosti (20%) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanju „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 48%, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 68%.

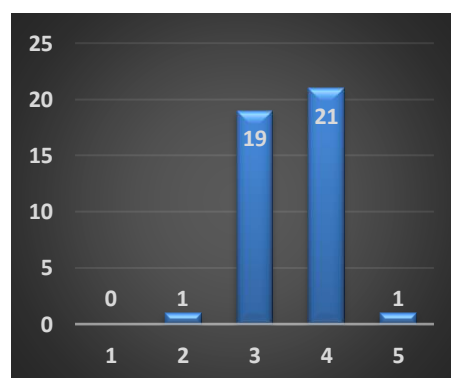
5.4. Rezultati četvrtog dijela – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“

Četvrti dio upitnika „Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području "Ekonomije" sastoji se od 12 pitanja koja su podijeljena na dvije cjeline. Prva cjelina se sastoji od 11 pitanja koja su za cilj imala ispitati stavove ispitanika te je kod njih korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova kao najčešća vrsta primjenjivane ljestvice za mjerenje stavova. Ispitanici su odgovarali na pitanja izražavanjem stupnja slaganja ili neslaganja sa stavom izrađene tvrdnje. Pojedinoj kategoriji odgovora pridruženi su brojevi, počevši od 1 = Nedovoljno/Uopće se ne slažem, 2 = Dovoljno/Uglavnom se ne slažem, 3 = Dobro/ Niti se slažem niti se ne slažem, 4 = Vrlo dobro/ Uglavnom se slažem te 5 = Odlično/ U potpunosti se slažem. Druga cjelina se sastoji od jednog pitanja s više ponuđenih odgovora koje je za cilj imalo utvrditi izvore koji su pomogli ispitanicima ostvariti njihovu trenutnu razinu financijske pismenosti. U nastavku biti će prikazani rezultati četvrtog dijela istraživanja koji je **za cilj imao utvrditi koliki je utjecaj imao obrazovni sustav, a posebno studij u području ekonomije na trenutnu razinu pismenosti ispitanika – studenata diplomskih studija područja ekonomije.**

42. pitanje online anketnog upitnika tražilo je od **ispitanika samoprocjenu razine financijske pismenosti.**

Tablica 48. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena razine financijske pismenosti ispitanika	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,523809524
Standardna pogreška	0,091687593
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,594203514
Varijanca	0,353077816
Asimetričnost	-0,367359465
Zaobljenost	-0,095771724
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	148
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	34,47%

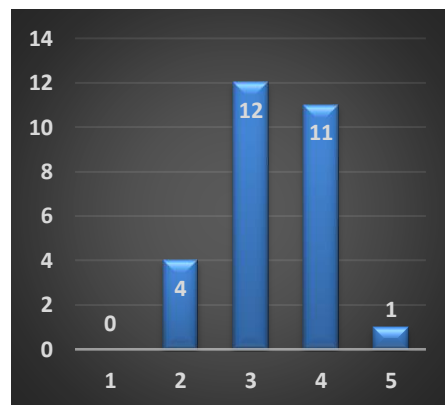
Grafikon 85. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 85. prikazani su rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, a na Tablici 48. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 85. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (21) procijenio svoju razinu financijske pismenosti kao „Vrlo dobro (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,52 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 49. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

Samoprocjena razine financijske pismenosti ispitanika	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,321428571
Standardna pogreška	0,145964874
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,772373515
Varijanca	0,596560847
Asimetričnost	-0,426996948
Zaobljenost	-0,126534034
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	93
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	57,53%

Grafikon 86. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 86. prikazani su rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru, a na Tablici 49. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 86. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (12) procijenio svoju razinu financijske pismenosti kao „Dobro (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,32 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

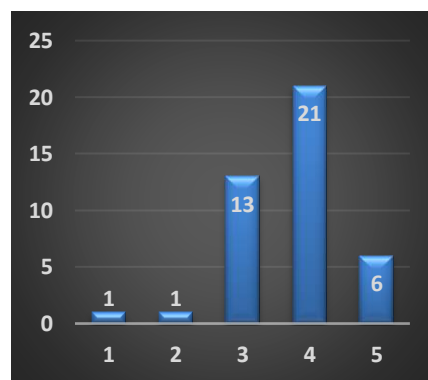
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako u pitanju samostalne procjene razine financijske pismenosti ispitanika postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,20) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i

informatike Sveučilišta u Zagrebu i diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,52 („Vrlo dobro“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,32 („Dobro“).

43a. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“**.

Tablica 50. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,714285714
Standardna pogreška	0,128809948
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,834783871
Varijanca	0,696864111
Asimetričnost	1,583688077
Zaobljenost	-0,727733274
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	156
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	68,03%

Grafikon 87. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

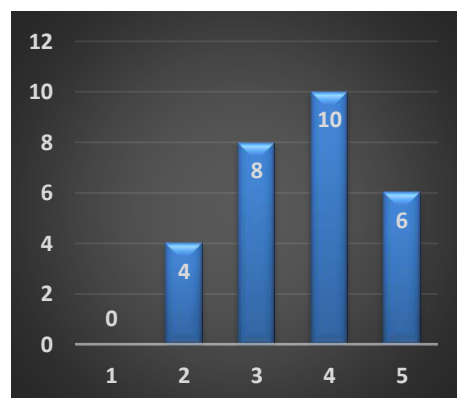
Na Grafikonu 87. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“, a na Tablici 50. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 87. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (21) na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,71 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

43b. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Sloveniji“**.

Tablica 51. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Sloveniji“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,642857143
Standardna pogreška	0,18697173
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,9893614
Varijanca	0,978835979
Asimetričnost	-0,900794156
Zaobljenost	-0,181557295
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	102
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	94,39%

Grafikon 88. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 88. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Sloveniji“, a na Tablici 51. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 88. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (10) na tvrdnju „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,64 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

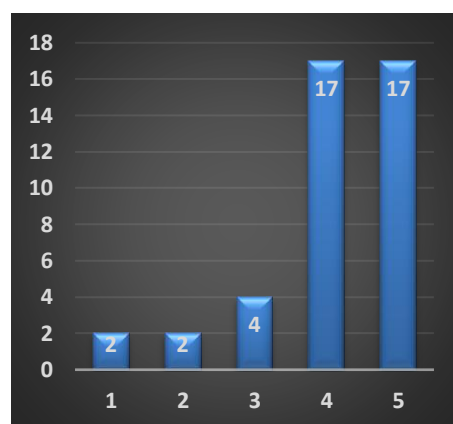
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj/Republici Sloveniji“ postoji neznačajna razlika u rezultatima (0,07) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram se finansijski pismeniji od opće populacije u Republici Sloveniji“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“

Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,71 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,64 („Uglavnom se slažem“).

44. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“**.

Tablica 52. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „*Ekonomika poduzetništva*“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij područja ekonomije“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,071428571
Standardna pogreška	0,164831442
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	1,068229836
Varijanca	1,141114983
Asimetričnost	1,813763121
Zaobljenost	-1,408479806
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	171
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	111,40%

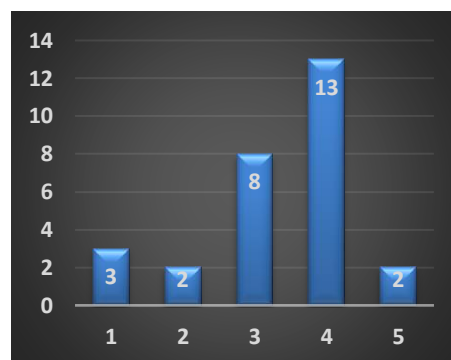
Grafikon 89. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „*Ekonomika poduzetništva*“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 89. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „*Ekonomika poduzetništva*“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“, a na Tablici 52. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 89. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (17) na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“ i „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,07 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 53. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij područja ekonomije“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,321428571
Standardna pogreška	0,206081939
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	1,090483122
Varijanca	1,189153439
Asimetričnost	0,298062198
Zaobljenost	-0,888620276
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	93
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	114,67%

Grafikon 90. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 90. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“, a na Tablici 53. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 90. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (13) na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,32 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

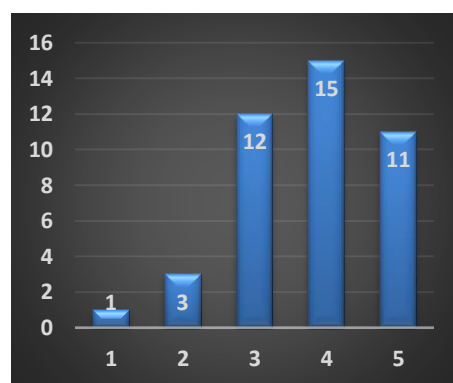
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,75) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,07

(„Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,32 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

45. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“**.

Tablica 54. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,761904762
Standardna pogreška	0,155463877
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	1,007521078
Varijanca	1,015098722
Asimetričnost	-0,02556021
Zaobljenost	-0,543509477
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	158
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	99,09%

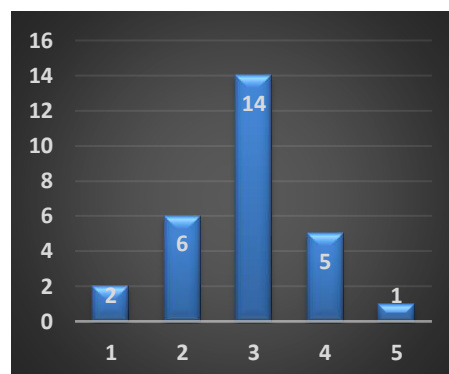
Grafikon 91. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 91. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“, a na Tablici 54. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 91. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (15) na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,76 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 55. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,892857143
Standardna pogreška	0,173199626
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,916486274
Varijanca	0,83994709
Asimetričnost	0,354849152
Zaobljenost	-0,086840502
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	81
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	81%

Grafikon 92. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 92. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“, a na Tablici 55. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 92. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (14) na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,89 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

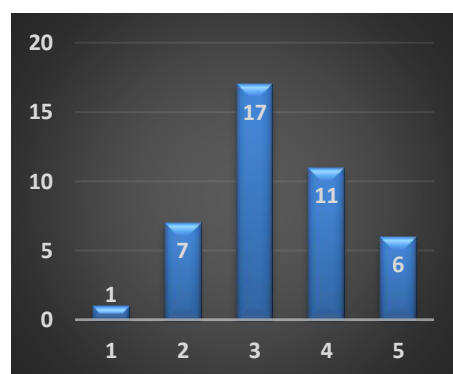
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,87) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,76 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih

znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,89 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

46. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“.**

Tablica 56. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,333333333
Standardna pogreška	0,15492933
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	1,004056812
Varijanca	1,008130081
Asimetričnost	-0,442063556
Zaobljenost	0,028111762
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	140
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	98,41%

Grafikon 93. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom

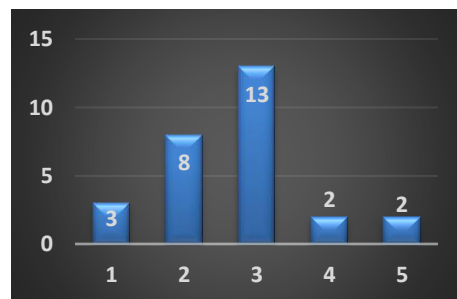
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 93. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“, a na Tablici 56. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 93. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (17) na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,33 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 57. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,714285714
Standardna pogreška	0,191465684
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	1,013141168
Varijanca	1,026455026
Asimetričnost	0,505670839
Zaobljenost	0,399195031
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	76
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	98,98%

Grafikon 94. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 94. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“, a na Tablici 57. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 94. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (13) na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,71 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

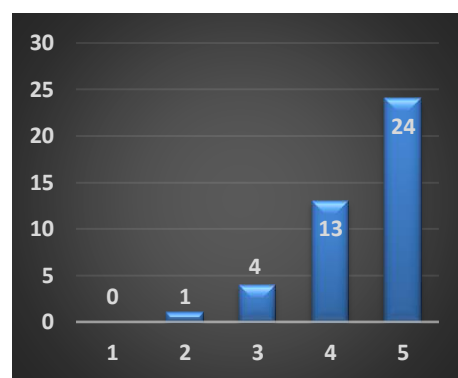
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,62) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika

poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,33 („Niti se slažem niti se ne slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,71 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

47. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“.**

Tablica 58. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,428571429
Standardna pogreška	0,118756904
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,769632701
Varijanca	0,592334495
Asimetričnost	1,148763907
Zaobljenost	-1,265691603
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	186
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	57,82%

Grafikon 95. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom

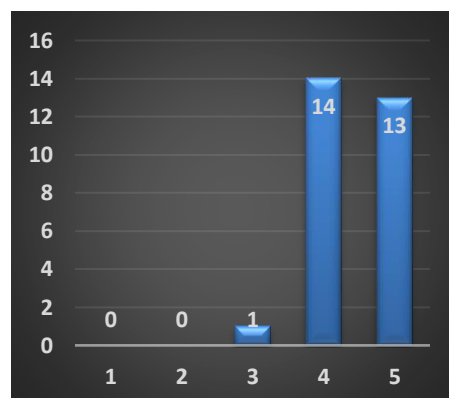
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 95. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“, a na Tablici 58. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 95. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (24) na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,43 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 59. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,428571429
Standardna pogreška	0,108239537
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,572749795
Varijanca	0,328042328
Asimetričnost	-0,774880333
Zaobljenost	-0,337928339
Raspon podataka	2
Minimum	3
Maksimum	5
Zbroj	124
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	31,63%

Grafikon 96. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 96. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“, a na Tablici 59. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 96. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (14) na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,43 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

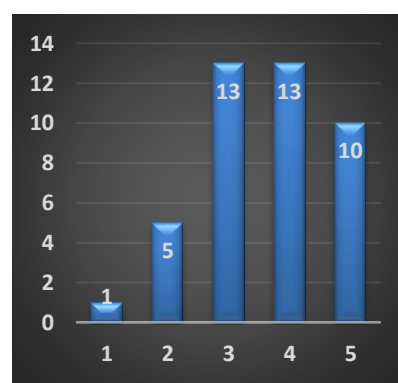
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ ne postoji razlika u rezultatima ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika

poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,43 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 4,43 („Uglavnom se slažem“).

48. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“**

Tablica 60. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,619047619
Standardna pogreška	0,163272219
Medijan	4
Mod	3
Standardna devijacija	1,058124917
Varijanca	1,119628339
Asimetričnost	-0,530646657
Zaobljenost	-0,328911115
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	152
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	109,30%

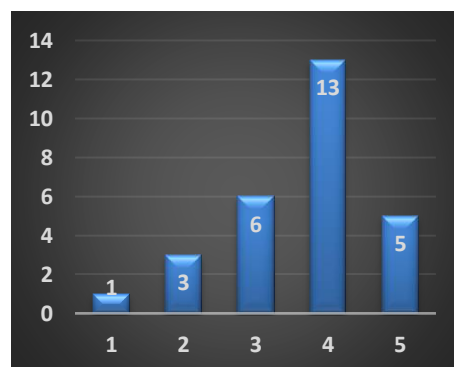
Grafikon 97. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 97. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“, a na Tablici 60. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 97. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (13) na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“ i „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,62 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 61. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,642857143
Standardna pogreška	0,193917329
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	1,026114055
Varijanca	1,052910053
Asimetričnost	0,342981549
Zaobljenost	-0,748147414
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	102
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	101,53%

Grafikon 98. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 98. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“, a na Tablici 61. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 98. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (13) na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,64 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

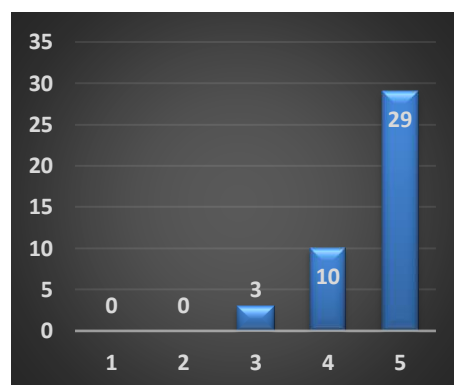
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,02) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la

viši stupanj financijske pismenosti“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,62 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,64 („Uglavnom se slažem“).

49. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“**

Tablica 62. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,619047619
Standardna pogreška	0,096105228
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,622833061
Varijanca	0,387921022
Asimetričnost	1,025438207
Zaobljenost	-1,431069448
Raspon podataka	
Minimum	2
Maksimum	3
Zbroj	5
Broj podataka	194
Koeficijent varijacije	42
	37,87%

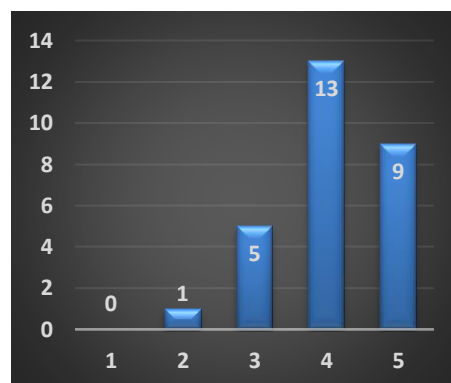
Grafikon 99. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 99. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“, a na Tablici 62. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 99. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (29) na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,62 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 63. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,071428571
Standardna pogreška	0,153689815
Medijan	4
Mod	4
Standardna devijacija	0,813250061
Varijanca	0,661375661
Asimetričnost	-0,012430966
Zaobljenost	-0,581143989
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	114
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	63,78%

Grafikon 100. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

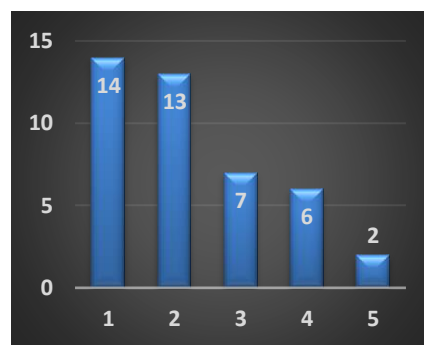
Na Grafikonu 100. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“, a na Tablici 63. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 100. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (13) na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ zauzeo stav „Uglavnom se slažem (4)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 4. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,07 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ postoji značajna razlika u rezultatima (0,55) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,62 („U potpunosti se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 4,07 („Uglavnom se slažem“).

50a. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“**

Tablica 64. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,261904762
Standardna pogreška	0,186848438
Medijan	2
Mod	1
Standardna devijacija	1,210916279
Varijanca	1,466318235
Asimetričnost	-0,542966352
Zaobljenost	0,678023508
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	95
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	143,14%

Grafikon 101. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

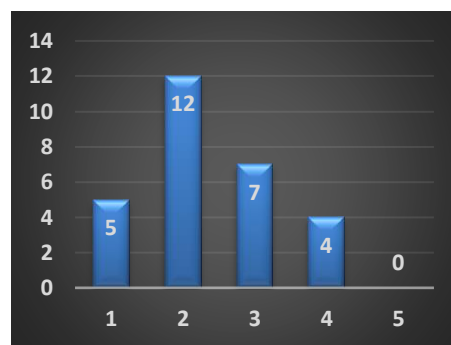
Na Grafikonu 101. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“, a na Tablici 64. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 101. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (14) na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ zauzeo stav „Uopće se ne slažem (1)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 1. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 2. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,26 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

50b. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“**

Tablica 65. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	2,357142857
Standardna pogreška	0,179757963
Medijan	2
Mod	2
Standardna devijacija	0,951189731
Varijanca	0,904761905
Asimetričnost	-0,680400597
Zaobljenost	0,303618627
Raspon podataka	3
Minimum	1
Maksimum	4
Zbroj	66
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	87,25%

Grafikon 102. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 102. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“, a na Tablici 65. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 102. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (12) na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ zauzeo stav „Uglavnom se ne slažem (2)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 2. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 2. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 2,36 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

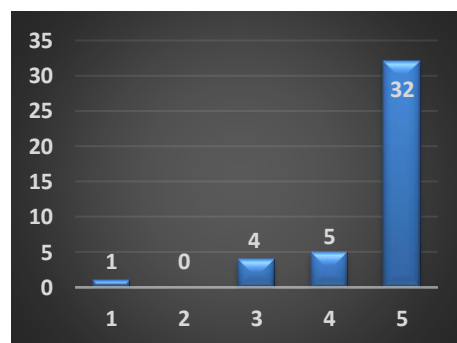
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj/Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,10) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i

informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj/Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 2,26 („Uglavnom se ne slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 2,36 („Uglavnom se ne slažem“).

51. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“**

Tablica 66. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,595238095
Standardna pogreška	0,132252547
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,857094462
Varijanca	0,734610918
Asimetričnost	6,942342983
Zaobljenost	-2,507229833
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	193
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	71,71%

Grafikon 103. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

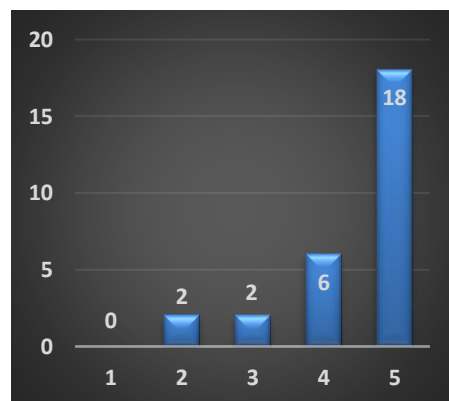
Na Grafikonu 103. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“, a na Tablici 66. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 103. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (32) na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ zauzeo stav „U

potpuno se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,60 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 67. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	4,428571429
Standardna pogreška	0,173880177
Medijan	5
Mod	5
Standardna devijacija	0,920087412
Varijanca	0,846560847
Asimetričnost	1,801678846
Zaobljenost	-1,617739269
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	124
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	81,63%

Grafikon 104. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom

(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 104. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“, a na Tablici 67. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 104. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (18) na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ zauzeo stav „U potpunosti se slažem (5)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 5. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 5. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 4,43 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

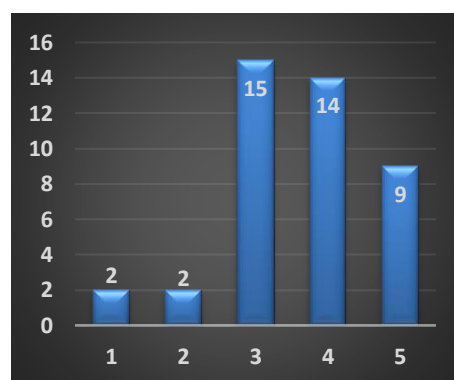
Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ postoji neznatna razlika u rezultatima (0,17) ispitanika s

diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 4,60 („U potpunosti se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 4,43 („Uglavnom se slažem“).

52. pitanje online anketnog upitnika istraživalo je **stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“**

Tablica 68. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,619047619
Standardna pogreška	0,159675851
Medijan	4
Mod	3
Standardna devijacija	1,034817787
Varijanca	1,070847851
Asimetričnost	0,290327001
Zaobljenost	-0,543128513
Raspon podataka	4
Minimum	1
Maksimum	5
Zbroj	152
Broj podataka	42
Koeficijent varijacije	104,54%

Grafikon 105. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

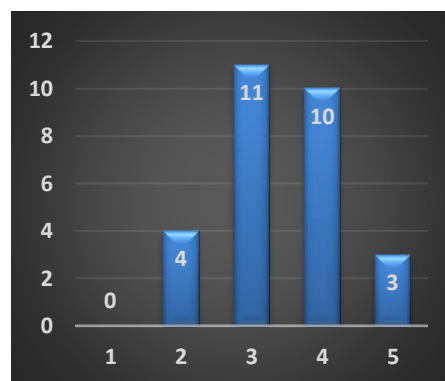
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 105. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“, a na Tablici 68. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 105. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (15) na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje

kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 4. Medijan je veći od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,62 što ukazuje na negativno asimetričnu distribuciju podataka.

Tablica 69. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

Stav ispitanika na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“	
Deskriptivna statistika	Rezultat
Aritmetička sredina	3,428571429
Standardna pogreška	0,166098806
Medijan	3
Mod	3
Standardna devijacija	0,878912267
Varijanca	0,772486772
Asimetričnost	-0,543071149
Zaobljenost	0,057547903
Raspon podataka	3
Minimum	2
Maksimum	5
Zbroj	96
Broj podataka	28
Koeficijent varijacije	74,49%

Grafikon 106. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom

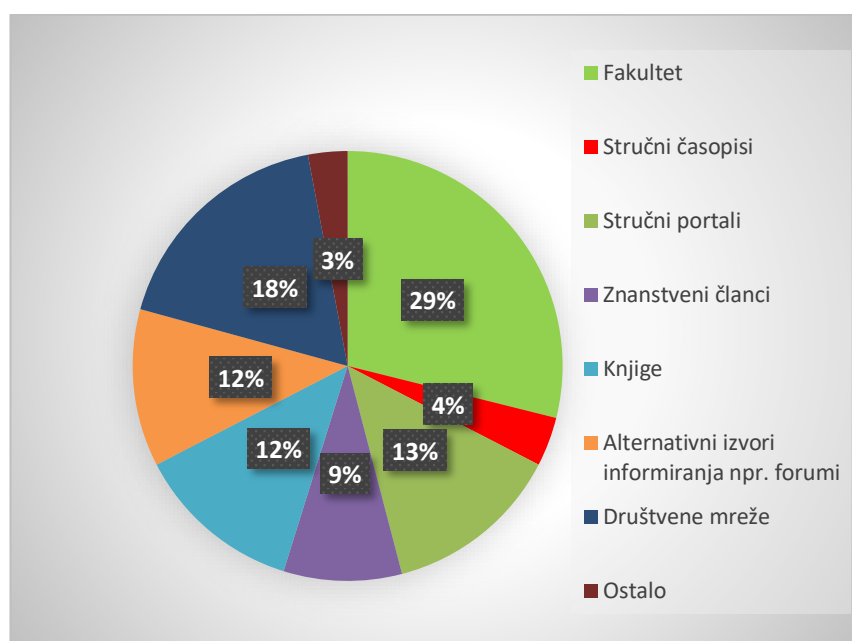
(Izvor: izradio autor prema rezultatima u alatu Microsoft Excel – opcija: Deskriptivna statistika)

Na Grafikonu 106. prikazani su rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“, a na Tablici 69. prikazana je obrada dobivenih rezultata deskriptivnom statistikom. Na Grafikonu 106. vidljivo je kako najveći broj ispitanika (11) na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ zauzeo stav „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“. Mod pokazuje kako je najčešća vrijednost odgovora ispitanika 3. Medijan prikazuje središnju vrijednost skupa odgovora ispitanika te on iznosi 3. Medijan je manji od aritmetičke sredine odgovora ispitanika koja iznosi 3,43 što ukazuje na pozitivno asimetričnu distribuciju podataka.

Na temelju predstavljenog može se zaključiti kako na tvrdnji „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ postoji neznačajna razlika u rezultatima (0,19) ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u

Mariboru. Prosječan rezultat odnosno stav na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu je 3,62 („Uglavnom se slažem“), a ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru je 3,43 („Niti se slažem niti se ne slažem“).

53. pitanje online anketnog upitnika tražilo je **ispitanike da odaberu ili navedu izvore informacija koji su im pomogli u ostvarenju njihove trenutne razine financijske pismenosti.**

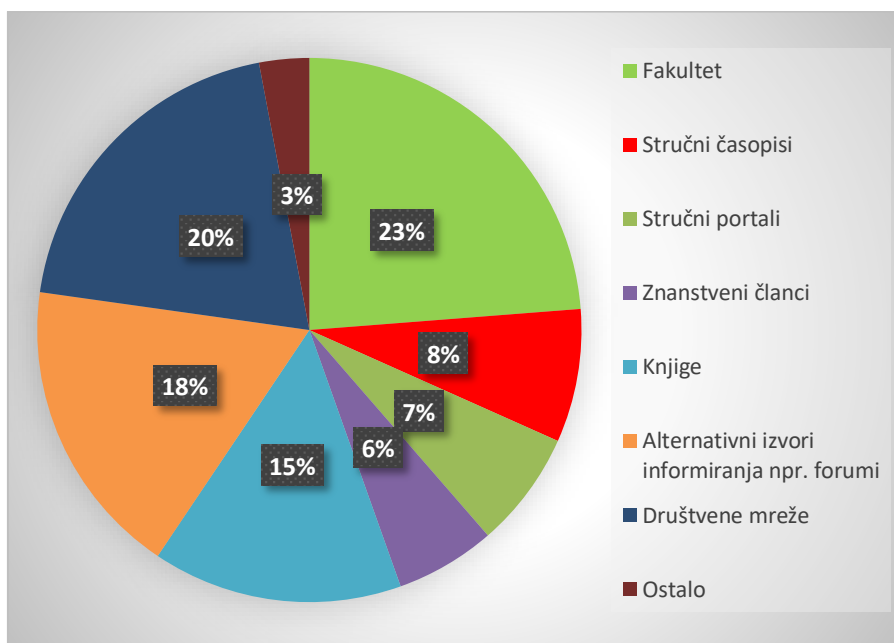

Grafikon 107. Struktura izvora informacija koji su ispitanicima s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 107. prikazana je struktura izvora informacija koji su ispitanicima s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti. Ispitanici s ispitanicima s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su se o izvorima informacija koji su im pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti izjasnili na sljedeći način: u 29% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli fakultet; u 4% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli stručne časopise; u 13% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli stručne portale; u 9% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor

informacija su naveli znanstvene članke; u 12% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli knjige; u 12% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli alternativne izvore informiranja kao što su forumi; u 18% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli društvene mreže; u 3% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli ostale izvore.

Grafikon 108. Struktura izvora informacija koji su ispitanicima s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Grafikonu 108. prikazana je struktura izvora informacija koji su ispitanicima s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su se o izvorima informacija koji su im pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti izjasnili na sljedeći način: u 23% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli fakultet; u 8% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli stručne časopise; u 7% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli stručne portale; u 6% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli znanstvene članke; u 15% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli knjige; u 18% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli alternativne izvore informiranja kao što su forumi; u 20% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli društvene mreže; u 3% prikupljenih odgovora ispitanici kao izvor informacija su naveli ostale izvore.

Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pokazali su kako u ostvarenju trenutne razine financijske pismenosti su im najviše pomogli fakultet, društvene mreže i alternativni izvori informiranja.

5.5. Unutarnja dosljednost podataka

Kako bi ispitili unutarnju dosljednost obrađenih podataka korišten je Cronbach Alfa koeficijent (α). Cronbach Alpha koeficijent (α) se često koristi kako bi se testiralo Vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) mogu se kretati od 0 do 1, a što je vrijednost bliža 1 (savršena dosljednost) to je mjerna ljestvica pouzdanija. U praksi vrijednost Cronbach Alpha koeficijent (α) koja je veća od 0,7 se smatra prihvatljivom (Frost, bez dat.). U Tablici 70. biti će detaljnije prikazano tumačenje raspona vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α).

Tablica 70. Tumačenje raspona vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta

Raspon vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α)	Tumačenje mjere unutarnje pouzdanosti prema vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α)
$0,5 > \alpha$	Neprihvatljiva pouzdanost
$0,6 > \alpha \geq 0,5$	Loša pouzdanost
$0,7 > \alpha \geq 0,6$	Upitna pouzdanost
$0,8 > \alpha \geq 0,7$	Prihvatljiva pouzdanost
$0,9 > \alpha \geq 0,8$	Dobra pouzdanost
$\alpha \geq 0,9$	Odlična pouzdanost

(Izvor: izradio autor prema statisticshowto, bez dat.)

U nastavku biti će prikazane dobivene vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) empirijskog istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Empirijsko istraživanje financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu sastojalo se od 53 pitanja odnosno 19 pitanja višestrukog odgovora te 34 pitanja u kojima je korištena

Likertova ljestvica za mjerenje stavova nad kojima je provedena deskriptivna statistika te koja su obuhvaćena izračunom Cronbach Alpha koeficijenta (α).

Tablica 71. Izračun vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) i mjera unutarnje dosljednosti analiziranih pitanja empirijsko istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu

Vrijednost		Mjera unutarnje pouzdanost prema vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α)
Broj pitanja	34	<u>Odlična pouzdanost</u>
Suma varijanci	30,06235828	
Varijanca ukupnih odgovora	241,2222222	
Cronbach Alpha koeficijent (α)	0,901901349	

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

U Tablici 71. prikazan je izračun vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) i mjera unutarnje dosljednosti analiziranih pitanja empirijsko istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu. Rezultat izračuna vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) je 0,901901349, a mjera unutarnje pouzdanosti je odlična.

Empirijsko istraživanje financijske pismenosti studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru sastojalo se od 53 pitanja odnosno 19 pitanja višestrukog odgovora te 34 pitanja u kojima je korištena Likertova ljestvica za mjerenje stavova. Deskriptivna statistika provedena je nad 34 pitanja u kojima je korištena Likertova ljestvica te ista su obuhvaćena izračunom Cronbach Alpha koeficijenta (α). U Tablici 72. biti će prikazan izračun vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) i mjera unutarnje dosljednosti.

Tablica 72. Izračun vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) i mjera unutarnje dosljednosti analiziranih pitanja empirijsko istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru

Vrijednost		Mjera pouzdanost vrijednosti Alpha koeficijenta (α)	unutarnje prema Cronbach
Broj pitanja	34	<u>Dobra pouzdanost</u>	
Suma varijanci	30,38647959		
Varijanca ukupnih odgovora	165,5956633		
Cronbach Alpha koeficijent (α)	0,841244444		

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

U Tablici 72. prikazan je izračun vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) i mjera unutarnje dosljednosti analiziranih pitanja empirijsko istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Rezultat izračuna vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) je 0,841244444, a mjera unutarnje pouzdanosti je dobra.

5.6. Sažeti rezultati istraživanja

U nastavku rada biti će predstavljeni sažeti rezultati prethodno prezentiranih rezultata empirijskog istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

5.6.1 Sažeti rezultati drugog dijela istraživanja – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala

Tablica 73. Sažeti rezultati drugog dijela istraživanja – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala

Ispitanici	Broj pitanja	Pitanje	Tip pitanja	Aritmetička sredina	Tumačenje aritmetičke sredine	Razlika	Ukupni rezultat
FOI	10.	Kvaliteta upravljanja vlastitim financijama	Procjena	3,88	„Vrlo dobro (4)“	0,31	Neznačajna razlika
EPF				3,57	„Vrlo dobro (4)“		
FOI	11.	Znanje o proizvodima i uslugama financijskog tržišta	Procjena	3,31	„Dobro (3)“	0,31	Neznačajna razlika
EPF				3	„Dobro (3)“		
FOI	12.	Znanje o proizvodima i uslugama tržišta kapitala	Procjena	3,24	„Dobro (3)“	0,10	Neznačajna razlika
EPF				3,14	„Dobro (3)“		
FOI	13.	Znanje o načinu poslovanja burza	Procjena	3,45	„Dobro (3)“	0,52	Značajna razlika
EPF				2,93	„Dobro (3)“		
FOI	14.	Skлонost investiranju u dionice	Skлонost	3,02	„Niti sam sklon, niti sam nesklon (3)“	0,34	Neznačajna razlika
EPF				2,68	„Niti sam sklon, niti sam nesklon (3)“		
FOI	15.	Skлонost investiranju u obveznice	Skлонost	2,55	„Niti sam sklon, niti sam nesklon (3)“	0,41	Neznačajna razlika
EPF				2,14	„Više nesklon nego što sam sklon (2)“		
FOI	16.	Skлонost investiranju u investicijske fondove	Skлонost	3,05	„Niti sam sklon, niti sam nesklon (3)“	0,30	Neznačajna razlika
EPF				2,75	„Niti sam sklon, niti“		

					„sam nesklon (3)“		
FOI	17.	Sklonost investiranju u kriptovalute	Sklonost	2,98	„Niti sam sklon, niti sam nesklon (3)“	0,98	Značajna razlika
EPF	1,96			„Više nesklon nego što sam sklon (2)“			
FOI	18.	Znanje o uslugama banaka	Procjena	3,62	„Vrlo dobro (4)“	0,55	Značajna razlika
EPF	3,07			„Dobro (3)“			
FOI	19.	Znanje o različitim vrstama kreditnih kartica	Procjena	3,41	„Dobro (3)“	0,37	Neznačajna razlika
EPF				3,04	„Dobro (3)“		
FOI	20.	Znanje o različitim vrstama štednje	Procjena	3,29	„Dobro (3)“	0,04	Neznačajna razlika
EPF				3,25	„Dobro (3)“		
FOI	21.	Znanje o mirovinskom sustavu tj. mirovinskim fondovima	Procjena	3,50	„Vrlo dobro (4)“	0,36	Neznačajna razlika
EPF				3,14	„Dobro (3)“		
FOI	22.	Razina povjerenja u mirovinski sustav HR/SLO	Procjena	2,62	„Dobro (3)“	0,05	Neznačajna razlika
EPF				2,57	„Dobro (3)“		

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Tablici 73. prikazani su sažeti rezultati drugog dijela istraživanja – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala. U sažetku je vidljivo kako su ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na 10 od 13 pitanja ostvarili neznačajno različite rezultate odnosno razlika u aritmetičkoj sredini prosječnog odgovoru bila je manja od 0,50. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su značajno različite rezultate na 13., 17. i 18. pitanju.

Na Pitanju 13. „Samoprocjena znanje o načinu funkcioniranja burzi“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoje znanje procijenili kao „Dobro (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,45. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru svoje znanje o načinu funkcioniranja burzi su procijenili isto kao „Dobro (3)“, ali aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 2,92. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoje znanje o načinu funkcioniranja burzi procijenili za 0,52 bolje nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 17. „Skлонost investiranju u kriptovalute“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju skлонost procijenili kao „Niti sam skлон, niti sam nesklон (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 2,98. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru svoju skлонost investiranju u kriptovalute su procijenili kao „Više nesklон nego što sam skлон (2)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 1,96. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju skлонost investiranju u kriptovalute procijenili za 0,98 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 18. „Samoprocjena znanja o uslugama banaka“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoje znanje procijenili kao „Vrlo dobro (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,62. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru svoje znanje o uslugama koje banke nude su procijenili kao „Dobro (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,07. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoje znanje o uslugama koje banke nude procijenili za 0,55 bolje nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na temelju sažetih rezultata drugog dijela istraživanja – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala može se zaključiti kako su ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog

fakulteta Sveučilišta u Mariboru neznačajno drugačije procijenili kvalitetu upravljanja vlastitim financijama, znanje o proizvodima i uslugama financijskog tržišta, proizvodima i uslugama tržišta kapitala, vrstama kreditnih kartica, vrstama štednje, mirovinskom sustavu tj. mirovinskim fondovima, sklonost investiranju u dionice, obveznice, investicijske fondove te razinu povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske odnosno Republike Slovenije. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su značajno drugačije procijenili svoje znanje o uslugama koje banke nude i načinu funkcioniranja burza te sklonost investiranju u kriptovalute. Naime, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su bolje procijenili svoje znanje o uslugama koje banke nude i načinu poslovanja burzi te su izrazili znatno veću sklonost investiranju u kriptovalute od ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

5.6.2. Sažeti rezultati trećeg dijela istraživanja – Opća financijska pismenost

Tablica 74. Sažeti rezultati trećeg dijela istraživanja – Opća financijska pismenost

Ispitanici	Broj pitanja	Pitanje	Tip pitanja	Aritmetička sredina	Tumačenje aritmetičke sredine	Razlika	Ukupni rezultat
FOI	23.	„Štedljiva sam osoba“	Stav	3,74	„Uglavnom se slažem (4)“	0,35	Neznačajna razlika
EPF				3,39	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	24.	„Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“	Stav	4	„Uglavnom se slažem (4)“	0,54	Značajna razlika
EPF				3,46	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	25.	„Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“	Stav	4,43	„Uglavnom se slažem (4)“	0,11	Neznačajna razlika
EPF				4,54	U potpunosti se slažem (5)“		

FOI	26.	„Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“	Stav	4,48	„Uglavnom se slažem (4)“	0,84	Značajna razlika
EPF				3,64	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	27.	„Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“	Stav	4,48	„Uglavnom se slažem (4)“	0,34	Neznačajna razlika
EPF				4,14	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	28.	„Kada odabirem neki finansijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više finansijskih institucija“	Stav	4,07	„Uglavnom se slažem (4)“	0,64	Značajna razlika
EPF				3,43	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	29.	„Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“	Stav	3,81	„Uglavnom se slažem (4)“	0,49	Značajna razlika
EPF				3,32	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	30.	„Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“	Stav	3,83	„Uglavnom se slažem (4)“	0,33	Neznačajna razlika
EPF				3,50	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	31.	„Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“	Stav	3,95	„Uglavnom se slažem (4)“	0,66	Značajna razlika
EPF				3,29	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	32.	„Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“	Stav	1,71	„Uglavnom se ne slažem (2)“	0,47	Neznačajna razlika
EPF				2,18	Uglavnom se ne slažem (2)“		
FOI	33.	„Znao/la bih od bruto plaće	Višestruki odabir	95% uspješnost		16%	Značajna razlika
EPF				79% uspješnost			

		izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?"					
FOI	34.	„Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?"	Višestruki odabir	98% uspješnost		2%	Neznačajna razlika
EPF				96% uspješnost			
FOI	35.	„Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?"	Višestruki odabir	90% uspješnost		3%	Neznačajna razlika
EPF				93% uspješnost			
FOI	36.	„Koji je skuplji oblik kredita?"	Višestruki odabir	67% uspješnost		8%	Neznačajna razlika
EPF				75% uspješnost			
FOI	37.	„Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?"	Višestruki odabir	81% uspješnost		15%	Značajna razlika
EPF				96% uspješnost			
FOI	38.	„Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?"	Višestruki odabir	90% uspješnost		11%	Značajna razlika
EPF				79% uspješnost			
FOI	39.	„Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?"	Višestruki odabir	81% uspješnost		8%	Neznačajna razlika
EPF				89% uspješnost			
FOI	40.	„Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje	Višestruki odabir	91% uspješnost		9%	Neznačajna razlika
EPF				100% uspješnost			

		kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?"					
FOI	41.	„Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“	Višestruki odabir	48% uspješnost		20%	Značajna razlika
EPF				68% uspješnost			

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Tablici 74. prikazani su sažeti rezultati trećeg dijela istraživanja – Opća financijska pismenost. U sažetku je vidljivo kako su ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru u 11 od 19 pitanja ostvarili neznačajno različite rezultate. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su značajno različite rezultate na 24., 26., 28., 31., 33., 37., 38. i 40. pitanju.

Na Pitanju 24. „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „Uglavnom se slažem (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 4. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ procijenili kao „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,46. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ procijenili za 0,54 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 26. „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „Uglavnom se slažem (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 4,48. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ procijenili isto kao „Uglavnom se slažem (4)“, ali aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,64. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ procijenili za 0,84 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 28. „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „Uglavnom se slažem (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 4,07. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ procijenili kao „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,43. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ procijenili za 0,64 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 31. „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „Uglavnom se slažem (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,95. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ procijenili kao „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,29. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ procijenili za 0,66 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 33. „Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su ostvarili uspješnost od 95% točnih odgovora, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 79% točnih odgovora. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili za 16% bolju uspješnost.

Na Pitanju 37. „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su ostvarili uspješnost od 81% točnih odgovora, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 96% točnih odgovora. Dakle, ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili za 15% bolju uspješnost.

Na Pitanju 38. „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su ostvarili uspješnost od 90% točnih odgovora, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 79% točnih odgovora. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili za 11% bolju uspješnost.

Na Pitanju 40. „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su uspješnost od 48% točnih odgovora, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su uspješnost od 68% točnih odgovora. Dakle, ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili za 20% bolju uspješnost..

Na temelju sažetih rezultata trećeg dijela istraživanja – Opća financijska pismenost može se zaključiti kako su ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu pokazali kvalitetnije

financijske stavove od ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru jer su na 9 od 10 pitanja te na sva tri pitanja u kojima je postojala značajna razlika između grupa ispitanika pokazali kvalitetnije financijske stavove. Nadalje, na pitanjima u kojima se ispitivalo financijsko znanje na praktičkim primjerima ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su usporedive rezultate. Rezultati su pokazali značajnu razliku u uspješnosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na 4 od 10 pitanja. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu ostvarili su značajno bolji rezultat na Pitanju 33. „Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?“ i Pitanju 38. „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“, a ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su značajno bolji rezultat na Pitanju 37. „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“ i Pitanju 41. „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€“.

5.6.3. Sažeti rezultati četvrtog dijela – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“

Tablica 75. Sažeti rezultati četvrtog dijela istraživanja – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“

Ispitanici	Broj pitanja	Pitanje	Tip pitanja	Aritmetička sredina	Tumačenje aritmetičke sredine	Razlika	Ukupni rezultat
FOI	42.	Samoprocjena razine financijske pismenosti	Procjena	3,52	„Vrlo dobro (4)“	0,20	Neznačajna razlika
EPF				3,32	„Dobro (3)“		
FOI	43.	"Smatram se financijski pismeniji/a od opće populacije u Republici Hrvatskoj/Sloveniji"	Stav	3,71	„Uglavnom se slažem (4)“	0,07	Neznačajna razlika
EPF				3,64	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	44.	„Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu	Stav	4,07	„Uglavnom se slažem (4)“	0,75	Značajna razlika

EPF		financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“		3,32	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	45.	„Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“	Stav	3,76	„Uglavnom se slažem (4)“	0,87	Značajna razlika
EPF				2,89	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	46.	„Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“	Stav	3,33	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“	0,62	Značajna razlika
EPF				2,71	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		
FOI	47.	„Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“	Stav	4,43	„Uglavnom se slažem (4)“	0	Nema razlike
EPF				4,43	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	48.	„Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“	Stav	3,62	„Uglavnom se slažem (4)“	0,02	Neznačajna razlika
EPF				3,64	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	49.	„Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“	Stav	4,62	„U potpunosti se slažem (5)“	0,55	Značajna razlika
EPF				4,07	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	50.	„Smatram kako se u Republici Hrvatskoj/Sloveniji	Stav	2,26	„Uglavnom se ne slažem (2)“	0,10	Neznačajna razlika

EPF		dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“		2,36	„Uglavnom se ne slažem (2)“		
FOI	51.	„Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“	Stav	4,60	„U potpunosti se slažem (5)“	0,17	Neznačajna razlika
EPF				4,43	„Uglavnom se slažem (4)“		
FOI	52.	„Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“	Stav	3,62	„Uglavnom se slažem (4)“	0,19	Neznačajna razlika
EPF				3,43	„Niti se slažem niti se ne slažem (3)“		

(Izvor: izradio autor u alatu Microsoft Excel)

Na Tablici 75. prikazani su sažeti rezultati četvrtog dijela – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“. U sažetku je vidljivo kako su ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru u 7 od 11 pitanja ostvarili neznačajno različite rezultate. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su značajno različite rezultate na 44., 45., 46., 49. pitanju.

Na Pitanju 44. „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „Uglavnom se slažem (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 4,07. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ procijenili kao „Niti se slažem niti se

ne slažem (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,32. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ procijenili za 0,75 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 45. „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „Uglavnom se slažem (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,76. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ procijenili kao „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 2,89. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ procijenili za 0,87 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 46. „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 3,33. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ procijenili isto kao „Niti se slažem niti se ne slažem (3)“, ali aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 2,71. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ procijenili za 0,62 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na Pitanju 49. „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoj stav procijenili kao „U potpunosti se slažem (5)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 4,62. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru su svoj stav na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ procijenili kao „Uglavnom se slažem (4)“, a aritmetička sredina odgovora ispitanika bila je 4,07. Dakle, ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su svoju sklonost tvrdnji „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ procijenili za 0,55 više nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.

Na temelju sažetih rezultata četvrtog dijela istraživanja – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“ može se zaključiti kako su ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu izrazili veće zadovoljstvo utjecajem fakulteta tj. studija iz područja ekonomije na njihovu razinu financijske pismenosti. Zadovoljstvo ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu se najviše očituje u njihovom snažnom slaganje s izjavama vezanim uz utjecaj studija ekonomije, utjecaj stečenog znanja i očekivanja od fakultetu, stečenog znanja o financijskom tržištu i tržištu kapitala. Na temelju rezultata ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru možemo zaključiti kako obje skupine ispitanika smatraju kako se u sklopu obrazovnog sustava nedovoljno radi na razvoju financijske pismenosti te kako bi se na razvoju iste trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega.

5.7. Ograničenja i preporuke istraživanja

U provedenom istraživanju postoje određeni ograničavajući faktori odnosno ograničenja. Kao prvo ograničenje može se definirati priroda online anketnog upitnika i distribucijski kanali istog. Naime. online anketni upitnik je bio javan te svako s web poveznicom je mogao njemu pristupiti te neistinito se izjasniti kako je dio ciljne skupine i popuniti online anketni upitnik. Nažalost, zbog anonimnosti i GDPR-a nije bilo moguće provesti anketu na način koji bi onemogućio takav scenarij. Kao drugo ograničenje može se definirati priroda

uzorka ispitanika, naime uzorak je reprezentativan, no nije slučajan nego je prigodan zbog toga što nisu anketirani svi studenti ciljne skupine već samo oni koji su dobrovoljno sudjelovali. Stoga, dobiveni rezultati predstavljaju odraz rezultata i stavova ispitanika koji su sudjelovali u anketi, a ne cjelokupne ciljne populacije.

Na temelju iskustva provedbe istraživanja mogu se izložiti određene preporuke kako bi buduća srodna istraživanja bila kvalitetnija. Istraživanje bi trebalo provoditi na način koji bi osiguravao pristup anketnom upitniku samo ciljnoj populaciji istraživanja. Idealno bi bilo istraživanje provoditi s ispitanicima na licu mjesta te bi se time otklonili problemi koji korijen vuku u vjerodostojnosti uzorka. Nadalje, istraživanje bi trebalo provoditi nad cijelom ciljnom populacijom kako bi uzorak bio reprezentativan, no u praksi je to teško postići pogotovo kada je ciljna populacija brojna. Istraživačka pitanja odnosno koncept anketnog upitnika bi bilo uputno kreirati na način koji će biti što sličniji najrelevantnijim istraživanjima npr. PISA istraživanju kako bi se maksimizirala usporedivost jer što je veća usporedivost istraživanja s drugim, a posebno najrelevantnijim istraživanjima to je i veća njegova korisnost i olakšana uporaba njegovih rezultata u daljnjim istraživanjima.

6. Zaključak

Pojam financijske pismenost sve češće se danas spominje u različitim kontekstualnim okvirima. Financijsku pismenost zbog širine područja koju ista pokriva je teško definirati jednom definicijom, no može se opisati kao skup znanja, vještina i ponašanja vezanih uz osobne financije pojedinca. Današnje doba karakterizira globalizacija, ubrzani tehnološki napredak, konzumerizam te je sve teže ljudima donositi kvalitetne životne odluke. Tehnološki napredak doprinosi razvoju novih financijskih proizvoda i usluga koje se jako brzo razvijaju, a njihov razvoj teško je pratiti regulatornim tijelima i institucijama. U kontekstu financija moderno doba nudi puno različitih proizvoda i usluga, no s druge strane sve teže je ljudima donijeti kvalitetne informirane financijske odluke. Kvalitetne informirane financijske odluke su vrlo važne jer kvaliteta života pojedinca uvelike ovisi o kvaliteti njegovih financijskih odluka. Kako bi pojedinci mogli donositi kvalitetne informirane financijske odluke oni moraju posjedovati određenu razinu financijskog znanja i vještina te isto manifestirati kroz svoje ponašanje odnosno moraju biti financijski pismeni. Istraživanja financijske pismenosti u Hrvatskoj i Sloveniji ukazala su na problem nedovoljne razine financijske pismenosti općih populacija. U istraživanjima financijske pismenosti u Hrvatskoj i Sloveniji najlošije rezultate su ostvarile najmlađe dobne skupine, a to je zabrinjavajuće jer financijska pismenost djece i mladih je indikator buduće razine financijske pismenosti opće populacije.

Predmet ovog rada bilo je empirijsko istraživanje financijske pismenosti studenata s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru kako bi se utvrdilo i usporedilo financijsko znanje, stavovi odnosno sklonosti studenata diplomskih studija područja ekonomije u Hrvatskoj i Sloveniji. Prvi uvodni dio istraživanja prikupio je osnovne podatke o ispitanicima. U drugom dijelu istraživanja – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala tražila se procjena znanja o određenim pojmovima i ispitivale su se sklonosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Rezultati drugog dijela istraživanja pokazali su kako ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu su skloniji investirati u kriptovalute te kako svoje znanje o načinu funkcioniranja burzi i znanju o uslugama koje banke nude procjenjuju bolje nego ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. U trećem dijelu istraživanja – Opća financijska pismenost ispitivali su

se znanje i stavovi ispitanika u kontekstu financijske pismenosti. Ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu pokazali su kvalitetnije financijske stavove od ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Na pitanjima u kojima se ispitivalo financijsko znanje na praktičkim primjerima ispitanici s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru ostvarili su usporedive rezultate. U četvrtom dijelu istraživanja – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“ ispitivali su se stavovi ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru. Istraživanje je pokazalo kako obje grupe ispitanika smatraju kako su financijski pismeniji u odnosu na opću populaciju, kako bi nastavni sadržaj na fakultetu trebao biti više usmjeren na analizu konkretnih primjera iz prakse, kako se premalo pažnje posvećuje financijskom opismenjavanju u sklopu obrazovnog sustava te kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega. Ispitanici s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru izrazili su znatno manje zadovoljstvo studijem te stečenim znanjem na istom, od ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu. U samoprocjeni financijske pismenosti ispitanika postoji neznčajna razlika u rezultatima (0,20) između ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu („Vrlo dobro“ 3,52) i ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru („Dobro“ 3,32).

Rezultati empirijskog istraživanja financijske pismenosti studenata s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu i studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pokazali su kako ispitanici dobro vladaju svojim financijskim znanjem te kako imaju razvijene financijske vještine i kvalitetne stavove u kontekstu financijske pismenosti. Ispitanici su istaknuli problem nedovoljne edukacije financijske pismenosti u sklopu obrazovnog sustava što je jedan od glavnih uzroka niske razine financijske pismenosti mladih. Niske razine financijske pismenosti mladih u Hrvatskoj i Sloveniji ukazuju kako bi kreatori politike u istima trebali poraditi na implementaciji financijske edukacije u obrazovni kurikulum s ciljem povećanja razine financijske pismenosti mladih. Edukaciju financijske pismenosti bi trebalo provoditi od najranije dobi u odgojno-obrazovnim institucijama, a financijsku pismenost bi trebalo implementirati kao obvezni predmet u osnovnim i srednjim

školama. Nadalje, uz širu implementaciju edukacije financijske pismenosti u odgojno-obrazovnim institucijama, Hrvatska i Slovenija bi trebali pružiti veću podršku organizacijama civilnog društva koje se bave edukacijom financijske pismenosti. Povećanjem razine financijske pismenosti mladih bi se osigurao kvalitetan temelj za rast i razvoj društva i gospodarstva u budućnosti. Istraživanja su pokazala kako pojedinci koji u mladosti razvijaju kvalitetne financijske navike iste pronose kroz cijeli život te kako postoji znatno manja vjerojatnost da se ti pojedinci suoče s financijskim problemima i siromaštvom u svom životu. Stoga, važno je razvijati financijsku pismenost pojedinaca i društva jer financijska pismenost ima snažan pozitivan utjecaj, a financijska nepismenost ima snažan negativan utjecaj na život pojedinca i društva.

7. Popis literature

1. Anđelinović, M., Mišević, D., Pavković, A. (2016). Mjerenje financijske pismenosti studenata. Sveučilišta u Zagreb. Preuzeto 13.07.2023. s <https://hrcak.srce.hr/file/250308>
2. Banka Slovenije (2019). Finančna pismenost v Sloveniji. Preuzeto 14.8.2022. s <https://www.bsi.si/medijsko-sredisce/novice/detajl/novica/banka-slovenije-financna-pismenost-v-sloveniji-3b7b/>
3. Barbić, D. i Lučić, A. (2018). Financijska pismenost i odgovorna potrošnja u svakodnevnom životu. Zagreb: Narodne novine.
4. Bernheim, B. D., Garrett, D. M., Maki, D. M. (2001). Education and saving: The long-term effects of high school financial curriculum mandates. *Journal of Public Economics*, 80(3), 435-465. Preuzeto 7.8.2022. s https://www.researchgate.net/publication/4920941_Education_and_Saving_The_Long-Term_Effects_of_High_School_Financial_Curriculum_Mandates
5. Bottazzi, L., Lusardi, A. (2020). Stereotypes in financial literacy: Evidence from PISA. NBER working paper series, Working Paper 28065. Preuzeto 8.8.2022. s https://www.nber.org/system/files/working_papers/w28065/w28065.pdf
6. Braunstein, S., Welch, C. (2002). Financial literacy: An overview of practice, research, and policy. Preuzeto 26.7.2022. s <https://www.federalreserve.gov/pubs/bulletin/2002/1102lead.pdf>
7. Chen, H., Volpe, R. (2002.) Gender Differences in Personal Financial Literacy Among College Students. *Financial Services Review*, 11(3), 289.-307. Preuzeto 17.7.2022. s https://www.researchgate.net/publication/285358406_Gender_Differences_in_Personal_Financial_Literacy_Among_College_Students/link/6080b600881fa114b41b6ed5/download
8. Collins, J. M., O'Rourke, C. M. (2010). Financial education and counseling—Still holding promise. *Journal of Consumer Affairs*, 44(3), 483-498 Preuzeto 19.7.2022. s <https://www.jstor.org/stable/23859651>
9. Consumer Financial Protection Bureau (2018). Youth Financial Education Research Priorities: A Roadmap. Preuzeto 12.7.2023. s https://files.consumerfinance.gov/f/documents/cfpb_yrp_report.pdf
10. Finance za mlade (bez dat.). Finance za mlade. Preuzeto 15.8.2022. s <https://www.financezamlade.si/>
11. Frost, M. (bez dat.). Cronbach's Alpha: Definition, Calculations & Example. Statistics by Jim. Preuzeto 30.8.2023. s <https://statisticsbyjim.com/basics/cronbachs-alpha/>

12. Furnham, A., Argyle, M. (1998). The psychology of money. Routledge. Preuzeto 9.8.2022. s <https://www.scribd.com/document/442435086/The-New-Psychology-of-Money-docx>
13. Gutter, M., Copur, Z. (2011). Financial Behaviors and Financial Well-Being of College Students: Evidence from A National Survey. Journal of Family and Economic Issues 32(4), (699.-714.). Preuzeto 4.8.2022. s <https://link.springer.com/article/10.1007/s10834-011-9255-2>
14. Hrvatska narodna banka (2019). Financijska pismenost u Hrvatskoj. Preuzeto 12.8.2022. s <https://www.hnb.hr teme/financijska-stabilnost/financijska-pismenost/financijska-pismenost-u-hrvatskoj>
15. Hrvatska narodna banka (2023). Mjerenje financijske pismenosti i financijske uključenosti u Hrvatskoj. Preuzeto 10.7.2023. s https://netra.hnb.hr/documents/20182/4362027/hp07062023_prezentacija.pdf/2788e7a0-6303-3498-653d-7df647a41d10?t=1686141550141
16. Hrvatska narodna banka (bez dat.). Novac i ja. Preuzeto 12.8.2022 s <https://www.hnb.hr/novac-i-ja/novac-i-ja>
17. Hung, A., Parker, A.M., Yoong, J. (2009). Defining and Measuring Financial Literacy. Preuzeto 18.7.2022. s https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1498674#
18. Institut za društvena istraživanja (2021). Analiza financijske pismenosti u hrvatskim školama. Preuzeto 12.8.2022. s <https://www.idi.hr/o-nama/novosti-i-izdanja/clanci/analiza-financijske-pismenosti-u-hrvatskim-skolama-59.html>
19. Klapper L., Lusardi A., (2020). Financial Literacy and Financial Resilience: Evidence form around the World, Financial Management, Vol. 49, 589-614. Preuzeto 7.8.2022. s <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/fima.12283>
20. Klapper, L., Lusardi, A., & Van Oudheusden, P. (2015). Financial literacy around the world: Insights from the Standard & Poor's Ratings Services Global Financial Literacy Survey. Preuzeto 26.7.2022. s <https://www.findevgateway.org/paper/2015/11/financial-literacy-around-world>
21. Kozina Lovšin, F., Ponikvar, N. (2015). Financial Literacy of First-Year University Students: The Role of Education. International Journal of Management. Vol. 4(2), 241-255. Preuzeto 14.07.2023. s http://issbs.si/press/ISSN/2232-5697/4_241-255.pdf
22. Lučić, A., Barbić, D., Erceg, N. (2020). Financial Socialization of Children: Using education to encourage lifetime saving. Zagreb: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Preuzeto 30.7.2022. s <https://www.bib.irb.hr/1077259>
23. Lusardi i Mitchell (2014). The Economic Importance of Financial Literacy: Theory and Evidence, Journal of Economic Literature. Preuzeto 16.7.2022. s <https://gflec.org/wp-content/uploads/2014/12/economic-importance-financial-literacy-theory-evidence.pdf>

24. Lusardi, A. (2019). Financial literacy and the need for financial education: evidence and implications. Preuzeto 19.7.2022. s
<https://sjes.springeropen.com/counter/pdf/10.1186/s41937-019-0027-5.pdf>
25. Lusardi, A., Mitchell, O.S. (2014). The economic importance of financial literacy: Theory and evidence. Journal of Economic Literature, 52 (1): 5-44. Preuzeto 25.07.2022. s
<https://www.aeaweb.org/articles/pdf/doi/10.1257/jel.52.1.5>
26. Mason, C.L.J. i Wilson, R.M.S. (2000). Conceptualising financial literacy. Research series. Occasional paper. Loughborough: Business School, Loughborough University. Preuzeto 15.7.2022. s
https://repository.lboro.ac.uk/articles/preprint/Conceptualising_financial_literacy/9494978
27. National Bank of Slovenia (bez dat.). Financial Literacy in Slovenia: Results of the National Survey. Preuzeto 14.8.2022. na <https://www.bsi.si/en/media/financial-literacy-in-slovenia-national-survey>
28. OECD (2005). Importance of Financial Literacy in the Global Economy, Keynote Address by The Hon. Donald J. Johnston, Secretary-General of the OECD to the Financial Education Summit. Preuzeto 23.7.2022. s
<https://www.oecd.org/general/35883324.pdf>
29. OECD (2017). PISA 2015 results (Volume IV): Students' Financial Literacy. PISA. OECD Publishing. Preuzeto 8.8.2022. s
<https://www.oecdilibrary.org/docserver/9789264270282en.pdf?expires=1693635736&id=id&accname=guest&checksum=56C770A37E520B26447C36E514EB5A64>
30. OECD (2019). Financial Education in Croatia: Building a Foundation of Financial Well-being. Preuzeto 12.8.2022. s <https://www.oecd.org/finance/financial-education/Financial-Education-in-Croatia.pdf>
31. OECD (2020). PISA 2018 Results (Volume VI): Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World?. Preuzeto 14.8.2022. s <https://www.oecd.org/publications/pisa-2018-results-volume-vi-d5f68679-en.htm>
32. OECD (2020). PISA 2018 Results: Volume VI: Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World?. Preuzeto 10.8.2022. s <https://www.oecd.org/publications/pisa-2018-results-volume-vi-d5f68679-en.htm>
33. OECD/INFE (2017). PISA 2015 Results (Volume IV): Students' Financial Literacy. Paris: OECD Publishing. Preuzeto 12.7.2023. s <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264270282-en.pdf?expires=1689281777&id=id&accname=guest&checksum=05B41F41C84F9A1733562326E2DD9D44>

34. OECD/INFE (2020). The Importance of Financial Education and Inclusion. OECD Working Papers on Finance. Insurance and Private Pensions No. 47, OECD Publishing, Paris. Preuzeto 26.7.2022. s
<https://www.oecdilibrary.org/docserver/1356790282en.pdf?expires=1422315754&id=id&ccname=guest&checksum=48C5272>
35. OECD-e (bez dat.). Measuring Financial Literacy – A pilot study from OECD International Network on Financial Education. Preuzeto dana 15.7.2022. s
<https://www.oecd.org/finance/financial-education/48303570.pdf>
36. Pillai, R., Carlo R., D'souza, R.(2010). Financial Prudence among Youth. Birla Institute of Technology. Preuzeto 3.8.2022. s https://mpr.ub.uni-muenchen.de/22450/1/Financial_Prudence_Youth.pdf
37. PISA (2012). Financial Literacy Framework. Preuzeto 21.7.2022. s
<https://www.oecd.org/finance/financial-education/PISA2012FrameworkLiteracy.pdf>
38. PISA (2014). PISA 2012: Financijska pismenost. Preuzeto 13.7.2023. s
https://pisa.ncvvo.hr/wp-content/uploads/2018/05/IZVJESTAJ_PISA2012_Financijska_26_finn_2.pdf
39. Randolph (2022). The 5 Key Components of Financial Literacy. Preuzeto 6.7.2023. s
<https://www.fastweb.com/student-life/articles/the-5-key-components-of-financial-literacy>
40. Redmund (2010). Financial Literacy Explicated: The Case for a Clearer Definition in an Increasingly Complex Economy .Preuzeto 18.7.2022. s
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/j.1745-6606.2010.01169.x>
41. Republic of Slovenia (bez dat.). Financial education. Preuzeto 14.8.2022. s
<https://www.gov.si/en/topics/financial-education-2/>
42. Robb, C. A., Sharpe, D. L. (2009). Effect of Personal Financial Knowledge on College Students' Credit Card Behavior. Journal of Financial Counseling and Planning, Vol. 20. Preuzeto 7.8.2022. s
<https://deliverypdf.ssrn.com/delivery.php?ID=102065004071020075086012015066028077054008067084052039088087091121110005072069006065097018031059009044096126002075030002107002031069088002093021086108076070119084069071043020004064091014122120005023109083070077112031084004022089016123091025113014001113&EXT=pdf&INDEX=TRUE>
43. Statisticshowto.com (bez dat.). Cronbach's Alpha: Definition, Interpretation, SPSS. Preuzeto 30.8.2023 s <https://www.statisticshowto.com/probability-and-statistics/statistics-definitions/cronbachs-alpha-spss/>
44. Tezel, Z. (2015). Financial Education for Children and Youth, Handbook of Research on Behavioral Finance and Investment Strategies: Decision Making in the Financial Industry 69.-92. Preuzeto 5.8.2022. s
https://www.researchgate.net/publication/297767408_Financial_Education_for_Children_and_Youth

45. Vehovec, M. (2011). Financijska i mirovinska pismenost: međunarodna iskustva i prijedlozi za Hrvatsku. Privredna kretanja i ekonomska politika, 21 (129), 65-85. Preuzeto 17.7.2022. s <https://hrcak.srce.hr/77695>
46. World bank. (2017). The Global Findex Database 2017: Measuring Financial Inclusion and the Fintech Revolution Preuzeto 10.8.2022. na <https://documents1.worldbank.org/curated/en/332881525873182837/pdf/126033-PUB-PUBLIC-pubdate-4-19-2018.pdf>
47. World Economic Forum (2021). The Global Competitiveness Report 2020: How Countries are Performing on the Road to Recovery. Preuzeto 10.8.2022. s https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2020.pdf

Popis slika

Slika 1. Ukupni rezultati istraživanja nacionalnog ispitivanja financijske pismenosti građana Republike Hrvatske	16
Slika 2. Zemlje sudionice u ciklusu istraživanja PISA 2012.....	21
Slika 3. Prosječni rezultat istraživanja financijske pismenosti zemalja sudionica	22

Popis tablica

Tablica 1. Struktura ispitanika prema studiju i odslušanim ekonomskim kolegijima	24
Tablica 2. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	43
Tablica 3. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	44
Tablica 4. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	45
Tablica 5. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	46
Tablica 6. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	47
Tablica 7. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	48
Tablica 8. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burza ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	49
Tablica 9. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	50
Tablica 10. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	51
Tablica 11. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	52
Tablica 12. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	53
Tablica 13. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom.....	54
Tablica 14. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	55
Tablica 15. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	56
Tablica 16. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	57
Tablica 17. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	58
Tablica 18. Rezultati samostalne procijene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	59

Tablica 19. Rezultati samostalne procijene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	60
Tablica 20. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	61
Tablica 21. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	62
Tablica 22. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	63
Tablica 23. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	64
Tablica 24. Rezultati samostalne procijene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	65
Tablica 25. Rezultati samostalne procijene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom.....	66
Tablica 26. Rezultati samostalne povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	67
Tablica 27. Rezultati samostalne procijene povjerenja u mirovinski sustav Republike Slovenije ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom.....	68
Tablica 28. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	69
Tablica 29. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom	70
Tablica 30. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom ..	71
Tablica 31. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom	72
Tablica 32. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	73
Tablica 33. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom	74
Tablica 34. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom	75
Tablica 35. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom	76
Tablica 36. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	77

Tablica 37. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	78
Tablica 38. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom	79
Tablica 39. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom	80
Tablica 40. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	81
Tablica 41. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	82
Tablica 42. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom	83
Tablica 43. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom	84
Tablica 44. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom	85
Tablica 45. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom	86
Tablica 46. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom	87
Tablica 47. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom	88
Tablica 48. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	101
Tablica 49. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	102
Tablica 50. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom	103
Tablica 51. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom	104
Tablica 52. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom	105
Tablica 53. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na	

moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom	106
Tablica 54. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	107
Tablica 55. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom	108
Tablica 56. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	109
Tablica 57. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom	110
Tablica 58. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	111
Tablica 59. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom	112
Tablica 60. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom	113
Tablica 61. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	114
Tablica 62. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom	115
Tablica 63. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom	116
Tablica 64. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	117
Tablica 65. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom	118
Tablica 66. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom	119

Tablica 67. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	120
Tablica 68. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	121
Tablica 69. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom	122
Tablica 70. Tumačenje raspona vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta.....	125
Tablica 71. Izračun vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) i mjera unutarnje dosljednosti analiziranih pitanja empirijsko istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu	126
Tablica 72. Izračun vrijednosti Cronbach Alpha koeficijenta (α) i mjera unutarnje dosljednosti analiziranih pitanja empirijsko istraživanja financijske pismenosti studenata diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru.....	127
Tablica 73. Sažeti rezultati drugog dijela istraživanja – Znanje o ponudi proizvoda i usluga financijskog tržišta i tržišta kapitala.....	128
Tablica 74. Sažeti rezultati trećeg dijela istraživanja – Opća financijska pismenost.....	131
Tablica 75. Sažeti rezultati četvrtog dijela istraživanja – Procjena doprinosa obrazovnog sustava financijskoj pismenosti s naglaskom na studij u području „Ekonomije“.....	137

Popis grafikona

Grafikon 1. Elementi financijske pismenosti.....	6
Grafikon 2. Elementi financijske pismenosti.....	7
Grafikon 3. Konceptualni model financijske pismenosti	7
Grafikon 4. Usporedba broja ispitanika u Hrvatskoj i Sloveniji	27
Grafikon 5. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema spolu	31
Grafikon 6. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema spolu	31
Grafikon 7. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema mjestu prebivališta	32
Grafikon 8. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema mjestu prebivališta	33
Grafikon 9. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema tome s kime žive	33
Grafikon 10. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema tome s kime žive	34
Grafikon 11. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema radnom iskustvu.....	35
Grafikon 12. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema radnom iskustvu.....	36
Grafikon 13. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema radu uz studij	37
Grafikon 14. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema radu uz studij.....	37
Grafikon 15. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema razini studija na kojoj su počeli raditi	38
Grafikon 16. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema razini studija na kojoj su počeli raditi ..	38
Grafikon 17. Motivirajući faktori za rad ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu	39
Grafikon 18. Motivirajući faktori za rad ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru	40
Grafikon 19. Struktura ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu prema njihovom trenutnom radnom statusu	41
Grafikon 20. Struktura ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru prema njihovom trenutnom radnom statusu ..	41
Grafikon 21. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	43
Grafikon 22. Rezultati samostalne procijene kvalitete upravljanja vlastitim financijama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	44
Grafikon 23. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	45
Grafikon 24. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama financijskog tržišta ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	46
Grafikon 25. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	47

Grafikon 26. Rezultati samostalne procijene znanja o proizvodima i uslugama tržišta kapitala ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	48
Grafikon 27. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burza ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	49
Grafikon 28. Rezultati samostalne procijene znanja o načinu funkcioniranja burza ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	50
Grafikon 29. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	51
Grafikon 30. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u dionice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	52
Grafikon 31. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	53
Grafikon 32. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u obveznice ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	54
Grafikon 33. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	55
Grafikon 34. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u investicijske fondove ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	56
Grafikon 35. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	57
Grafikon 36. Rezultati samostalne procijene sklonosti investiranju u kriptovalute ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	58
Grafikon 37. Rezultati samostalne procijene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	59
Grafikon 38. Rezultati samostalne procijene znanja o bankovnim uslugama ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	60
Grafikon 39. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	61
Grafikon 40. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama kreditnih kartica ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	62
Grafikon 41. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	63
Grafikon 42. Rezultati samostalne procijene znanja o različitim vrstama štednje ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	64
Grafikon 43. Rezultati samostalne procijene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	65

Grafikon 44. Rezultati samostalne procijene znanja o mirovinskom sustavu i mirovinskim fondovima ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	66
Grafikon 45. Rezultati samostalne procijene povjerenja u mirovinski sustav Republike Hrvatske ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom	67
Grafikon 46. Rezultati samostalne procijene povjerenja u mirovinski sustav Republike Slovenije ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom	68
Grafikon 47. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom	69
Grafikon 48. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Štedljiva sam osoba“ obrađeni deskriptivnom statistikom	70
Grafikon 49. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom ..	71
Grafikon 50. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Odluke o kupnji nastojim donositi racionalno, a ne na temelju emocija“ obrađeni deskriptivnom statistikom	72
Grafikon 51. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom	73
Grafikon 52. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Svoje obveze odnosno dugovanja podmirujem na vrijeme“ obrađeni deskriptivnom statistikom	74
Grafikon 53. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom	75
Grafikon 54. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ukoliko sam u mogućnosti nastojim štedjeti novac“ obrađeni deskriptivnom statistikom	76
Grafikon 55. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	77
Grafikon 56. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada se zaposlim dio dohotka planiram odvajati za štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	78
Grafikon 57. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom	79
Grafikon 58. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada odabirem neki financijski proizvod i/ili uslugu pažljivo razmatram ponudu više financijskih institucija“ obrađeni deskriptivnom statistikom	80
Grafikon 59. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	81
Grafikon 60. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Kada bih imao/la višak novaca uložio/la bi ga u dionice, obveznice ili oročio/la na štednju“ obrađeni deskriptivnom statistikom	82

Grafikon 61. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom	83
Grafikon 62. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je životno osiguranje dobar način osiguranja i štednje“ obrađeni deskriptivnom statistikom	84
Grafikon 63. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	85
Grafikon 64. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Ulaganje u mirovinske fondove smatram dobrom pripremom za mirovinu“ obrađeni deskriptivnom statistikom	86
Grafikon 65. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom	87
Grafikon 66. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Često se nalazim u dozvoljenom minusu na računu“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	88
Grafikon 67. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?"	89
Grafikon 68. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje "Znao/la bih od bruto plaće izvesti izračun neto plaće i izračunati ukupna davanja državi?"	89
Grafikon 69. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“	90
Grafikon 70. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pojam inflacija označava: opće povećanje cijena dobara i usluga?“	90
Grafikon 71. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“	91
Grafikon 72. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pojam deprecijacija označava: gubitak vrijednosti valute naspram neke druge valute?“	92
Grafikon 73. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Koji je skuplji oblik kredita?“	93
Grafikon 74. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Koji je skuplji oblik kredita?“	93
Grafikon 75. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“	94
Grafikon 76. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ulaganje u korporacijske dionice je rizičnije od ulaganja u državne obveznice?“	94
Grafikon 77. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“	95
Grafikon 78. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ulaganja s malim prinosima u pravilu su manje rizična?“	95
Grafikon 79. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?“	96

Grafikon 80. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Kod ulaganja u vrijednosne papire različitih emitenata, ulagač kako bi smanjio rizik treba:?”	97
Grafikon 81. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?”	98
Grafikon 82. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Ukoliko na bankovnom račun pohranite 1000 €, a banka garantira 5% godišnje kamate, koliko ćete novca imati nakon godine dana?”	98
Grafikon 83. Rezultati ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na pitanje „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€”	99
Grafikon 84. Rezultati ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na pitanje „Pretpostavimo da imate eure te njima hoćete kupiti dolare. Ako je kupovni devizni tečaj 5, a prodajni 5.50, pri kupnji 10\$ od mjenjačnice ili banke, dati ćete 50€”	100
Grafikon 85. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu obrađeni deskriptivnom statistikom.....	101
Grafikon 86. Rezultati samoprocjene razine financijske pismenosti ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru obrađeni deskriptivnom statistikom.....	102
Grafikon 87. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom	103
Grafikon 88. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram se financijski pismeniji od opće populacije u Republici Hrvatskoj“ obrađeni deskriptivnom statistikom	104
Grafikon 89. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom	105
Grafikon 90. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako je veliki utjecaj na moju razinu financijske pismenosti imao studij u području ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom	106
Grafikon 91. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao/la na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	107
Grafikon 92. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako su mi znanja koje sam stekao na fakultetu opravdala moja očekivanja od studija ekonomije“ obrađeni deskriptivnom statistikom	108
Grafikon 93. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	109
Grafikon 94. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je znanje koje sam stekao/la na fakultetu dovoljno da kompetentno donosim odluke na financijskom tržištu i tržištu kapitala“ obrađeni deskriptivnom statistikom	110

Grafikon 95. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	111
Grafikon 96. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi bilo potrebno u okviru nastavnog sadržaja na fakultetu više pažnje usmjeriti na analizu konkretnih primjera s postojećih financijskih tržišta“ obrađeni deskriptivnom statistikom	112
Grafikon 97. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom	113
Grafikon 98. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Neformalnim obrazovanjem (izvan fakulteta) nastojim usavršiti svoje znanje o ekonomiji kako bi stekao/la viši stupanj financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom	114
Grafikon 99. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom	115
Grafikon 100. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Financijska pismenost populacije jedan je od ključnih faktora za gospodarski razvoj države“ obrađeni deskriptivnom statistikom	116
Grafikon 101. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Hrvatskoj dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	117
Grafikon 102. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako se u Republici Sloveniji dovoljno pažnje u obrazovnog sustavu posvećuje financijskom opismenjavanju učenika i studenata“ obrađeni deskriptivnom statistikom	118
Grafikon 103. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom	119
Grafikon 104. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako bi se na financijskoj pismenosti trebalo kontinuirano raditi od ulaska u obrazovni sustav (osnovna škola) do izlaska iz njega“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	120
Grafikon 105. Rezultati stava ispitanika s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom.....	121
Grafikon 106. Rezultati stava ispitanika s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru na tvrdnju „Smatram kako mi je dosadašnje radnog iskustvo pomoglo u ostvarivanju trenutne razine financijske pismenosti“ obrađeni deskriptivnom statistikom	122
Grafikon 107. Struktura izvora informacija koji su ispitanicima s diplomskog studija „Ekonomika poduzetništva“ Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti.....	123
Grafikon 108. Struktura izvora informacija koji su ispitanicima s diplomskih studija Ekonomskih i poslovnih znanosti Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Mariboru pomogli ostvariti trenutnu razinu financijske pismenosti	124